

-

DOLENJSKI LIST

Še je upanje za dolenjsko cesto

V ponedeljek kar trije večji požari

Iztrebimo iz src kugo sebičnosti!

Trenutek naše resnice

Dr. MARJAN RAVBAR

Danes v Dolenjskem listu

TUDI GAUDEAMUS NI VEČ TISTO - S tradicionalnim sprevodom skozi novomeški Glavni trg je v petek dopoldan skoraj 1400 srednješolcev v sprevodu odkorakalo del svoje mladosti. Tudi pri mladih se pozna, da ta čas nimajo organizacije, ki bi jih združevala, jih usmerjala in vodila, zato so se šele zadnje dni lahko dogovorili o skupnem sprevodu. Slišati je bilo sicer veliko petja, programa, kakršnega smo bili vajeni videti prejšnja leta, pa žal ne. Srednješolci so po večini preživeli dan po kafičih in bifejih in mnogi so potegnili v noč, saj jim letos ni bilo več potrebno prepevati pod okni profesorjev, ki so temu običajno odgovajali zato, da ne bi trkanje, razpnevanje in prepevanje motilo sosedov. (Foto: J. Pavlin)

NEPOZABNO DOŽIVETJE - Koncert Slovenskega okteta v cerkvi sv. Ruperta je bil nepozabno doživetje za številne poslušalce osrednje počastitve 950-letnice Šentruperta. (Foto: P. P.)

HALO — ALO PIZZA!

☎ (068) 24-415
ZARADI VAS

Konec zanesljivega zaposlovanja

Srečanje delavcev Republiškega zavoda za zaposlovanje na Otočcu - Gosta ministrica Jožica Puhar in dr. Ivan Svetlik - Sedaj nam grozi strukturna brezposelnost

OTOČEC - V petek je bilo na Otočcu srečanje delavcev Republiškega zavoda za zaposlovanje, ki se ga je udeležilo več kot 300 delavcev iz cele Slovenije. Gosta srečanja sta bila ministrica za delo, družino in socialne zadeve Jožica Puhar in dekan fakultete za družbene vede dr. Ivan Svetlik. Udeležence je pozdravil tudi novomeški predsednik izvršnega sveta Boštjan Kovačič in povedal, da je bilo v novomeški občini leta 1990 zaposlenih 27.100 delavcev, lani pa 23.670. Leta 1990 je imela novomeška občina 917 brezposelnih, lani pa se je njihovo število več kot trikrat povečalo.

Udeleženci petkovskega srečanja so ministrico Jožico Puhar pozdravili z burnim aplavzom in s tem podprli odločitev poslancev državnega zbora, ki v četrtek niso izglasovali njene zamene. Ministrica je dejala, da s tem še ni konec zapletov in da vse skupaj postaja podobno tekmovalstvu, poudarila pa je, da je ona svoj položaj vedno jemala zgolj kot upravljanje dela.

"Aktualna dogajanja na trgu delovne sile so odvisna od ekonomske politike, sistemskih rešitev pa tudi od naše skupne uspešnosti," je nade-

ljevala. Udeležencem je postregla z nekaterimi konkretnimi številkami. Od leta 1990 do letos je Slovenija izgubila 150.000 delovnih mest, družbeni proizvod je od leta 1988 vseskozi padal, porast so prvič zabeležili lani. V samozaposlovanje je bilo v tem času vključenih 7.500 ljudi, z denarjem je bilo podprtih tudi prek 14.000 novih delovnih mest. Leta 1991 je prejemale republiške stipendije 24.000 otrok, letos pa jih prejema 54.000, zato Puharjeva meni, da so kritike kmečkega prebivalstva na račun dodeljevanja stipendij kmečkim otro-

kom neupravičene. "Ko smo uvedli tržno gospodarstvo, nismo mogli predvideti, da bo razpadel jugoslovanski trg, da bo prišlo do vojne, prav tako ni nihče pričakoval suš. Posledice bi bile prav gotovo hujše, če se na tem področju ne bi toliko angažirali, kot smo se," je dejala Puharjeva. Opozorila je, da prehajamo v fazo izrazite

● **Direktor Republiškega zavoda za zaposlovanje Jože Glazer je dejal, da zavod trenutno zaposluje 680 delavcev, vendar jim kljub temu še vedno primanjkuje strokovnih delavcev. Dr. Ivan Svetlik pa je zbranim predstavil nekatere prispevke iz knjige Zaposlovanje - približevanje Evropi, ki bo izšla v kratkem. Glede vprašanja fleksibilnih oblik dela in zaposlovanja pa je dejal, da je konec varnih in zanesljivih časov zaposlovanja.**

strukturne brezposelnosti, kjer bodo svojo vlogo lahko odigrali zavodi za zaposlovanje z različni tečaji,

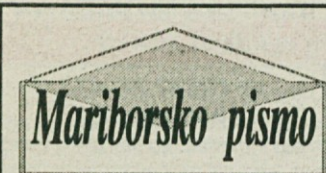
J. DORNIŽ

MINISTRICA PUHARJEVA NA OTOČCU - V petek se je udeležila srečanja delavcev Republiškega zavoda za zaposlovanje na Otočcu tudi ministrica za delo, družino in socialne zadeve Jožica Puhar. Poleg nje je na fotografiji še direktor Republiškega zavoda za zaposlovanje Jože Glazer in skrajno levo dr. Ivan Svetlik, dekan Fakultete za družbene vede v Ljubljani.

USTANOVILI OBČINSKO ZDRUŽENJE SLOVENSKEGA ČASTNIKOV - V nedeljo, 5. junija, so na zboru podčastnikov in častnikov v vojašnici TO v Bršljinu ustanovili občinsko združenje slovenskih častnikov Novo mesto. Nova organizacija, ki je pravna naslednica bivše Zveze rezervnih vojaških starešin Slovenije, je prostovoljno, interesno in strokovno združenje podčastnikov in častnikov. Na ustanovnem zboru, ki ga je vodil Marjan Somrak, so člani sprejeli statut in program dela. V imenu republiške organizacije je vojaške starešine pozdravil njen predsednik polkovnik Miha Butara, v strokovnem delu srečanja pa je predaval generalpolkovnik Albin Gutman, ki je poudaril pomen združevanja vojaških starešin in oralni prispevek slovenske vojske pri osamosvojanju. Za predsednika občinskega združenja je bil izvoljen Borut Usenik, podpredsednik je postal Adolf Zupan, naloge sekretarja pa bo opravljal prizadeveni Branko Đukić. (Foto: Marjan Hočevar, Foto-Video-Studio)

Sejmi kot upanje

Sejemske prireditve kažejo, da Maribor marsikaj zna in zmore

MARIBOR - V Mariboru tako rekoč ne mine teden, da ne bi šlo v stečaj vsaj eno večje ali manjše podjetje. Na temeljnem sodišču v Mariboru je tako pred dnevi stekel stečajni postopek proti podjetju Ferromoto-Ferotherm, ki se je znašlo v težavah zaradi stečaja svoje matere Ferromoto, saj je mati hčeri zapustila samo dolgove.

Ob uvedbi stečajnega postopka v podjetju Ferromoto-Ferotherm se je število brezposelnih na Zavodu za zaposlovanje v Mariboru povečalo za 53 delavcev. Tako je sedaj v Mariboru že blizu 16 tisoč brezposelnih, v podravski regiji pa nekaj manj kot 32 tisoč. Po podatkih iz teh zaključnih računov, ki so jih morali v podjetjih pripraviti do 15. aprila, se je vrednost premoženja mariborskega gospodarstva v minulem letu glede na leto poprej zmanjšala za 3,8 milijard tolarjev in znašala okoli 360 milijard tolarjev.

Ob tem pa tudi podatki za prve tri mesece letošnjega leta ne kažejo na oživiljanje, ki ga je v gospodarstvu marsikje drugod po Sloveniji že mogoče zaznati. Fizični ob-

seg industrijske proizvodnje se še naprej hitro zmanjšuje, izvoz upada, sredstva za investicije se zmanjšujejo, likvidnostni problemi pa se povečujejo. Nekaterim podjetjem - med njimi so denimo TAM, Livarna, Metalna in veliko drugih - tako primanjkuje likvidnih obratnih sredstev, da to ogroža že njihovo naročeno proizvodnjo za znane kupce.

Ni čudno, da se zato tudi plače v Mariboru povečujejo počasneje, kot rastejo življenjski stroški in mnogo počasneje kakor sicer v Sloveniji. V prvih treh mesecih so se v mariborskem gospodarstvu plače povečale za 13,1 odst., medtem ko so se v Sloveniji za 22,9 odst.

Če že stagnira gospodarstvo, pa je po mnogih letih v Mariboru ponovno oživela vsaj sejemska dejavnost. Kmalu po tem, ko sta se v Mariboru končala dva uspešna mednarodna sejma, sejem energije in sejem vzdrževanja, so prizadevni mariborski sejemarji na improviziranem sejišču v športnem parku Tabor uspešno organizirali še štiri sejme. Gre za sejem novih informacijskih sistemov, za sejem moderne pisarniške in biro opreme, za sejem računalništva ter za sejem grafike in grafične opreme.

Ravno sejmi, ki so jih Mariborčani in Stajerci množično obiskovali, so lahko razlog za optimizem. Na njih so domači proizvajalci prikazali veliko novitet, inovacij, prototipov in drugega, kar dokazuje, da je v mariborski industriji kljub trenutnim težavam veliko ljudi z znanjem ter veliko delavcev, ki so večji tudi najzahtevnejši opravil.

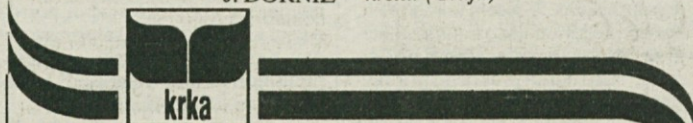
TOMAŽ KŠELA

JUNIJ - MESEC BOJA PROTI SLADKORNI BOLEZNI

NOVO MESTO - Mednarodna organizacija sladkornih bolnikov je proglasila junij za mesec boja proti sladkorni bolezni, slovenski sladkorni bolniki pa so za svoj dan izbrali 27. junij. Sladkorni bolniki iz doljske regije se bodo srečali 16. junija ob 16. uri v Novem mestu v prostorih zavarovalnice Tilia, ki je tudi pokroviteljica njihovega srečanja. Zdravniki bodo pripravili kratko predavanje o zadnjih dosežkih znanosti pri zdravljenju sladkorne bolezni in o samokontroli te bolezni, proizvajalci dietičnih prehranskih izdelkov pa bodo predstavili in pripravili živila namenjena sladkornim bolnikom. Poleg sladkornih bolnikov so na srečanje vabljeni vsi, ki jih zanima problem diabetesa.

● **Televizija vzgaja naše otroke za nasilje. Zato potrebujemo cenzuro. Ideja je zmeraj ista: svoboda za vsakogar, vendar dokler ne ogrozi svobode drugega. (Popper)**

● **Najlepše na svetu je v javnem sekretu. (Grafit)**

MERCATOR-KMETIJSKA ZADRUGA »KRKA«, Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 10, Novo mesto — ZE Polje, Šentjernej, razpisuje

JAVNO LICITACIJO naslednjih osnovnih sredstev in drobnega inventarja:

Sredstva	Izključna cena v SIT
Rotacijska kosilnica SIP 165	35.000,00
Trosilec (nošeni) Vicon	45.000,00
Mlin za koruzo BLISK 350	25.000,00
Predsetvenik RK 220 Metalna-RAU	50.000,00
Trosilec hlevskega gnoja SIP TG 35	160.000,00
Krmilni stroj — enostaven	3.000,00
Elektročrpalka za izmolzišče	25.000,00
Dvoosna prikolica ZMAJ — 5 ton	70.000,00
Kosilnica SIP s kardanom-tiredna	60.000,00
Plug IMT 610-07, dvobrazdni, 12 col	35.000,00
Kompresor za traktor Fiat-Store	40.000,00
Samonakladalna prikolica SIP-POTINGER 30 s kardanom	70.000,00
Trobrazdni plug Leopard 14 col	20.000,00
Silokombajn SIP SK 160, 2-redni, s kardanom	100.000,00
Črpalka za gorivo	2.000,00
Traktor TORPEDO TX 80A	800.000,00
Enoosna prikolica Tehnostroj ETK, 4,5 t	80.000,00
Valj CAMBRIDGE	25.000,00
Cisterna za gorivo 3200	50.000,00
Enoosna prikolica za živino	15.000,00
Kr. brana TIP 613 2122 Proleter	60.000,00
Žitna sejalnica IMT 634-17	110.000,00
Obračalnik SIP UTO 2250	40.000,00
Obračalnik pajek SRO 4550	70.000,00
Aparat za pranje (hladno) Kercher 850	20.000,00
Plug, dvobrazdni, OLT Posavec 2.35, 14 col	30.000,00
Črpalka z elektromotorjem	15.000,00
Krožna brana OLT-TAR 32 disk, vlečna, hidravlična	180.000,00
Vakuumska črpalka RPS 1500 WESTFALIA	300.000,00
Elektromotor (10 kw) z ventilatorjem	5.000,00
(sušilna naprava) 2x2	30.000,00
Vrč za mleko WESTFALIA 20 L	10.000,00
Krožna brana OLT 24 disk, nekompletna	30.000,00
Črpalka — vakuumška	15.000,00
Črpalka — traktorska Mio	1.000,00
Boksi za teleta, 5x2	500,00
Betonski stebrički (vinogradniški) 85x2	30.000,00
Električni pastir	50,00
Stojšče v samopostrežbi/kg	10.000,00
Cedilo za mleko	5.000,00
Ocejalnik za vrče	15.000,00
Pomivalna korita	5.000,00
Garderobna omara	800.000,00
Molzni stroj — kompl. — 12 grt.	80.000,00
Silos za krmila (Draškovec)	

Javna licitacija bo v soboto, 18. 6. 1994, ob 10. uri na prostoru Hlevske skupnosti Orehovica (pri Šentjerneju).

Ogled bo mogoč eno uro pred pričetkom licitacije.

Na licitaciji lahko sodelujejo pravne in fizične osebe, ki bodo pred pričetkom licitacije vplačale varščino v višini 10% izključne cene. Varščino lahko vplačajo na ŽR 52100-601-19901 in se izkažejo na licitaciji s potrdilom o plačilu ali komisiji na kraju samem.

Kupcu, ki bo na dražbi uspel, bomo vplačano varščino vračunali v kupnino, drugim udeležencem pa vrnili v treh dneh po licitaciji, če bo vplačilo izvršeno na žiro račun, ali po licitaciji, če bo vplačilo izvršeno na kraju samem.

Prodajani artikli se prodajajo po načelu »videno-kupljeno«, brez kasnejših reklamacij.

Kupec plača na izključno ceno ustrezni prometni davek in ostale morebitne stroške nakupa.

Kupec mora kupnino plačati v treh dneh po opravljeni licitaciji, in sicer pred prevzemom kupljenih predmetov. Rok prevzema je tri dni po licitaciji.

Zastopnik pravne osebe se na licitaciji izkaže z veljavnim pooblastilom.

Vsak interesent lahko za posamezno sredstvo nastopa le enkrat. Vse dodatne informacije dobite na telefon 068/42-034 pri g. Gregorju Tratarju.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

n a š a a n k e t a

Glasovanje o občinah

Pred referendumom o preoblikovanju občin so na terenu nekateri politiki pojasnjevali ljudstvu, da je uvedba nove lokalne samouprave vsaj tako pomembna, kot sta osamosvojitve Slovenije in privatizacija nekdanje družbene lastnine. Najmodrejšim med modrimi politiki pa se je posrečilo napovedati, da bo z uvedbo novih občin nastala na Slovenskem priložnost za kadrovske čistke. Do teh napovedi so se kajpak dokopali, potem ko so v poslanskih klubih in v lastnih glavah natančno pretehtali razmere, in sicer: v Sloveniji "po terenu" je vse ostalo po starem, zato je potrebno z novo lokalno samoupravo pomesti mračne politične sile, ki so preživele slovensko protirevolucijo. Ko so politiki na terenu s poceni gesli pognali propagandno mašinerijo, ki naj bi izbruhnila novodobno slovensko občino, je postalo jasno, da bo v državi nastala popolna zmeda, v kateri bodo oživel fantovski spori izpred stoletja in v kateri bo sosed sosedu začel žagati slive. Krščanski demokrati so med pojasnjevanjem bistva novih občin prepričevali ljudstvo, naj se ima rado in da bodo potem v resnični svobodi sami po sebi minili tudi številni problemi novih občin. Toda ljudstvo ni po koncu obveščanja o lokalni samoupravi vedelo prav ničesar o tem, za kaj bo v novih občinah končno svobodno in od česa bo živelo, zato se je iz glasovanja izcimilo, kar se pač je.

JAGODA ERČULJ, pomočnica ravnateljice osnovne šole Dr. Franceta Prešerna v Ribnici: "Menim, da je bilo preveč referendumskih območij in se s takim vrtičkarstvom ne strinjam. Preveč so bili v ospredju tudi interesi strank in posameznih strankarskih veljakov, premalo pa interesi ljudstva. Pravzaprav samo zaradi tega nisem šla na zbor volilcev in na referendum. Sem zadovoljna, ker je ostala občina v stari obliki."

JOŽE LINDIČ, upokojenec iz Kočevja: "Kardelj je bil v primerjavi z našim državnim zborom pravi vajenec. Svoje čase si moral brez prefinjenega posiljevanja dvigniti roko za predlagano. Tako je bilo ceneje, saj so odpadli stroški referenduma. Zdaj bo kočevska občina največja v Sloveniji, medtem ko je bila doslej druga največja. Kako bo zdaj nas obravnavalo ustavno sodišče, če je že s Koprom, ki je manjša občina, imelo zaplete?"

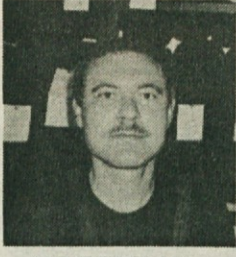
BRANKO IVČIČ, učitelj iz Črnomlja: "Namesto da bi se revne občine priklicale bogatejšim, naj bi se cepile še na manjše in revnejše. Zdi se mi, da so s takšno idejo poslanci pokazali svojo neresnost in volilci so jim to na referendumu jasno pokazali in jim hkrati izrazili nezaupnico. Najbolj žalostno pa je, da so porabili za oblikovanje novih občin veliko denarja, energije, časa, marsikje pa so se še skregali med seboj. In za kaj? Za nič!"

BRANKA KLARIČ, profesorica v Tekstilni šoli v Metliki: "Ljudje so zelo skeptični do novih občin. Še vse dosedanje občine, ki so bile precej večje od tistih, ki naj bi nastale po novem, niso dobro delovale in volilci so se bali, da po potem, ko bodo še bolj razdrobljene, še slabše. Sicer pa že to, koliko ljudi se je sploh udeležilo zborov krajanov, kaže, koliko in kako so ljudje zainteresirani za te spremembe in za politiko nasploh."

MARJETKA PODGORŠEK iz Arrovega sela pri Arčičah: "Glede na velikost naše države pretirana razdrobitev na občine brez finančne osnove ni smiselna. Ljudje so se zavedali, da bi trpeli sami, zato so se odločili tako. Mislim, da ni bilo dovolj storjeno za dobro obveščenost, če pa je že bilo, so bile to predvsem agitacije za novo občino. To samo kaže, kako naši politiki ne poznajo Slovencev. Če jim nekaj vsiljuje, bodo gotovo proti."

ADAM VAHČIČ iz Krškega: "Referendum ni bil najbolj pripravljen, saj ljudje niso bili seznanjeni, za kaj gre, kaj bo to prineslo, kako bo s financiranjem, in jim sploh ni bilo jasno, kaj bodo po novem pridobili ali izgubili. Težko je bilo predvideti izide, vendar pa so že zbori občanov dali misliti, da nekaj ni v redu. Predvsem je bila zelo sumljiva slaba obiskanost zborov, čeprav je šlo za pomembno stvar."

BRANKO METELKO, vulkanizer s Pečja pri Sevnici: "Lažje je kaj narediti, če stoji vkup več ljudi, in torej tudi, če je več denarja. Zato nisem presenečen, če so volilci po Sloveniji na referendumu zvečine glasovali za ohranitev dosedanjih večjih, močnejših občin. Seveda pa to ne pomeni, da nisem za takšno občino, ki bo čim bližje ljudem, da se bo dobro vedelo, da so uradniki zaradi nam občanov, in ne obratno, kot se še dogaja."

ANDREJ SLAK, prodajalec v Avto-centru Vovk v Trebnjem: "Nič nimam proti taki demokraciji, da imamo lahko ljudje kaj besede pri nastajanju novih občin. Morda je te možnosti še premalo, saj ima državni zbor prevelike pristojnosti glede lokalne samouprave. Mislim, da so se krajevni v trebanjski občini z glasovanjem proti petim občinam odločili za sedanjost, ker so se ustrašili, da bi imele majhne občine manj moči in bi terjale več denarja."

ALOJZ GORENČIČ, strojnik težke mehanizacije z Ajdovca: "Hvala bogu, da smo se ljudje tako odločili, kakor smo se, in da je skoraj vse ostalo po starem. Kje bi našli denar za delo občine? Kaj bo naša krajevna skupnost Žužemberk, kako se bodo znašli v Hinjah - vse to se bo šele videlo. Mislim, da bi dobro živeli v občini Novo mesto. Ostale občine bi crkline prej kot v treh letih."

Podaljšan rok za prijavo vinskih vzorcev

LJUBLJANA - Med 4. in 10. julijem bo v našem glavnem mestu potekalo mednarodno ocenjevanje vin, ki bodo avgusta razstavljeni na vinskem sejmu. Doslej je bilo prijavljenih nad 600 vinskih vzorcev iz mnogih držav sveta, ker pa bi organizatorji radi, da bi na letošnjem vinskem sejmu prikazali 1.400 vzorcev, kar bi bilo 300 več kot lani, so rok za prijavo vzorcev podaljšali do 20. junija. Torej, še je čas, da daste na mednarodni preizkus svojo vinsko kapljico, ki jo bo ocenjevalo 32 priznanih enologov pod vodstvom dr. Dušana Terčelja!

Z novomeske trznice

Že v petek so branjeve prinesle na tržnico košare jurčkov. Ponujali so jih tudi ob gorjanski cesti pa tudi ob avtocesti proti Ljubljani. Kaže, da so čez vikend vse prodali ali pa pojedli, saj jih v ponedeljek na stojnicah ni bilo videti, zato vam tudi cene za kilogram teh slastnih gozdnih sadežev ne moremo zapisati. Ponedeljkova tržnica je bila polna jagod. Ponujali so jih po 200 do 250 tolarjev kilogram, jaja so bila po 13, jabolka po 70 in 120, gozdne jagode po 400, liter borovnic po 350, češnje 240, mladi krompir po 150 tolarjev. Pri sadju in zelenjavi so jabolka 110 tolarjev, pomaranče 100, rozine 230, čebula 121, grozdje 420, zelje 81, hruške 315, ringlo 273, špinača 263 in korenje 110 tolarjev. Djeladini je zaračunal: paradiznik 190, češnje 200, češnje (hrustavke) 380, jagode 300, grozdje 500, banane 150, marelice 420, papriko 380, krompir 160, zelje 80, čebulo 210, in staro čebulo 150 tolarjev.

sejmišča

BREŽICE - Na sobotnem rednem tedenskem sejmu so prodajalci ponujali 130 do tri mesece starih prašičev in 55 starejših. Mlajših so prodali 90 po 240 do 310 tolarjev, starejših pa 33 po 190 do 250 tolarjev kilogram žive teže.

Kmetijski nasveti

Koloradar postaja odporen

Mineva pol stoletja, odkar so okupatorski Nemci z vojnimi potrebščinami zanesli k nam koloradskega hrošča, tako da je pokojni Tit Doberšek kasneje lahko odkril prvo okuženo gnezdo v vasi Vrblina pri Brežicah. To je bil mejnik ne le za poznavanje nevarnega krompirjevega škodljivca, temveč tudi boja z njim. Boja, ki morda ne bo nikoli končan. Ko je že kazalo, da bo dobljen, so se pojavile nove težave. Naravno varstveniki so upravičeno zaostrili ekološke zahteve in terjajo manj strupene ali celo nestrupene pripravke, hkrati pa so se koloradarji prilagodili in jim vsaka "sapica" ne pride več do živga. V tem pogledu so razočarali celo pripravki iz skupine piretroidov. Piretroidi, kot so fastac, decis, baytroid, karate idr., so splošno zelo učinkovito uničevali ličinke koloradskega hrošča, po večkratni uporabi pa je njihova moč začela pešati. Če nekaj ur po škropljenju kljub pravilni uporabi ni opaziti zadostnega učinka, lahko uporabimo sumimo, da se je začela pojavljati odpornost in da bo treba prejšnji ali slej vsaj začasno zamenjati insekticid.

Za učinkovitejšo zatiranje pa ne zadošča le menjavanje insekticidov, ampak je potrebno tudi večje poznavanje škodljivca. Koloradski hrošč, ki ga je ob reki Kolorado na vzhodnem pobočju Skalnega gorovja v Ameriki na divje rastoči rastlini, sorodni krompirju, prvi našel leta 1823 entomolog Say, ima tudi svoje šibke strani in naravne sovražnike. Žal se slednji niso uveljavili tako, kot bi želeli pridelovalci krompirja, saj se hrošču najbolj nevarna grabežljiva stena, ki so jo namenoma prinesli v Evropo in celo v našo sosesčino (Hrvaško, Madžarsko in Italijo), ni prenesla hude zime. Insekticidi so tako postali nujnost. Da pa kemični pripravki bolje učinkujejo, je treba izbrati pravi čas uporabe. Najbolj škodljiva je ličinka v tako imenovanem četrtem stadiju, ko lahko v slabem tednu požre reci in piši nad 20 cm² listja. Škropivo je najbolj učinkovito, ko se iz jajčec razvije tretjina do polovica ličink, medtem ko samega hrošča niti ni treba kemično zatirati, razen če gre za zelo slabo razvit posevek krompirja ali če je temperatura zelo visoka, na vsakem grmu pa več kot pod dva hrošča. Junjski rod ličink je mnogo nevarnejši kot julijski.

Inž. M. L.

Lunačkov čebelnjak oživel

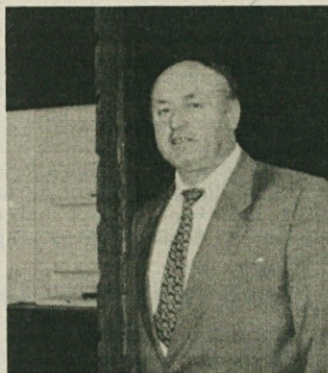
75 let čebelarstva v Mirenski dolini obeležili z obnovljenim čebelnjakom pri šoli v Šentrupertu

ŠENTRUPERT - Ob 950-letnici Šentruperta so v osnovni šoli dr. Pavla Lunačka pripravili zanimivo etnografsko razstavo; učenci in njihovi starši so prinesli predvsem številne predmete od starodavnih likalnikov do posod, precej pa je na ogled tudi dragocenih knjig. S to razstavo, otvoritvijo prenovljenega Lunačkovega čebelnjaka in pogovori o kulturni dediščini skušajo Šentrupercani po besedah vodje pripravljalnega odbora vrste prireditve ob 950-letnici Šentruperta, ravnatelj omenjene šole prof. Jožka Zupana, privzgojiti spoštljiv odnos do naše dediščine.

Ravnatelj Zupanu in šoli je čestital za lepo obnovljeni Lunačkov čebelnjak in za ponovno oživetje čebelarstva krožka na šoli tudi predsednik Čebelarstva družine Šentrupert-Mirna. V čebelnjaku s 5 panji je hkrati mali muzej ob 75-letnici čebelarstva v Mirenski dolini. Pravzaprav je čebelarjenje dobilo domovinsko pravico pred več kot dvema stoletjema, ko je Peter Pavel Glavar leta 1776 kupil graščino Lanšprež. Čebelnjak, ki ga je 28. malega travna 1919 v Šentrupertu odprl na ustanovnem shodu čebelarstva, je bil le eden od dokazov, da je Glavarjevo delo v Lunačku našlo pravega naslednika. Lunačka so na omenjenem shodu, soglasno izvolili za prvega predsednika omenjene čebelarstva podružnice, za tajnika pa Maksa Kurenta. Lunaček je bil zgleden šolnik in je spodbujal gospodarski in kulturni napredek vasi. Na velikem šolskem vrtu je uredil trtnico in vzorno drevesnico, vzgojil na tisoče

sadnih dreves in kot predsednik sadjarske podružnice imel številna predavanja in praktične tečaje.

Po besedah predsednika ČD Šentrupert-Mirna, Petra Kurenta, je družina naslednica ponosnega dela znanih čebelarjev Lunačka, Kurenta, Ravnikarja, Zupančiča in Mandlja. Čebelarstvo je od leta 1940 v Šentrupertu izrazito upadalo, od nove oblasti pa ni imelo nikakršne podpore. Na pobudo čebelarjev, ugledne funkcionarke FAO Mare Rupene, Medexa, ljubljanske biotehniške fa-

Peter Kurent pred prenovljenim Lunačkovim čebelnjakom pri šoli

kultete in trebanjskem občini so pripravili program razvoja čebelarstva. Na območju trebanjske občine je zdaj približno 160 čebelarjev, ki premorejo v svojih čebelnjakih okrog 1800 družin. Čebelarstva društva Šentrupert-Mirna, Trebnje, Trebelno-Mokronog se povezujejo v Čebelarstvo društvo Trebnje.

P. P.

Omanov predlog pogorel

Že ministrstvo zavrnilo nedodelani in nesprejemljivi predlog lovskega zakona, polnega pravnih praznin

Zgodilo se je, kot smo lahko pričakovali (in napovedali, Dolenjski list 14. aprila): predlog novega lovskega zakona, ki ga je pripravil poslanec SKD Ivan Oman, je pogorel do tal. Kolesa zgodovine preprosto ni več mogoče obrniti nazaj in uvesti določil lovskega zakona Dravske banovine iz leta 1935, kaj šele uveljaviti fevdalne privilegije, ki jih je strankarski veljak predvidel v obliki zasebnih lovišč za veleposestnike z nad 200 hektarji strnjenih gozdov.

Še preden je tako nesprejemljiv predlog zakona prišel na poslanske klopi, se mu je po robu postavilo že ministrstvo za kmetijstvo. To poudarja, da je divjad last Republike Slovenije, torej države, ne pa občine, ki bo po novem le oblika lokalne samouprave. Brezpredmeten je zato Omanov predlog, da bi občine ustanovljale lovska lovišča in jih s koncesijsko pogodbo oddajale v upravljanje lovskim organizacijam.

Po mnenju ministrstva bi bila tudi povsem nova delitev Slovenije na lovišča nepotrebno delo, saj je naša država v tem pogledu že kar dobro urejena in so potrebni le manjši popravki (zaradi

zgrajenih novih cest ipd.), ki pa naj jih predlagata skupaj Zavod za gozdove in lovske organizacije, da ne bo novih prepirov. Skupaj se je treba tudi dogovoriti, kako bo z delitvijo dohodka iz koncesij od lova in kako s stvarnim povračilom škode, ki jo povzroči divjad in do katerega imajo kmetje vsa pravica.

Posebej odločno je ministrstvo odklonilo zamisel o uvajanju zasebnih lovišč. Divjad se po gozdovih prosto giblje in lovska pravica pač ne more izhajati iz lastninske. Lastniku je mogoče pod posebnimi pogoji priznati oz. dodeliti koncesijo lova, v celoti pa gre pri tem za zahtevno pravno-politično vprašanje, ki mu Omanov predlog, že tako poln pravnih praznin in nedodelanosti, nikakor ni kos.

M. LEGAN

Kastrirane krave imajo večji prirast

V Franciji kastriranje pridobiva pomen

Znano je, da kastracija izboljša nekatere proizvodne lastnosti živali, zato so svoj čas v Franciji, kot piše La France Agricole, kastrirali mnogo pašnih krav, seveda le starejših, namenjenih izločitvi. Postale so bolj mirne, to pa je vplivalo tudi na daljšo in obilnejšo laktacijo. Z novejšo uporabo hormonskih pripravkov so začeli kastracijo opuščati, zadnje čase pa spet pridobiva na veljavi, zlasti še, odkar so začeli uporabljati bolj praktično novejšo metodo s t.i. sterilno sponko.

V večjem številu so v tej kmetijski najpomembnejši zahodnoevropski deželi kastracijo začeli spet uporabljati po raziskavi vpliva kastracije na prirast mesa na območju Loire-atlantique. Rezultat je bil presenetljiv, do 55. dneva sta resda imeli skupini kastriranih in nekastriranih krav primerljiv povprečni prirast mesa, v kasnejših dneh pa se je prirast kastriranih občutno povečal. Na 75. dan so imele kastrirane krave že po 32 kg več mesa kot nekastrirane, kar nekajkrat odtehta stroške kastracije in lahko precej pripomore k cenejši prireji. Že s tega vidika bi moral biti ukrep zanimiv tudi za naše rejce, ki jih že prizadeva evropska konkurenca.

- n

Obnova nasadov še pred vstopom v Evropo

Posavski sadjarji opozorili ministra dr. Osterca

ARTIČE - Kmetijski minister Jože Osterc se je ob obisku OŠ Artiče, kjer so v petek na 1. srečanju mladih sadjarjev Slovenije odprli Vzorčni izobraževalni center za sadjarstvo, pogovarjal tudi s posavskimi sadjarji. Ti so ga opozorili na nekaj osrednjih težav, s katerimi se srečujejo v tej dejavnosti.

Posavski sadjarji, ki pridelajo več kot tretjino vsega slovenskega sadja, so opozorili, da so v zadnjih letih v obnovo nasadov največ vlagali ravno v Posavju, kjer imajo odlične lege in klimo za pridelavo kakovostnega sadja. Žal jim izguba južnih trgov, integracija v Evropo in tržno gospodarstvo ne obetajo nič dobrega. Tako so močno občutili evropsko konkurenco pridelovalci ribeza (Posavje je bilo največji pridelovalec v Sloveniji), ki niso več konkurenčni ribezu s vzhodnoevropskih plantaž, kjer to sadje obirajo strojno. Sadjarji menijo, da bi morala Slovenija sadjarjem ponuditi nadomestne programe.

Minister Osterc je kot nadomestni program omenil izvesezonsko pridelavo jagod, ki se uvaja v Slovenijo, vendar so sadjarji ugotovili, da to ni primeren nadomestni program. Glasno so tudi zahtevali, naj Slovenija več stori za obnovo sadovnjakov pred vstopom v Evropsko skupnost, ker potem to ne bo več mogoče. Minister Osterc je obljubil, da bo že v naslednjem letu proračun namenil tudi nekaj denarja za to.

B. D.-G.

PUSTITI TUJE PRI MIRU!

Imam travnik ob Kolpi blizu igrišča. Ko so kosili travo na igrišču, so zašli tudi na mojo parcelo, a me o tem ni nihče od mladincev iz Podzemlja obvestil. Če bi mi povedali takoj, bi lahko s sveže pokošeno travo nakrmil živino. Kdo pa bo sedaj pospravil gnilo travo? Le kdaj bodo nekateri prenehali s prisvajanjem tuje imovine, pa naj bo v gozdovih, na njivah, v stelnjkih ali na travnikih? Saj so vendar povsod mejniki, a ljudje gredo mimo njih, kot da ne vedo zanje. Zato svetujem: "Pustite tujo lastnino pri miru!"

PAVEL ŽELJKO
Griblje

● Hudič skuša ves svet, nastopač pa hudiča. (Turški pregovor)

Zaplet zaradi hleva na Smuki

Krajani ne dovolijo reje svinj - Kmetijci trdijo, da je vse v redu

SMUKA - Peticojo zaradi preurejanja hleva na Smuki so naslovili krajani Smike občinskemu izvršnemu svetu Kočevje. V njej pravijo: "Krajani smo ogorčeno sprejeli vest, da bivši hlev za rejo govedi na Smuki preurejajo za rejo prašičev. Komaj smo se otrsli zelo sporne zažgalnice odpadkov, se že pripravljajo nova ekološko sporna zadeva." Predlagajo, naj bi hlev namenili za ekološko nesporne zadeve, kot so govedoreja, ovčereja ali kozjereja.

M-Kmetijsko gospodarstvo Kočevje, ki preureja sporni hlev na Smuki, je izvršnemu svetu pisno pojasnilo, da namerava preurediti hlev tako, kot je zanje ekonomsko najbolj zanimivo, se pravi za rejo 200 prašičev, da so leta 1992 zaprosili občinski odde-

lek za gospodarstvo za potrebno dovoljenje in da je ta oddelek 13. julija 1992 izdal odločbo o dovolitvi priglasih del. Še tisto leto pa je KG ta dela ustavil, ker ni dobil interesenta, ki bi tu uredil družinsko kmetijo, zato so dela nadaljevali kasneje, prebivalci Smuke pa so protestirali.

OGLEDI VINOGRADOV IN SVETOVANJE

ČRNOMELJ - Tukajšnja kmetijska svetovalna služba je zopet pripravila ogled vinogradov in svetovanje na terenu. V petek, 10. junija, bodo ogledi ob 8. uri v Semicu (dobimo se pri Železnini Semicu), ob 10. uri na Cerovcu (trgovina), ob 12. uri na Osojniku (žbiralna zidanica), ob 15. uri v Ručetni gori (Ivčeva zidanica), ob 17. uri na Stražnjem Vrhju (zadružna zidanica). V sredo, 15. junija, pa bodo ogledi vinogradov ob 9. uri na Veliki Plešivici (Mikolaševa zidanica), ob 12. uri na Perudini (Perkova zidanica), ob 14.30 na Tanči Gori (Finkova zidanica), ob 17. uri na Doblički Gori (Vrtinova zidanica).

ZA DEMOGRAFSKO OGROŽENE

ČRNOMELJ - Vsi kmetje iz črnomalske občine, ki se zanimajo za denarno pomoč za razvoj demografsko ogroženih območij, se lahko oglašajo na kmetijski svetovalni službi v Črnomlju. Svetovali jim bodo vsak dan od 6.30 do 8.30 ter od 13.30 do 14.30 ali po telefonu 51-265.

EN HRIBČEK BOM KUPIL...

Ureja: dr. Julij Nemanic

Nujno temeljito pregledati vinograd!

Peronospora je tu

Ni več dvoma, v taki ali drugačni meri je že prišlo do okužbe s peronosporo. Bolezen je močno prisotna, in ker so poleg tega še ugodne razmere za njeno hitro razmnoževanje, bi zaradi nepravčasnega ali nepravilnega škropljenja kasneje bilo nemogoče preprečiti škodo, predvsem pri napadu na grozdju, ker delovanje sistemikov močno oslabi, ko preneha rast poganjikov.

Najbolj so ogroženi z dušikom gnojni vinogradi. V njih ne moremo pričakovati, da bomo preprečili širjenje bolezni brez škropljenja s sistemskimi pripravki, kot so to ridomil, sandofan ali galben. Seveda je nevarnost, da bodo ti pripravki neučinkoviti, če bomo z njimi pogosto škropili, vendar je sedaj nevarnost tako velika, da nimamo druge izbire. V prihodnje pa priporočam temeljito presoditi, kdaj bomo uporabili mineralna gnojila, in odsvetujem uporabljati sistemske, če to ni zelo nujno. Mikal svetujem uporabiti sedaj samo tistim, ki so ga letos že uporabili, če ni od takrat poteklo več kot 12 do 14 dni. Aktivna snov mikala namreč naredi rastlino odporno proti bolezni (bolezen trte ne more okužiti, škropivo pa ne uničuje glive). Odpornost traja določeno dobo, zato sedaj ni več časa.

Uporabiti sistemik ne pomeni, da potem lahko površno škropimo ali uporabljamo manj vode. To je še posebno pomembno pri preprečevanju posledic pepelaste plesni oz. oidija. Ta bolezen se je dosedaj močno razširila v vinogradih, kateri so bili lani v

jeseni močno okuženi, zaradi tega, ker smo prezgodaj prekinili izvajanje varstva proti oidiju (tako ko ni bilo več nevarnosti za grozdje). Zaradi toplega vremena in dovolj vlage je gliva ustvarila obilen nastavek, ki je zaradi mile zime dobro prezimil. Sedaj je z oidijem v glavnem okuženo listje (izjemno celi poganjiki). Okužba se razlikuje od oljnega madeže peronospor, ker na spodnji strani nima izrazito bele prevleke, če pa je prevleka, je ta bolj fina in sive barve. Zaradi ovirane rasti je list na mestu okužbe nekoliko potegnen skupaj in zgornja stran je nekoliko bolj rumena (brez rjavih pik, kot je to pri koprivni pršici) in ima lesk (se svetli). Ko postane siva prevleka vidna, je nadaljnje širjenje oidija še pospešeno; če se ne pojavi, pa smo bili trenutno uspešni pri preprečevanju širjenja bolezni. Če je na vsakem trsu večje število peg in sivih prevlek, je nevarnost resna in moramo škropiti s sistemiki, kot so topas 100 EC, tilt, folikur 250 EC, rubigan in drugi.

Dobro deluje tudi žveplo v prahu, vendar ga ni priporočljivo uporabljati med cvetenjem vinske trte. Žveplo je pred uporabo potrebno presejati in enakomerno zaprašiti celo površino vinograda (ne samo po trsih). Močljivo žveplo je potrebno (zaradi dolgoletne in pogoste uporabe) uporabiti v količini 1 kg na 100 l vode; za učinkovitost je potrebno natančno omočiti površine zelenih delov, kar dosežemo s fino šobo (z drobnou izvrtino), za kar ni potreben velik pritisk, ki povečuje porabo.

Upam, da mi stalni bralci te rubrike ne bodo zamerili ponavljanja; to počnem zaradi tega, ker na terenu ugotavljam, da večina bralcev hitro pozabi prebrano. Zaradi nevarnosti ne sme biti odlašanja.

Inž. JOŽE MALJEVIČ

HELENA MRZLIKAR gospodinjski kotichek

Mlada in sočna rabarbara

Med pomladno zelenjavo je rabarbara prva znanika nove sezone svežih in vitaminov polnih živil. Rabarbara je zelenjava, vendar jo uporabljamo kot sadje v kompotu, marmeladi in kot polnilo za razne sladice.

Lahko jo gojimo tudi v zatemnjenih rastlinjakih kot siljeno rabarbaro. Takšna je zelo hrkha in sočna. Na vrtu vzgojena pa so najboljše mlada in sveže narezana stebila. Listov ne uporabljamo, ker so strupeni. Lahko jih na drobno sesekljamo, namočimo v vodo in z njo zalivamo vrtno rastline ter tako preženemo mrčes. Pred uporabo stebila olupimo in jih narežemo na krajše koščke. Ker ti vsebujejo veliko soka, dodamo pred dušenjem le malo vode in sladkor. Če imamo na vrtu že dovolj razraslo rabarbaro, lahko odvečena stebila tudi zamrzujemo. Očiščene in narezane koščke prevremo, ocedimo in ohladimo ter zamrzujemo v vrečki. Uporabna je do tri mesece. Pri pripravi

jedi ji oster kisel okus omilimo z dodatkom drugega sadja, kot so jabolka, ki so v tem času že precej izgubili svoj okus.

Za pripravo RABARBARINE PITE napravimo najprej krhko testo iz 250 g moke, 1/2 pecilnega praška, 100 g masla ali margarine in 60 g sladkorja v prahu. Tej sestavini dodamo ščepec soli in 1 jajce. Za nadev uporabimo 4 litrce piškotnih drobtin, 1 kg rabarbare, 150 g sladkorja, 1/4 žličke cimeta in 5 beljakov. Iz danih sestavin za testo zgnemo prožno kepo, ki naj nekaj časa počiva na hladnem. Nato testo razvaljamo na polcentimetra debelo in ga z vilicami večkrat prebodemo. V peči, segreti na 200 stopinj, ga pečemo 15 minut. Nato rahlo zapečeno testo potresemo z drobtinami, obložimo z narezano rabarbaro, posladkamo in ponovno pečemo pri 200 stopinjah še 35 minut. Beljake skupaj s sladkorjem stepemo v svetleč sneg, nabrizgamo po pitu in ga rumeno zapečemo.

V Toplicah le tople vode dovolj

Od mrliške vežice do obvoznice in pitne vode

DOLENJSKE TOPLICE - Zaradi zapletov v zvezi z lastništvom zemljišča se je gradnja mrliške vežice v Dolenjskih Toplicah precej zavlekla. Gradnja traja že tri leta in še danes ni končana. Sedaj, ko so se stvari glede zemljišča uredile, pa se otepajo s pomanjkanjem denarja. "Da bi vežico dokončali in uredili okolico, potrebujemo še kakšnih 7 milijonov tolarjev," pravi prizadeveni predsednik skupščine krajevne skupnosti Alojz Puhan. "Pričakujemo, da bomo dobili nekaj denarja od občine, predvsem pa od sklada stavbnih zemljišč, in da bomo gradnjo letos lahko končali." Vsa stvar bo, ko bo končana, stala blizu 12 milijonov tolarjev.

Drugi problem, s katerim se spopadajo v Toplicah, je obvoznica na cesti Dolenjske Toplice - Sušice. Sedaj namreč cesta pelje po sredi zdraviliškega kompleksa, kar seveda ne ustreza zdravilišču, poleg tega se cesta, preden zapusti strnjeno naselje, ozko vijuga med hišami. "Za obvoznico, ki se bo od ceste proti Podturnu odcepila pri nekdanjem skladišču kmetijske zadrage, so zemljišča že odkupljena in tudi načrti so že izdelani," je povedal Puhan. Sedaj je na vrsti - denar. To gradnjo bo sofinanciralo Zdravilišče Dolenjske Toplice oz. Krkina družba Zdravilišča, vendar s pogojem, da se postopoma zapre ves promet v zdraviliškem kompleksu. Prej pa je treba rešiti vprašanje trgovine, dostop do hiš v tem delu naselja in še kaj. "Seveda krajevna skupnost ni sposobna izpeljati takega velikega dela, zato smo se dogovorili, da občina prevzame investitorstvo in nadzor, Krka pa sofinanciranje."

Že dolgo se v Toplicah in celi krajevni skupnosti otepajo s problemom pitne vode. V teh krajih namreč pijejo eno najslabših in najbolj oporečnih vod v novomeški občini. Dobivajo jo iz zajetja v Podturnu. Pa se tudi na tem pomembnem področju kažejo boljši

TOPLIŠKA "DŽAMIJA" - Gradnja mrliške vežice, ki ji zaradi nenavadne oblike šaljivo pravijo tudi džamija, se je zaradi zapletov precej zavlekla, saj jo gradijo že tri leta. Upajo, da jo bodo letos ob pomoči občine lahko končali. (Foto: A. B.)

časi. Že pred časom so namreč izvrtali vrtno pri Starih Žagah, v kateri je dovolj kakovostne vode iz globin. Pred dnevi pa so izvrtali vrtno tik za zunanjim bazenom v Dolenjskih Toplicah, ki tudi daje dovolj (hladne) vode, in bo ureditev zajetja in napeljava vode iz te vrtnice v sedanji vodovod najbrž cenejša. "Tako bi dobila cela krajevna skupnost zdravo vodo, poleg tega pa bi končno dobili vodovod tudi na Cvibljah, ki je del Dolenjskih Toplic, in kjer živi okoli 100 ljudi."

Resen problem je tudi kanalizacija, ki jo imajo samo v Dolenjskih Toplicah, pa še tu ni zgrajena do konca in je na čistilno napravo na Polju priključena komaj polovica Toplic. Projekti za priključitev na čistilno napravo celega naselja skupaj z obrtno cono na Selih in Podturnu so narejeni. A tu je spet, seveda, denar, oz. ga ni.

Ob vsem tem se zdi tistih 1.000 metrov makadama na cesti Gor. Sušice-Dobindol-Urška sela prava malenkost. Vendar je ta "malenkost" za ljudi, ki tam živijo, zelo neprijetna, luknjasta in prašna.

A. B.

Turistična reka teče v dve smeri

Novomeščani zagreti za dopust ob slovenskem in drugem morju - Vendarle manj možnosti na Hrvaškem - V Šmarjeških Toplicah letos za 10 odst. več gostov

NOVO MESTO - Čas poletnih dopustov je pred vrati in turistična romanja so že dodobra določena. V novomeški občini je med turističnimi delavci čutili precejšnje zadovoljstvo nad potovalnimi željami državljanov.

Številnim domačinom s tega območja je verjetno veliko od tega, da bi preživeli počitnice zunaj domačega kraja, saj informacije iz nekaterih novomeških turističnih agencij govorijo o precejšnjem zanimanju ljudi za različne agencijske dopustniške programe. Tukajšnji domačini bodo, kot kaže povpraševanje v agencijah, dokaj številno letovali ob slovenskem morju, dobro bo z Novomeščani "poseljena" poleti tudi Sloveniji najbližja hrvaška obala. Kot pravijo v agenciji Mana, bo nekaj novomeških dopustnikov preživelo poletne dni tudi na Braču. Kompas je naredil primerjavo lanskih in letošnjih želja kupcev in ugotovil, da Novomeščane letos Gorenjska privablja v manjšem številu kot lani. Globotourjeva statistika potrjuje domneve, da je od lani do letos naraslo število ljudi iz novomeške občine, ki želijo preživeti dopust stran od doma. Vsi ti podatki dajo verjetno nepopolno sliko, kajti mnogi se odpravijo na poletno potepanje sami, brez agencij.

Tudi letos bodo dolenjski turisti odpotovali v tri glavne smeri. Poleg že omenjenih slovenskih poletnih počivališč bodo obiskali Hrvaško, tretja smer pa jih bo vodila v "pravo" tujino, kar pomeni na primer v Španijo, Turčijo, Grčijo in na Sicilijo. Če ostanemo še pri Hrvaški, je zanimivo, kar ugotavljajo v novomeški Mladinski turistični poslovalnici. Ta turistična agencija, ki, kot pove ime, pretežno prodaja storitve mlajši generaciji, je po slovenski osamosvojitvi ostala brez številnih počitniških objektov na hrvaški obali.

Če navedene številke in primerjave dokazujejo, da Novomeščani radi gredo na dopust v druge kraje, nekatera druga dejstva potrjujejo, da kraji v okolici Novega mesta turiste in dopustnike tudi sprejemajo, ne samo oddajajo. Primeri za to so lahko Otočec ter Krkini zdravilišči Šmarješke in

Dolenjske Toplice. Letošnji poletni obisk v teh krajih je šele stvar domnev in pričakovanj, toda podatki iz prve polovice letošnjega leta so ugodni, zato turističnim delavcem vlivajo optimizem tudi za poletje in preostanek letošnjega leta. Kot so izračunali v Krkini družbi Zdravilišča, so Šmarješke Toplice najbolj zasedeno zdravilišče v Sloveniji. Sicer je bilo v obojih Toplicah letos doslej za deset odst. več gostov kot lani v enakem obdobju. V Šmarjeških Toplicah je

● Posebno mesto si je v turističnem utripu doslej že zagotovil Otočec, v katerem Krkina "Zdravilišča" za letošnje poletje pripravljajo več dejavnosti. Tako ta družba napoveduje "Zelene družinske počitnice", "Poletne kulturne delavnice", "Akademijo za življenje" in različne kulturne in družabne prireditve v gradu in ob njem.

bilo več tujih gostov kot domačin, predvsem so bili tam na oddihu Avstrijci.

L. M.

Medis, trgovina za zdravje

Na Košenicah je Ingrid Okleščen odprla trgovino z medicinskimi in ortopedskimi pripomočki Medis

NOVO MESTO - Danes dopoldne bodo pri Okleščenovih na Košenicah v Novem mestu odprli specializirano trgovino z medicinskimi in ortopedskimi pripomočki in kozmetiko Medis. To lepo urejeno trgovino z bogato ponudbo bo v pravih rokah, saj jo bo vodila Ingrid Okleščen, ki je zadnjih deset let delala kot medicinska sestra na fizioterapiji v novomeškem zdravstvenem domu, na pomoč pa ji bo priskočila njena mati, ga.

MATI IN HČI - Ingrid Okleščen z mamo, obe medicinski sestrini, v novi trgovini z medicinskimi in ortopedskimi pripomočki. (Foto: A. B.)

Hostnikova, dolgoletna patronažna sestra. Za strokovnost se torej res ni bati, o čemer govori tudi soglasje ministrstva za zdravstvo.

Na to trgovino sta Okleščenova mislila že dalj časa, dela pa sta se lotila pred dobrim letom dni in v tem času sta prostorni fitness kabinet moža Borisa, nekdanjega državnega prvaka v metu diska ter sedanjega profesorja telesne vzgoje, preuredila v lično in funkcionalno trgovino.

"V grobem je naša ponudba razdeljena na medicinski program in ortopedske pripomočke, poleg tega pa imamo še pripomočke s področja alternativne medicine ter preparate naravne kozmetike," je povedala Ingrid Okleščen. Tako obsega njihov medicinski program številne pripomočke za preprečevanje in zdravljenje preležanin, merilce sladkorja in testne trakove za bolnike s sladkorno boleznijo, inhalatorje in vlažilce zraka ter druge pripomočke za bolnike z boleznimi dihalnih poti. Na zalogi imajo tudi medicinsko perilo, med tem tudi modrčke in kopalke za operiranje na prsih, nadalje merilce krvnega pritiska, protibolečinski stimulator, lasulje in lasne vložke pa terapevtske nogavice po meri, bogata je ponudba pripomočkov za nego in oskrbo nog, med njimi so tudi ortopedski obutevi ter vložki po meri. Zelo bogata je ponudba pripomočkov za invalide osebe.

"Za uporabo vseh naših prodajnih artiklov lahko dobi kupec tudi strokovne nasvete. V glavnem so stvari, ki jih imamo v trgovini, uvožene; večina artiklov, oz. vsi, ki morajo biti, so atestirani na Zavodu za farmacijo. Slej ko prej bomo imeli v prodaji tudi pomožna zdravilna sredstva in izdelke, ki sodijo v zeliščno lekarno," je povedala Ingrid Okleščen.

A. B.

IZ NOVOMEŠKE PORODNIŠNICE

V času od 23. do 29. maja so v novomeški porodnišnici rodile: Nataša Smolič iz Jezera - Ksenijo, Jožica Husič iz Črnomlja - Lariso in Kristjana, Stanka Magister iz Črnomlja - Sašo, Alenka Starič iz Ornuške vasi - Lavro, Andreja Padaršič iz Velikih Brusnic - Sebastjana, Darja Skala z Mladice - Špelo, Darinka Fink s Krvavčevega Vrha - Roka, Jolanda Dražumerić iz Črnomlja - Soro, Metoda Subić s Potoka - Sanjo, Vida Dimec s Čateža - Nežo, Sonja Radovan iz Semeča - Majo, Stanislava Cemič z Dolge Reke - Janka, Marija Peterle s Ceroveca pri Trebelnem - Nejc, Marija Plut iz Ručetne vasi - Simono, Elizabeta Kranjčič iz Gor. Karteljevega - Nejca, Silvana Dolenšek z Vinjega Vrha - Valerijo, Andreja Župan iz Cerovega Loga - Jureta, Jožica Kuntarič iz Slivja - Marka, Mojca Gradišar z Dol. Sušice - Timoteja, Marija Bačar z Vrhov pri Dolžu - Marka, Mirjana Komar iz Dol. Gradišča - Matica, Renata Novak-Zupančič iz Črnošnjic - Nino, Jožica Majerle iz Slovenske vasi - Pio, Majda Luštek iz Ledčeve vasi - Karmen, Zdenka Erjavec s Sel pri Ratežu - Uroša, Cvetka Zajc iz Dol. Laknic - Petro, Jasminka Bajc iz Krškega - Sašo, Nataša Živko iz Prečne - Jureta, Mojca Zupančič z Gor. Polja - Dejo, Milena Drčar z Gomile - Simona, Andreja Ovniček s Hriba pri Orehu - Matija, Bernarda Pavlin iz Stopič - Luka, Branka Boltz z Dol. Mokrega Polja - deklico, Martina Jenškovec iz Zaboršta - dečka, Renata Kužnik iz Podlišca - dečka.

Iz Novega mesta: Lidija Železnik iz Koštalove ulice 25 - Urbana.

Čestitamo!

Pred spominskim srečanjem v Dol. Toplicah

V nedeljo, 12. junija - Govoril bo Jelko Kacin

Pod pokroviteljstvom občinskih skupščin Novo mesto in Trebnje vabi Medobčinski svet Zveze borcev NOV občin Črnomelj, Metlika, Novo mesto in Trebnje na spominsko slavo ob 50-letnici skupnih spomladanskih ofenzivnih operacij partizanske vojske za osvoboditev Slovenije in zavezniških sil za začetek druge fronte in osvoboditev Evrope leta 1944. Srečanje bo v nedeljo, 12. junija, na jasi v Dolenjskih Toplicah.

Že ob 10. uri bo prav tam zbor borcev artilerijske brigade. Začetek osrednje spominske proslave bo ob 11. uri, nanjo pa so povabili goste z najvišjih republiških ravni. Spomin na delež naših bojev v skupni zavezniški akciji proti nacifizmu bo obudil komandant VII. korpusa general Franc Poglajen, slavnostni govornik pa bo obrambni minister Jelko Kacin.

Sodelovali bodo Partizanski pevski zbor, pevci topliške šole, folklorno društvo Kres in strška godba. Za razvedrilni spored bo skrbela skupina Fink do 18. ure. - Iz Novega mesta bosta vozila v Dol. Toplice posebna avtobusa z odhodom ob 9.30 in 10.30 z avtobusne postaje, vračala pa se bosta ob 16. in 19. uri. Parkirnih prostorov bo v Toplicah dovolj za vsa vozila.

Prireditelji vabijo na spominsko srečanje vse borce in udeležence NOV, svojce padlih in živih udeležencev osvobodilnega boja ter vse ljudi dobre volje.

Odbor za obveščanje pri obč. odboru ZZB NOV Novo mesto

Novo mesto v krempljih prometa

Društvo Novo mesto je pripravilo tribuno o prometu v mestu - Nevzdržno stanje - Kje je policija? - Ukrepov se je treba lotiti takoj - Gost prof. Braco Mušič

NOVO MESTO - Gost zadnjega sestanka članov Društva Novo mesto prejšnji četrtek je bil prof. Braco Mušič, ki se že dalj časa poklicno ukvarja z vprašanji novomeškega urbanizma. Tema tokratnega večera je bil novomeški promet, kaotična stvar, ki se je povsem polastila mesta, mu spreminila podobo, spridila značaj ter mu ubila dušo.

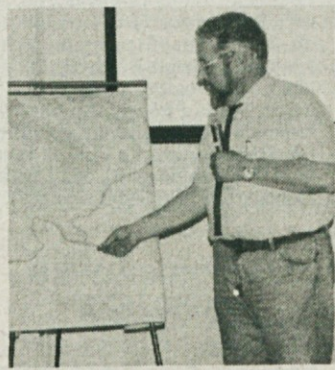
Prof. Mušič je predstavil predloge za bodočo ureditev mestnih obvoznice in cestnega sistema. Seveda Novomeščane najbolj moti in razburja promet, ki se odvija v mestnem središču, v starem mestnem jedru na okljuku Krke. Kot je dejal prof. Mušič, so srednjeveška mesta, med katere spada tudi Novo mesto, umerjena na peš hojo ter na konjsko vprego. Dokler je bil promet redek, ga je tako mesto še nekako preneslo, sedaj, ko je v Sloveniji blizu 600 avtomobilov na 1.000 prebivalcev, pa se je promet v takih mestih sprevrgel v moro. Fizični okvir našega mesta tega pač ne prenese.

"Rešitev je več, ena od njih je zaprtje historičnega jedra mesta za promet," je med drugim dejal prof. Mušič, ki stvari dobro pozna ne samo kot urbanistični strokovnjak, ampak tudi kot "zasebni" poznavalec mesta, saj je na pol Novomeščan in izhaja iz znane novomeške Mušičeve družine. "To zaprtje, ki ga v primeru Novega mesta sploh ni treba označevati kot ne vem kako radikalen ukrep, je lahko konec koncev tudi postopno, vsekakor pa je za to zunaj mestnega jedra treba zagotoviti dovolj parkirnih prostorov. Pri tem bi bilo treba paziti, da ostane mestno jedro obljudeno, vsa stanovanja morajo ostati, kakšno bi bilo dobro še na novo urediti, ljudje v mestu morajo imeti posebne pravice, da lahko z avtom pridejo do doma oz. najdlje 80 m od svoje hiše. Parkirni prostori zunaj prometne zapore pa morajo biti oddaljeni največ 10 minut hoje."

V mestoma prav razgreti razpravi je bilo slišati tako in drugačna mnenja in poglede, razne predloge in zahteve, tako rekoč vsi, pa naj so bili za popolno ali delno, takojšnjo ali postopno zaporo mesta za promet ali proti njej, pa so bili enotni, da tako,

kot je sedaj, ne gre več naprej. Veliko pikrih pripomb je letelo na delo policije na tem področju. Zanimivo: policisti so bili tako kot občinarji in sodnik za prekrške vabljeni na to tribuno, vendar ni bilo nikogar, medtem ko sta prišli dve sodnici za prekrške, iz občine pa župan in najodgovornejši človeka iz sekretariata za varstvo okolja in urejanje prostora. "To, da policistov ni tukaj, še ni tako hudo, huje je, da jih ni tam, kjer bi morali biti," je to odsotnost zabelil voditelj tribune in pri tem mislil na napačno parkiranje avtomobilov zabito mesto. Slišati je bilo tudi trditve, da imamo za urejanje prometa povsem ustrezne predpise, le izvajati bi jih bilo treba. Tudi to je letelo na delo policije.

Ukrepe, ki naj bi jih pripravili za ureditev prometa v Novem mestu in kot so se izoblikovali v večurni razpravi na tej tribuni, bi lahko razdelil:

O MESTNEM PROMETU - Prof. Braco Mušič je predstavil bodočo ureditev obstoječega prometa. Vse na vidne neresljive prometne probleme v mestu bi najbolj korenito rešili z zaporo starega mestnega jedra za promet.

na take, ki jih je moč začeti izvajati takoj, in na take, ki za to potrebujejo več časa. Med takojšnjimi gredo: dosledno izvajanje že sprejetih predpisov, omejitev časa parkiranja v starem mestnem jedru, poskusi zapor za promet v posameznih delih mestnega jedra. Dolgoročno pa naj bi uredili primerno število parkirnih zunaj mesta, zaprli stari del mesta za ves promet, razen za dostavni in za stanovanje, organizirali ustrezni javni mestni in primestni promet ter uredili kolesarske in peš poti.

A. BARTELI

POLETNE KULTURNE DELAVNICE

OTOČEC - Krkini Hoteli Otočec pripravljajo za letošnje poletje program dejavnosti in sproščene preživljanja poletnih družinskih počitnic. Julija in avgusta bodo tako pripravili številne kreativne delavnice. V času od 2. do 9. julija bosta s svojim programom učenja muziciranja na klavirju na Otočcu delovala Alenka in Igor Dekleva. Na učnih urah bodo lahko prisotni tudi starši. Od 2. do 12. julija bo potekala likovna delavnica, ki jo bo vodil Savo Sovre, od 11. do 17. julija ter od 17. do 24. julija pa bosta delovali literarni delavnici, ki ju bo vodil Milan Dekleva; prva je namenjena poeziji, druga prozi. Od 25. junija do 22. avgusta bo Kulturna delavnica Valentin Vodnik pripravila glasbene delavnice za kitaro, bobne, synthesizer in bas kitaro. Delavnice bodo vodili Primož Grašič, Marjan Nicoletti, Tomaž Rajterič, Igor Lunden, Ratko Divjak, Blaž Jurčević, Marko Ogrin, Carli Novak in Mario Marvin. V delavnicah lahko sodelujejo vsi, saj ni starostnih omejitev, pouk pa bo potekal individualno in skupinsko. Dodatne informacije dobite pri Alenki Babič na tel. 068-322-436.

POZNAVALCI - V Novem mestu bodo uvedli nove ulične imena. Seidlovo cesto. Ker ime ni najbolj domače, povzroča ljudstvu iz mesta določeno težavo. Tako nekateri domačini povedo, da stanujejo na "Seidlovi" cesti, drugi, da so doma na "Seidlovi", tretji, da so z "Zajdlje" ceste. Različna mnenja imajo tudi izvoru imena Seidlove ceste. Nekateri mislijo, da je cesta dobila ime po znani ribiču, drugi, da so jo pomenovali po premožnem mestnem mesarju avstrijskega rodu, najbrž poučeni pa vedo, da se ta cesta imenuje tako zato, ker je bil nekoč v njej "Zajtljov maln".

DREVJE IN NESNAGA - O stavbi nekdanje Industrije vozil Novo mesto ob cesti, ki jo meščani najbolj poznajo pod imenom Zagrebška, pred kratkim posekali drevje. Jasn zakaj bi bilo ob tej veliki in sodobni tovarni taka predpotopna zadeva, je čisto običajno zeleno drevo. Sicer pa je za nekaj dobro, da so odstranili drevje. Zdaj se vsaj vidi, kakšna nesnaga je okrog tovarne.

BANKA - Novomeška LB Dolenjske banka je pri svoji banki na Glavnem trgu postavila bančni avtomat, ima dve glavni delovni operaciji: eno pomožno. Miruje, ker je v generalnem remontu, ne obratuje, včas pa kratek čas dela tisto, za kar je namenjen.

ZEBRE - Novomeški pešci so pritožili, da so v mestu izginile s skoraj vse zebre. Novomeška ulica, delegacija, ki ji je to prišlo na ušesa, bo zato nemudoma podala na turne v Afriko, kjer bo kupila nove zebre.

Ena gospa je rekla, da je Boštjan Kovačič najbrž lahko hvalen za to, ker so mu zakuhali zadnjo ajlo. Če mu je ne bi, bi bil minister za lokalno samoupravo, in ker je ta padla, bi ga odstavili črni.

DEŽURNE TRGOVINE

V soboto, 11. junija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

● Novo mesto: od 7. do 19. ure: Nakupovalni center, Drska
od 8. do 19. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
od 7. do 18. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
od 7. do 20. ure: market Saša, K Roku 33
od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
od 7.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
od 7. do 14.30: mini market Maja, Bučna vas
od 7. do 19. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas
od 7. do 20. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 14. ure: mini market Pri kostanju, Prečna

od 8. do 17. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
od 8. do 16. ure: mini market Pero, Stopiče
od 8. do 16. ure: trgovina Sabina, Stopiče
od 8. do 19. ure: Perko, market v Šentpetru
od 8. do 20. ure: Urška, Urška sela
● Šentjamej: od 7. do 17. ure: Mercator, Samopostrežba

● Dolenjske Toplice: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Vrelec
● Žužemberk: od 7. do 17. ure: Dolenjka, Market
● Straža: od 7. do 17. ure: Mercator-KZ Krka, Samopostrežba

V nedeljo, 12. junija, bodo odprte naslednje prodajalne živil:

● Novo mesto: od 8. do 11. ure: Mercator-KZ Krka, Prodajalna, Glavni trg
od 8. do 11. ure: trgovina Gros, Ragovska 17
od 7. do 12. ure: trgovina Darja, Ljubljanska 27
od 8. do 13. ure: market Saša, K Roku 33
od 7. do 19.30: trgovina Čuček, Ul. Slavka Gruma
od 8.30 do 13. ure: trgovina Brin, Trdinova ulica
od 7. do 19.30: trgovina Vita - mlečni diskont, Šmihel
od 8. do 11. ure: mini market Maja, Bučna vas
od 8. do 12. ure: trgovina Čekar v BTC, Bučna vas
od 8. do 12. ure: samopostrežba Azalea, Brusnice
od 7.30 do 11. ure: mini market Pri kostanju, Prečna

od 8. do 12. ure: trgovina Brar, Smolenja vas
od 8. do 12. ure: mini market Pero, Stopiče
od 8. do 14. ure: trgovina Sabina, Stopiče
od 8. do 12. ure: Perko, market v Šentpetru
od 8. do 12. ure: Urška, Urška sela

Novo: Začasna klavnica na otoku

Namesto nove klavnice in predelave se obeta posodobitev stare - Vse je odvisno od soglasja vodnega gospodarstva in spomeniškega varstva - Potrebno bo čez milijon mark

KOSTANJEVICA - V Kostanjevici je bilo pred časom precej žolčnih razprav o tem, ali klavnica s svojo dejavnostjo sodi na otok ali nikakor ne. Prevladalo je stališče, da je to dejavnost nujno preseliti v industrijsko območje, vendar kaže, da bo vsaj začasna klavnica še ostala na otoku.

To se je pokazalo že na javni razpravi o načrtih za mestno jedro Kostanjevice. Ker je postalo jasno, da ideja za izgradnjo nove klavnice v industrijski coni trenutno ni uresničljiva, so tudi prebivalci Kostanjevice večinoma podprli začasno prenovo in tehnološko posodobitev sedanje objekta. Tako se Kostanjevici obeta, da bo še letos dočakala prenovo klavnice, ki pa naj bi po zagotovilih direktorja krškega Agrokombinata Ivana Kozoleta delovala na otoku še največ 10 let, kolikor je potrebno, da se vložek izplača.

Klavnica sicer obratuje v Kostanjevici že od prve svetovne vojne in je danes tehnološko tako zastarela, da je inšpekcija izdala odločbo o njeni prenovi. Mercator Agrokombinat Krško je najprej skupno z drugo načrtoval novogradnjo v primernejši industrijski coni, nato pa je zadržal zaradi finančnih težav odstopila od dogovora. Agrokombinat sam ni zmogel in tudi ni želel začeti rizične investicije, za katero bi potreboval okrog 6 milijonov mark.

Tako so se odločili za tehnološko in tudi ekološko sanacijo obstoječe klavnice, pri čemer bo samo delno potrebna adaptacija sedanje stavbe, v glavnem pa gre za posodobitev opreme. Klavnica in predelava mesa

skupaj z mesnicami dajeta delo 36 ljudem, po novem pa bodo povečali predelavo in na ta način odprli še nekaj novih delovnih mest.

"Postopek za izgradnjo že teče, zdaj sta v izdelavi lokacijska dokumentacija in dokumentacija za pridobivanje pogojev oziroma soglasij, med katerimi sta najbolj ključni soglasji vodnega gospodarstva in Zavoda za varovanje naravne in kulturne dediščine. Cena naložbe bo v veliki meri odvisna ravno od pogojev, ki nam jih bodo postavili. Potrebujemo bomo 1 milijon mark, skupaj s prenovo predelave še več. Velikih gradbenih posegov ne bo, posodobili in povečali bomo predelavo, klavnico in zgradili klavniško čiš-

POKOP ŽRTEV NASILJA 1942-45

KOSTANJEVICA - Inicijativni odbor za postavitev farne plošče v Kostanjevici na Krki vabi to nedeljo ob 15. uri k obzidju farne cerkve sv. Jakoba, kjer bo, kot pravijo organizatorji, simboličen pokop 117 žrtev komunističnega nasilja v obdobju od 1942 do 1945. Obred se bo začel z mašo zadušnico, nato bo blagoslovitev plošče na obzidju cerkve in po dveh govorih še kulturni program.

Šola kot sadjarsko središče

V Artičah so na 1. srečanju mladih sadjarjev odprli vzorčni izobraževalni center

ARTIČE - V petek so se na krajsi slovesnosti, na srečanju, strokovnem posvetu in praktičnih delavnicah na temo sadjarstva zbrali predstavniki desetih OŠ po Sloveniji, ki so se odzvale prvemu srečanju mladih sadjarjev v Artičah.

Osnovna šola Artiče leži v središču krajevne skupnosti, ki je poznana po sadjarstvu, prenovljenih nasadih, sedežu Posavske sadjarske zadruge ter strokovnih srečanjih in posvetovanjih na temo te kmetijske dejavnosti. Na šoli aktivno deluje šolska zadruga "Lastovka", ki se ukvarja s trgovino, hortikulturo, šivilstvom, vrtnarstvom, bančniškimi posli in sadjarstvom.

Šola s 150-letno tradicijo je že ob koncu prejšnjega stoletja imela svoj sadovnjak, drevesnico in kmetijski pouk. Danes ima sodeben 55 arov velik jablanov nasad, v katerem so pred dvema leti posadili 1200 dreves sort idare, jonagold, gloster in elstar. Vsak učenec ima svoje drevo. Poleg tega so letos nasadili še 344 jablan, med katerimi je kar 17 novih sort poskusne kolekcije Biotehniške fakultete iz Ljubljane. Šolski nasad je plantažni, zasajen po eno-, dvo- in trivrstnem sistemu, na gosti in super gosti

način, del nasada je samostojen in del z žičnim sistemom, v nasadu imajo betonske in lesene kole ter bambus.

Ker gre za čisto pravi nasad, ne manjka niti pripadajoče gospodarsko poslopje s potrebnim orodjem, vremenska postaja ter kapljicni namakalni sistem, pri katerem si pomagajo s cisterno. Učencem, njihovim učiteljem, mentorjem in hišniku pomagajo tudi strokovni sodelavci svetovne službe, izkušeni sadjarji in Sadjarsko društvo Posavja.

V nasadu pridelujejo sadje na integriran način, prikazujejo različne možnosti oblikovanja in dela v nasadih, vpliv vzgojnih oblik na sadne vrste, preizkušajo nova gonjila, zasajena sredstva in opremo. Želja šole je, da bi organizirala prikaze za obiskovalce ter izobraževanje mladih sadjarjev in mentorjev sadjarskih otrokov. Taki cilji so eden od osnovnih vzrokov, da je artiška šola postala vzorčni izobraževalni center za sadjarstvo, prvi izmed takih v Sloveniji. Kot so povedali ob slovesni otvoritvi minuli petek, bodo podobni centri organizirani še za poljedelstvo, vinogradništvo, čebelarstvo, gospodinjstvo in podobno.

B. D. -G.

CENTER ZA SADIJARSTVO - Artiški center bo primeren za sadjarske šole v naravi, za izvajanje naravoslovnih dni, za usposabljanje študentov biotehniške in pedagoške fakultete, vzpodbujal bo koristno proizvodno delo, vzgajal za delo ter oblikoval odnos do narave in do zdrave prehrane. Ministrstva za šolstvo jim k projektu ni uspelo pritegniti, zato pa so se odzvali: ministrstvo za kmetijstvo, biotehniška fakulteta, občina, svetovna služba, kmetijska podjetja ter zasebni sadjarji. V petek je ravnatelj šole Miha Haler pokazal nasad tudi ministru za kmetijstvo dr. Jožetu Ostrecu. (Foto: B. D. -G.)

stilno napravo. Težava je v tem, ker Kostanjevica še nima mestne čistilne naprave, saj morajo odpadne vode iz klavniške še na komunalno čistilno napravo," je povedal Kozole.

Sredi poletja se izteče rok, ki ga je inšpekcija naložila klavnici, in do tedaj mora biti pripravljena dokumentacija. Če bodo pridobili ustrezna soglasja, računajo, da bi z deli začeli po dopsustih.

B. DUŠIČ-GORNIK

KS KRŠKO ČESTITA IN VABI OB PRAZNIKU

KRŠKO - Krajevna skupnost Krško pripravlja ob krajevnem prazniku vrsto prireditev. Tako se bo v soboto ob 9. uri dopoldne na bazenu v Krškem pričel tradicionalni Lilegov memorial za mlajše dečke in deklice. Isti dan bo v OŠ Leskovec državno prvenstvo v hitropoteznem šahu (ob 9. uri za ekipe in ob 14. za posameznike), zvečer ob 18. uri pa načrtujejo pred gasilskih domov prihod kolesarjev rekreativcev s 1300 km dolge poti iz Monaca preko Francije in Italije v Krško. V nedeljo ob 9. uri bo rokometni turnir v leskovski dvorani in v ponedeljek ob 13. uri otvoritev diskonta v Mercatorjevi blagovnici. Osrednja prireditev bo slavnostna seja s podelitvijo krajevnih priznanj, ki bo prihodnji petek, 17. junija, v Kulturnem domu Krško. Konec tistega tedna bosta še planinski pohod na Grmado in plesni večer, pozneje pa še Kresna noč na Libni.

POSAVJE JE PELO - Moški pevski zbor iz Brestanice, ki ga vodi Janko Avsenak, bo v naslednjem letu praznoval 50-letnico delovanja. (Foto: B. D. -G.)

Prilagojeni programi še bавbav

Mnogi starši se težko sprijaznijo, da ima njihov otrok drugačne potrebe - Bolje zadovoljen v prilagojenem programu kot neuspešen v redni šoli - Težave z zaposlitvijo

BREŽICE - Ljudje še vedno z mešanimi občutki in z nelagodjem govorijo o šolah in oddelkih s prilagojenim programom. Na OŠ Brežice imajo štiri kombinirane oddelke s prilagojenim programom, ki jih trenutno obiskuje 29 učencev. Učijo se v štirih učilnicah ter v specializirani tehnični delavnici in učilnici za gospodinjstvo. Učenci prihajajo iz različnih krajev brežiške občine ter se v šoli vključujejo v različne dejavnosti, včasih, po svojih zmožnostih tudi v dejavnosti.

Starši se težko sprijaznijo, da ima njihov otrok drugačne potrebe, pri tem jih mnogokrat ovira tudi okolje. Večina učencev poskuša prvi razred v rednem programu, da se vendar vsi skupaj prepričajo, če bo šlo. "Prav je, da se starši bojujejo in upirajo, a le do določene mere, da otroku ne škodijo. Učenci, ki ostajajo v redni osnovni šoli, čeprav je ne zmorejo, imajo pokvarjeno glado. Tam je obvezen program, ki ga je treba predelati, zato so ti otroci prisiljeni delati kot odrasli, žal pa rezultatov na koncu ni," pravi pomočnica ravnateljice Marinka Lubšina Novak.

Pogosto v 5. ali 6. razredu potem obupajo starši, ker otrok šole več ne zmore, pri čemer so za neuspeh lahko različni vzroki. Dogaja se, da takrat sami prihajajo po pomoč na šole s prilagojenim programom in prosijo za vpis. "Poznam primer deklice, ki je osamljena in brez izraza na obrazu postajala po hodniku redne šole, potem pa je prišla med vrstnike v prilagojeni program in šolo končala povsem drugačna, z veseljem. Ni cilj te otroke narediti enake drugim, ampak jim dati tisto, kar potrebujejo. Zaradi tega sem prepričana, da se v prilagojene programe še vedno vpiše premalo otrok oziroma, da na redne šole vpisanih še preveč otrok, ki bi jim lažje

šlo in bi bili uspešnejši pri nas," meni Marinka Lubšina Novak.

Za otroke v šoli s prilagojenim programom skrbijo 4 specialne pedagoginje ter učitelji za tehnično vzgojo, gospodinjstvo in šport. Programi so prilagojeni posameznemu učencu, saj gre za otroke z različnimi motnjami, najpogostejše kombiniranimi. Za učence je do konca srednje šole dobro poskrbljeno. Vpisujejo se lahko v srednje šole s posebnimi skrajšanimi programi, nekateri pa ostajajo tudi 9. in 10. leto v osnovni šoli, kjer se v

SEMINAR ZA POMOČ DUŠEVNO PRIZADETIM

BREŽICE, DOLENJSKE TOP-LICE - Društvo za pomoč duševno prizadetim občine Brežice organizira jutri, v soboto in nedeljo v zdravilišču Dolenjske Toplice vikend seminar za družine z otroki, ki imajo motnje ali zaostanek v duševnem razvoju. Seminar sta pripravili specialna pedagoginja brežiških vrtcev in vodja oddelkov s prilagojenim programom na OŠ Brežice, številne dejavnosti na seminarju bo usklajevala dr. Zdenka Zalar-Divjak. Starši bodo sodelovali na predavanjih in pogovorih o življenju s prizadetim otrokom ter spoznali delo s takimi otroki v šolah.

Za kuliso Kalimerčkovega živžava

Kako je bilo 28. maja na turistični kmetiji Hervol

BREŽICE - V soboto, 28. maja, je bil na turistični kmetiji Hervol v Bukošk pri Brežicah Kalimerčkov živžav v obsegu, kakršnega v Posavju še ni bilo.

V bogatem programu so nastopali: Hajdi, Cudežna polja, Miki Šarac, Aleksander Jež, Lopatič family band, Dunja Močnik, mlada pevca Eva Filej in Aljaž Fischer ter plesalci iz Plesnega studia Krško. Rdeča nit programa je bila maskota (lutka) Kalimero, mali črni piščanček, ki je sam program povezoval in plesal skupaj z otroki, kalimerčki, kot jih je poimenoval, oživel pa je s pomočjo že uveljavljene pevke Mojce Pavlič, ki pa sedaj dela in ustvarja predvsem za otroke v otroški ustvarjalnici Calimero iz Novega mesta, na sami prireditvi pa je zapela in predstavila njene najnovejše pesmi za otroke.

Prav Calimero (podjetje oz. otroška ustvarjalnica) je tisti skrivnostnež, ki je skupaj z Radiem Posavje to veliko prireditev za otroke organiziral in uspešno izvedel, saj je obiskalo od 2.500 do 3.000 Kalimerčkov in staršev.

Poleg programa so kalimerčki lahko ustvarjali v likovnem kotičku, si ogledali otroško modno revijo, si vozili z mini vlakcem. Skratka, organizatorji so poskrbeli za mega kalimerčkovo vzdušje, ki je bilo v Posavju še kako potrebno, saj imajo otroci le malokdaj priložnost na zabaven in prijeten način sprostiti svojo mlado energijo, ki je nikoli ne zmanjka.

Ker brez pomoči pokroviteljev prireditve ne bi bilo moč izvesti, se organizatorji še enkrat lepo zahvaljujejo vsem pokroviteljem, še posebno pa glavni pokroviteljici Novotehni, ki se je odzvala na Kalimerčkovo kralitico: "Ker sem še majhen, me nihče ne razume...". Podprli so prireditev za otroke, ki zagotovo ni zadnja, saj Jani Lipičnik in Mojca Pavlič-Lipičnik iz podjetja Calimero pravita, da je to šele začetek. Idejno že pripravljata še zanimivejše živžave in Kalimerčkove žure. Avgusta bo izšla tudi kasetna za otroke "Mojca in Calimero", tako da otrokom na Dolenjskem in v Posavju ne bo dolgčas.

ŠOLSKA KRONIKA

BREŽICE - Mladi novinarji Gimnazije Brežice so letošnjemu šolskemu letu na rob izdali glasilo Šolska kronika, ki je, kakor sta zapisala člana odbora krožka Damjana Krošelj in Matjaž Hribernik, podoba njihovega dela in odsev utripa na šoli.

posebnih programih urijo tudi v ročnih spretnostih, kot sta gospodinjstvo in tehnika, ter dozorevajo za samostojno življenje.

Usoda otrok, ki končajo šolanje v prilagojenih programih osnovnih in srednjih šol, ni bila nikoli rožnata, v časih neusmiljene tržne ekonomije pa je še manj. Čeprav so pridni delavci in

● Na brežiški šoli poskrbijo tudi za stike s starši otrok in za pogovore z defektologinjo ali delavko šolske svetovne službe. "Da je naše delo vredno truda, se delavci šole morda zavedajo šele tedaj, ko se bivši učenci vračajo v šolo, da bi pokazali lep izkaz srednješolskega skrajšanega programa, ko pripeljejo predstavitelja zakonskega partnerja ali ko pridejo po pomoč ob osebnih stiskah," pravi na OŠ Brežice.

dosegajo lepe rezultate na določenih delih, težko pridejo do redne zaposlitve.

B. DUŠIČ-GORNIK

RAZSTAVA POSAVSKIH OSNOVNOŠOLCEV

LJUBLJANA - Danes ob 11. uri bo v prostorih Zavoda RS za šolstvo in šport otvoritev razstave likovnih del učencev OŠ iz Posavja. Na razstavi se predstavljajo mladi likovniki iz OŠ Brežice, OŠ Leskovec pri Krškem, OŠ Mirna, OŠ Krmelj, OŠ Milana Majcna iz Sentjanja in OŠ Jurija Dalmatina iz Krškega.

Pestro metliško kulturno poletje

Poleti se bo na dvorišču metliškega gradu zvrstilo 12 prireditev pod skupnim naslovom "Pridi zvečer na grad" - Nastopajoči tudi iz tujine - Dober odziv med sponzorji

METLIKA - Vsi v Beli krajini, ki si bodo poleti zaželeli kulture, zagotovo ne bodo prikrašani. Odbor za prireditve v tukajšnji Ljudski knjižnici je namreč pripravil pester program metliškega kulturnega poletja pod naslovom "Pridi zvečer na grad". Od začetka julija do začetka septembra se bo na grajskem dvorišču zvrstilo 12 prireditev. V tem času bosta v Ganglovm razstavišči v gradu tudi dve likovni razstavi v okviru "kulturnega dogodka M", ki ga pripravlja kipar Martin Skoliber.

Vse prireditve se bodo pričele ob 21. ali 22. uri, že od 20. ure pa bo na grajskem dvorišču glasba. Moč bo tudi kaj popiti, tako da se bo kulturni večer lahko pričel z družabnim srečanjem. Slavnostna otvoritev poletnih prireditev bo v soboto 2. julija, ko se bo s koncertom predstavila metliška mestna godba. 5. julija bo nastopil 25-članski pevski zbor "Jadran" iz ameriškega Clevelanda, 9. julija pa med mladimi popularni pevec Robert Magnifico s svojo skupino. 16. julija bodo večer s plesnimi točkami, modno revijo in igro pripravele

učenke Tekstilne šole Metlika. Teden pozneje bodo nastopili belokranjski pevski zbori, ki so imeli dolga leta svoja srečanja v Gribljah, pred leti pa so

● Da pa jim je uspelo pripraviti tako pester program, so morali zbrati precej denarja. Kot je povedala ravateljica Ljudske knjižnice Anica Kopinič, so sponzorji radi priskočili na pomoč. Prireditve bodo gmotno podprli konfekcija "Julija" Ane Štruce, kmetoselstvo Naklo pri Kranju Borisa Udovca, diskoteka Ghetto Sreča Kočevarja, pivovarna Union, krovno podjetje in hčere Beti Metlika, podjetje "Zaščita" Petra Kostelca, podjetje Art Tatjana Adlešič, podjetje Partner Slava Prevalška, Market Branke Humljan, Komet Metlika, zavarovalnica Tilia, cvetličarna Julija Brinca, Vinska klet Metlika, tiskarna Kapušin in skupščina občine Metlika. Na vsaki prireditvi bodo izžrebali vsaj tri vstopnice, srečnice pa bodo s praktičnimi darili nagradila podjetja in trgovine Klemen, Barbi, Krokra, Breza, Teksas, Mercator, Kolpa, Shop, Beti, Komet in Anka Rus.

zamrla. 30. julija se bodo predstavile štiri mlade uveljavljene Metličanke: režiserka Maja Weiss, igralka Violeta Tomič, pevka, kantavtorica in dramaturginja Mateja Koležnik ter modna ustvarjalca Jožica Brodrič.

Od 12. do 21. avgusta bo na šestih koncertnih prizoriščih po Sloveniji potekal Okarina etno festival, med

ROBARJEV FILM NA MADŽARSKEM FESTIVALU

NOVO MESTO - Dokumentarni igrani film Filipa Robarja "Dan, ko nam je Evropa padla na glavo" je bil izbran za prikazovanje na festivalu evropskih dokumentarnih in televizijskih filmov, ki bo na Madžarskem. Gre za film, ki je nastal ob podpori slovenske televizije kot dokumentarec meseca, vendar je avtor film, ki v zgodbi o pristanku raziskovalnega balona v Pomurju kritično govori o slovenskem patološkem razmerju do Evrope, kasneje še nekoliko dodelal.

KONCERT UČENCEV GLASBENE ŠOLE

TREBNJE - Glasbena šola priredi danes, 9. junija, ob 19. uri zvečer v stari osnovni šoli koncert svojih učencev. Nastopili bodo: Darja Groznik s kitaro, Matevž Sila s pozavno in Ivan Bizjak s trobento.

KRESLIN IN BELTINŠKA BANDA

NOVO MESTO - Jutri, 10. junija, bo ob 21. uri na muzejskih vrtovih nastopil Vlado Kreslin z Beltinško bando. Prireditve bo v okviru Novomeških kulturnih večerov, ki jih pripravlja ZKO Novo mesto. Beltinška banda iz Prekmurja je najstarejša slovenska ljudska glasbena skupina, ki seveda v spremenjeni sestavi nastopa že od leta 1935. K njeni širši priljubljenosti po vsej Sloveniji je pripomogel rockovski pevec Vlado Kreslin, ki je doma iz iste vasi, kot so "gospodje s klobuki". Lani je zapel z njimi in stvar je vžgala; Beltinška banda in Kreslin so postali posebna zanimivost slovenske etno-pop glasbe.

NAVDIH V DOLENJSKIH LJUDEH IN POKRAJINI - Podobno kot Veljko Toman, France Slana in še številni slovenski umetniki, tudi novomeški slikar Janko Orač išče in tudi najde obilo umetniškega navdiha med Dolenjci in njihovo mehko krajino, posebej še v okolici Šentrupert. Ob 950-letnici Šentrupert so v prostorih Stanovanjske zadruge v soboto odprli razstavo Oračevih olj, pastelov in acrilov. Ob otvoritvi sta spregovorila Jože Zupan in ravnatelj Dolenjskega muzeja Bojan Božič. Na posnetku: slikar med obema govornikoma. (Foto: P. Perc)

OTVORITEV GALERIJE OTOČEC

OTOČEC - V gradu Otočec bodo v soboto, 11. junija, ob 20. uri svečano odprli Galerijo Otočec. Gre za razstavno-prodajno galerijo, ki bo dopolnila bogato kulturno dejavnost, ki se odvija v tem dolenskem turističnem biseru. Na ogled in seveda v nakup bodo dela slikarjev Sava Sovreta, Leona Koporca, Jožeta Kotarja, Jožeta Marinča in slikarke Uršič-Sparovčeve. Poleg umetnin bo v galeriji tudi zbirka starih ur, spominkov in izbranih izdelkov iz pleterske kartuzije. Ob 21. uri pa bosta nastopila nestor slovenske zabavne glasbe Bojan Adamič in pevka Meri Avsenak.

SREBRNIKI ZVESTIM ČLANOM

Prvi slovenski knjižni klub Svet knjige praznuje letos lepo obletnico, celi dve desetletji sta minili od njegove ustanovitve leta 1974. V počastitev tega jubileja in kot znak pozornosti do članov kluba z najdaljšim stažem je Svet knjige vsem, ki so zvesti klubu vseh dvajset let, podaril ličen srebrnik. V vsej Sloveniji so obdarili preko 1800 ljubiteljev knjige, med njimi jih je okrog 60 z Dolenjske. V novomeškem klubskem centru v Knjigarni Mladinska knjiga so jih doslej podelili 20.

DANES PREDSTAVITEV TERPSIHORE

NOVO MESTO - Terpsihora dance company, Plesno društvo Novo mesto, vabi danes, 9. junija, ob 20.30 na muzejske vrtove pri Dolenjski galeriji na zaključno produkcijo. Ob tej priložnosti se društvo zahvaljuje za pomoč občinskemu sekretariatu za družbeni razvoj, Dolenjski banki, Mercatorju Standardu, Cvetličarni in parfumeriji Cvetnik, Marketu Čekar, Komunalni, Beti iz Metlike, Novotehni-avtomobili, Sivilstvu Anita, Tovarni zdravi Krka, Pletilstvu Urbančič, Domu kulture, Dolenjskemu muzeju in RSL recording studiu Luca.

ZVEZE IN RAZVEZE NA DVORU

DVOR - Prijetno so presenetili Dvorjane amaterski igralci KUD Krka, ki so zaigrali ljudsko igro v dveh dejanjih in sedmih slikah z naslovom Zveze in razveze. Domačini s Krke in iz okolice pod vodstvom Mimice Kodre so navdušili gledalce, saj je po dolgem zatišju bila dvorana spet polna. Pohvaliti velja celotno igralsko ekipo - bilo je kar 19 igralcev - na čelu z mentorico, ki je lepo prikazala življenje kmečkih ljudi in ljubezen, ki se tragično konča.

S. M.

AKVARELI ZDAJ V ČATEŠKIH TOPLICAH

NOVO MESTO - Skoraj štiri mesece so razstavljeni akvareli novomeških slikarjev Jelice Kupec in Jožice Škof razveseljevali obiskovalce gostišča Jožice Mervar na Hribu pri Šmihelu. Marsikdo izmed gostov se je zanimal tudi za odkup kakšnega dela, vendar razstava ni bila prodajna. V prejšnjem tednu sta zanimive akvarele prenesli v prostorno večjo recepcijo zdravilišča v Čateških Toplicah, kjer je takoj vzbudila veliko zanimanje številnih gostov. Tako kot je lani njun prvi javni nastop v osrednji Pionirjevi stavbi v Bršljinu prijeto presenetil njune znanke in poslovne stranke Pionirja, zdaj srečevanje s sveže naslikanimi akvareli vabi paciente v Čateških Toplicah, da uživajo v delih doslej še malo znanih ustvarjalcev.

Tg.

Doživeta Dobova

S skupnega koncerta ob 5-letnici MePZ Franc Bogovič iz Dobove

Če bi parafrazirali komedijo Z. Bajsiča "Glej, kako lepo se začena dan", bi lahko rekli: "Glej, kako lepo se začena večer, ki smo ga doživeli v Dobovi 28. maja na peti obletnici MePZ Franc Bogovič!" Istočasno je to bila prilika, da je zbor vrnil lanskoljetna gostovanja na Reki in Zagrebu.

Prosvetno društvo Franc Bogovič nadaljuje kulturno poslanstvo, ki je bilo začeto že po I. svetovni vojni (okrog leta 1919), ko so v vasi Loče ustanovili godbo na pihala, nekaj kasneje pa dramsko sekcijo. Delovali so do trije pevski zbori in tamburaški ansambel, edini v Posavju takrat. Na Velikem Obrežu so 1923. leta ustanovili cerkveni zbor. 1961. leta je bil obnovljen moški pevski zbor (MoPZ), ki je deloval do leta 1988. Leta 1982 je bil ustanovljen ženski nonet, ki je ravno tako deloval do leta 1988, ko je bil ustanovljen MePZ Franc Bogovič. Mnogi sedanjí in bivši pevci imajo zelo dolg pevski staž, tako da je predsednik ZKO Brežice Ernest Ferk podelil kar 29 Gallusovih značk, od bronastih do zlatih.

Koncert je začel Mladinski pevski zbor, ki je ob zborovodkinji Pavli Bunetič zelo ubrano zapel tri skladbe slovenskih avtorjev. Na to se je kot jubilat predstavil MePZ Franc Bogovič z dirigentom Jurico Grakaličem ter prepuštil iniciativo gostom: Slovenskemu domu iz Zagreba, ki je pod vodstvom Vinka Glasnoviča zapel kup slovenskih in hrvatskih pesmi ter tako pokazal, da slovenska pesem še kako živi ljudi v sosednji državi Hrvaški (najstarejša pevka ima 94 let).

Kot popestritev koncerta je bil mojstrsko izpeljan insert iz komedije hrvatskega avtorja Z. Bajsiča "Glej, kako se lepo začena dan" v izvedbi Alojza Usenika in Loredane Jurković, članov dramske skupine Slov. kult. društva Bazovica z Reke. Po burki, ki nas je nasmejala do solz, je sledil zaključek koncerta, ki je ravno tako pripadal MePZ Bazovica, ki ga vodi Franjo Bravdica. Zbor je glasovno in številčno odlično zasledil. Popeljal nas je od morja do slovenskih gor s prelepo interpretacijo ter ponovno dokazal, da bo slovenska pesem še dolgo živela med zamejskimi Slovenci kot nepretrgana vez z matično domovino. Po skupni večerji in plesu smo se razšli do ponovnega srečanja v Zagrebu in na Reki.

J. G.

SRAKINI GOSTJE - Na predstavitev Srake so prišli številni gostje in glasbeniki, ki so pri tej glasbeni založbi izdali svoje kasete in cedeje. Star znanec Srake in njenega vodje Draga Vovka (desno) je tudi kantavtor Tomaž Pengov (na sredi), ki je pri Sraki izdal dve smastojni laserski plošči "Pripovedi" in "Rimska cesta". Med gosti omenimo še New Swing Quartet z Otom Pestnerjem, Tomaža Zlobka, Petra Finka, Karla Novaka, Tonija Verderberja in najmlajšo Katjo Lesjak s Fantii iz Zaplatnice. (Foto: M. Markelj)

Sraka pa leti naprej

Od snemalnega studia in založbe do agencije in radia

Sraka je postala kar znamenita ptica, seveda ne mislimo na tisto, ki se predirljivo dere, ampak na tisto, ki se ponaša z veliko začetnico in je zaščitni znak glasbene produkcije, založništva, agencije in radia iz Novega mesta. Ta Sraka je minuli pripravila srečanje za svoje sodelavce, prijatelje in novinarje. V prijatnem okolju Sevkove zidavnice na Zavodah nad Kostanjevico je Drago Vovk predstavil delovanje tega zanimivega malega podjetja, ki si v neprijaznih domačih razmerah utira svojo pot in skrbi, da je slovenska zabavnoglasbena scena bolj pestra.

Štiri leta so minila, odkar je Sraka podjetje, še ne pol leta, odkar se oglašja tudi po radijskih valovih, veliko let pa je že tega, kar se je rojevala v oblikah, kakršne so bile pač v Markovičevih časih dopuščene. Drago Vovk je bil z ženo Božico med prvimi, ki se je odločil poiskati prostor zase v neomejeni vladavini dveh diskografskih hiš pri nas, ki sta oblačili in vedrili po svoje. Naprej je postavil na noge manjši snemalni studio in založništvo; kmalu so se na trgu pojavile kasete in kasneje še cedeji z zaščitnim znakom Srake na ovitkih. Danes je na seznamu izdanih

kaset prek 80 naslovov s področja narodnozabavne, ljudske, popularne in rockovske glasbe, izšlo pa je tudi nekaj kaset humorja in otroških pravljic. Seznam dopolnjuje še 27 cedejev. Na Srakinih kasetah in ploščah najdemo posnetke ansamblov in solistov, nekateri so znani, drugi manj, marsikateri pa je sploh svojo prvo kaseto ali ploščo posnel in izdal pri Sraki. Ob izvirni domači ponudbi Sraka skrbi tudi za to, da pride na slovenski trg kaj dobrega iz ameriške in evropske ponudbe. Pri uvozu ne gledajo le na plošče, ki gredo hitro v denar, ampak posvečajo skrb tudi nekomercialni glasbi in poskušajo poskrbeti, da so na trgu plošče z jazzom, etnično glasbo ter tradicionalno rockovsko in country glasbo. Ob vsem tem je Sraka začela opravljati še agencijske posle za številne slovenske glasbenike, ki pritrjujejo Vovkovim besedam, da se njihov denar ne zadržuje na računu agencije dlje kot en dan. Dela se je za Draga Vovka, njegovo ženo Božico in ostale sodelavce nabralo že kar preveč, pa so si omislili še radio Sraka, ki uspešno tekmuje v etru z ostalimi vse številnejšimi lokalnimi radijskimi postajami.

MiM

Knjiga o naših koreninah

9. knjiga v Seidlovi zbirki pri Dolenjski založbi je Miloša Jakopca Časnikarstvo na Dolenjskem 1848-1941

LJUBLJANA - Sredi prejšnjega tedna je bila v Delovi hiši predstavitev knjige, ki področno pokriva resda samo Dolenjsko po kočevski in posavski konec, a je vseeno velik prispevek k razkrivanju zgodovinskega ozadja slovenskega časnikarstva nasploh. Gre za delo Miloša Jakopca Časnikarstvo na Dolenjskem 1848-1941, ki je, po mnenju recenzentke Dr. Smilje Amon, edinstvena v slovenski strokovni literaturi o novinarstvu, in sicer po obilici podatkov o značilnostih dokajšnjega dela slovenskega časnikarstva.

M. Jakopce, upokojeni novinar Dolenjskega lista, je gradivo sprva zbiral le za krajši shematski prikaz časnikarske dejavnosti na Dolenjskem, zlagoma pa se mu je nabralo tvarine za 219 strani obsežno knjigo o raznoterih posebnostih devetnajst časnikov: od Sloveniens Blatt iz časa pomladi narodov 1848. leta do Dolenjskih novic, Resnih glasov, Dolenjske, Belokranjske, Sedanjosti, Repub-

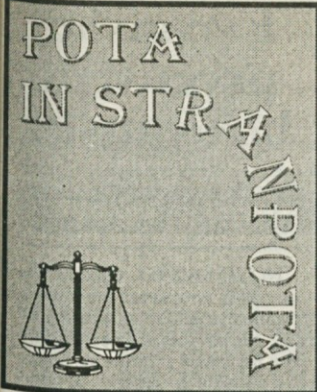
likanskih novic, Križa pa Lanu in konoplje (širše dolenjskih), Radikala, Ljudske samouprave, Nove samouprave, Malega vestnika in Kočevskega Slovenca (kočevskih) ter Posavske straže, Napredne misli in Posavskega gasilca (posavskih).

Časnik je kajpak odsev časa in prostora, v katerem izhaja, zato je Jakopce dokaj obsežno prikazal zgodovinske okoliščine, ki so pogojevale nastanek časnikov. Po tej plati pričujoča knjiga ni novatorska, a to niti ni njen namen. Bistveno je avtorjevo domala filigransko povzemanje, kakšna je bila politična opredelitev posameznega časnika, kdaj, kje in na koliko časa je izhajal, kdo je bil njegov izdajatelj in odgovorni urednik, kje so ga tiskali, kolikšen je bil po obsegu, kako prelomljen, katere so njegove vsebinske posebnosti, koliko prostora je odmerjal oglašom, kaj je moč šteti za njegovo pomembnejše gradivo, kako se je odzival na zunanjo in notranjo politiko, kaj je prinašal v vesteh, podlistkih, rubrikah in podobno. Pri tem je Jakopce tolikanj natančen, da se bralcu zazdi, ko da ima pred sabo časnik, o katerem teče beseda.

Jakopčeva knjiga (o njej dr. Amónova meni, da zapolnjuje veliko belo liso v zgodovini slovenskega novinarstva) prinaša tudi vrsto preglednic o časnikih in urednikih, seznam časnikov in časopisov, ki so bili samo tiskani na Dolenjskem, krajše življenjepisne urednikov, osebno kazalo in preglednico virov, ne nazadnje pa je treba omeniti še, da je knjiga bogato ilustrirana z naslovnici časnikov in drugim gradivom.

In kako dandanes knjiga, ki bržda ne bo imela širokega kroga bralstva, je pa nepogrešljiva za seznanjanje z novinarsko preteklostjo slovenstva in izhodišče za marsikak premislek o zdajšnjosti, sploh lahko izide? Težko! Veliko let je nastajala, ne dosti manj časa pa sta avtor in Dolenjska založba (pri tej je knjiga izšla kot 9. v Seidlovi zbirki) na številnih koncih in krajih s pičlim uspehom prosila za gmotno pomoč. Četudi zveni neskrnomno, je treba povedati: ako se pred poldrugim letom ne bi Dolenjski list odločil za pripravo stavka in računalniški prelom strani, bi bila Jakopčeva knjiga najbrž še zmeraj le rokopis. Res smo veseli, da ni tako!

D. R.

dežurni poročajo

V HIŠO PO DENAR - 31. maja je neznanec na Selih pri Ajdovcu prišel v stanovanjsko hišo in iz ženske torbice ukradel denarnico s 7.000 tolarji. Neznanec je v hišo prišel skozi okno in si pri tem pomagal z lestvami. Policisti storila še iščejo.

UKRADEL ČOLN - V času od 31. maja do 1. junija je neznanec ukradel čoln, ki ga je imel lastnik L. Z. iz Dolenjega Gradišča privezanega za drevo ob reki Krki v Stranjah. S tem je lastnika oškodoval za 28 tisočakov škode.

UKRADEL DENARNICO Z DOKUMENTI - 1. junija je neznanec v Šmarjeti iz osebnega avtomobila ukradel denarnico z denarjem in dokumenti ter s tem oškodoval lastnika J. J. iz Brezovice pri Šmarjeti za 9.000 tolarjev.

OB DOKUMENTE IN NEKAJ DENARJA - 1. junija zvečer je nepridiprav pred motelom v Ulici pod gradom v Trebnjem vlomil v osebni avto in ukradel tri potne liste, dve vozniki dovoljenja, moško torbico, čke, prometno dovoljenje, žensko torbico ter nekaj denarja. L. P. in A. P. iz Trebnjega je s tem oškodoval za okoli 20 tisočakov. Policisti storila še iščejo.

UKRADEL AVTORADIO - V času od 1. do 2. junija je neznanec v skupnih garažah v Seidlovi ulici v Novem mestu iz osebnega avtomobila K. T. ukradel avtoradio in s tem lastnico oškodoval za okrog 20 tisočakov.

LE PREMOTAL STVARI - 3. junija popoldne je neznanec storilec v Trdinovi ulici v Novem mestu vlomil v osebni avto, premotal stvari, vendar ni odnesel ničesar, z vlomom pa je povzročil lastnici M. J. iz Mokronoga za okoli 5 tisočakov škode.

VLOMIL V AVTO - 3. junija je neznanec vlomil v osebni avto, ki ga je imel D. K. iz Globokoga parkiranega ob cesti blizu Dobrave, in mu ukradel denarnico z denarjem in dokumenti. Storilec je lastnika oškodoval za več kot 20 tisočakov.

UKRADEL DOKUMENTE IN ŽEPNI KALKULATOR - 3. junija nekaj po 16. uri je neznanec v Germovi ulici v Novem mestu vlomil v osebni avto ter ukradel dokumente in žepni kalkulator. Storilec je s tem oškodoval L. S. iz Mirne Peči za okrog 15 tisočakov.

OKRADEL AVTOMOBIL PRED ZIDANEC - V času od 4. do 5. junija je neznanec storilec v Stari gori pred zidanicjo iz osebnega avtomobila ukradel žensko torbico, v kateri je imela A. N. iz Rumanje vasi denarnico, devize, dokumente, dežnik, kozmetiko in roko-vnik. S tem jo je oškodoval za okrog 30 tisočakov.

TUJCA STA SE SKRIVALA POD SEDEŽEM

DOBOVA - 4. junija nekaj po polnoči so policisti na mejnem prehodu Dobova v kupeju pod sedeži odkrili dva romunska državljana, in sicer Cristinela U. in Mihaia T. Romuna sta na ta način prestopila mejo med Madžarsko in Hrvaško, nameravala pa sta oditi v Italijo.

KRONIKA NESREČ

SILOVITO TRČENJE JE AVTO PRELETO - 5. junija ob 2.15 se je 28-letni Janez Blažič iz Žalovci peljal z osebnim avtomobilom od Šmarjeških Toplic proti Krovovemu. Ko je pri gostišču Dolenje v Družinski vasi pripeljal v ostri in nepregledni ovinek, ga je zaradi neprimerne hitrosti, ker je bila cesta mokra, začelo zanašati in ga obrnilo, nato pa je trčil še v ograjo mostu. Trčenje je bilo tako močno, da se je avto prelomil na dva dela. Voznik se je v nezgodi hudo poškodoval in se zdravi v novomeški bolnišnici. Na avtomobilu je nastalo za okrog 250.000 tolarjev škode.

TRČIL V DREVO - 5. junija ob 0.50 se je 21-letni Jože Konda iz Bušinj vasi peljal z osebnim avtomobilom od Novega mesta proti Metliki. Ko je pripeljal do Dolenje Lokvice, je zaradi nepridipravne hitrosti glede na razmere na ces-

Kakšna bo usoda "Cigobara" v Žabjaku?

Trgovinico v Žabjaku je Roman Tasič čez čas preuredil v bife, ki ga je lani še razširil - Ker nima ustreznih dovoljenj, so mu lokal najprej zapečatili, grozijo pa mu tudi z rušenjem - Roman trdi, da so mu obljubljali papirje

ŽABJAK, NOVO MESTO - Žabjaški "Cigobar" je pred kratkim naletel na veliko medijsko pozornost, potem ko ga je 6. maja tržna inšpekcija zaprla in zapečatila. Prostorni in prijetno urejeni lokal na koncu novega Žabjaškega naselja ne sme obratovati, ker je zgrajen na črno, pa tudi zato, ker njegov lastnik Roman Tasič nima dovoljenja za opravljanje gostinske dejavnosti, pravijo na novomeških inšpekcijskih službah. Roman pa se pri tem počuti speljanega na led, saj pravi, da so mu na občini ves čas obljubljali papirje, sedaj pa mu jih nečejo izdati.

Roman Tasič, ki je doma iz Birčne vasi, je nekaj časa razmišljal, da bi v Novem mestu odprl kiosk. Na občini so mu tedaj svetovali, kot pravi, najraje odpre trgovino z mešanim blagom v Žabjaku, in mu obljubili, da bodo zgradili večjo hišo, kjer bodo prostori tudi za trgovino in podobne dejavnosti. Tako so mu prodali star kontejner, ki ga je moral povsem obnoviti, kupil je še Strešnikovo garažo za skladiščenje blaga in pred dvema letoma začel s trgovino. "Ker je bila trgovina namenjena izključno Romom, ki pa so v glavnem brez denarja, sem moral delati zgolj za pokrivanje izgube in zamudne obresti," razlaga Tasič in dodaja, da so ga celo s socialni delavci na listkih naprošali, naj Romom da blago vnaprej, plačilo pa bo dobil ob izplačilu podpore. Tako je trgovino, za katero je imel obrtno dovoljenje, zaprl in prostore preuredil v bife.

V bifeju je bil obisk iz dneva v dan večji, saj so v vanj poleg Romov zahajali tudi drugi gostje. "Ker je bil to majhen prostor, sem se odločil, da ga povečam. Pri tem nisem dobil nobene pomoči od občine, pomagali pa so mi zasebniki, s katerimi sem se dogovoril za plačilo v treh obrokih. Nekaterim sem dolg že vrnil, potrudil pa se bom, da bom vrnil tudi ostalim, kajti pred njimi želim imeti takšen obraz, kot ga so imeli oni pred mano," razlaga Tasič. Tako je lani dogradil obstoječi bife še z dodatnimi 80

m² površine, in ko je postavil temelje in meter visok zid, so ga obiskali inšpektorji. Dejal jim je, da so papirji za lokacijsko dovoljenje v delu. Začele so prihajati kazni, on pa je hodil s prošnjami tako za lokacijsko dovoljenje kot za odkup zemljišča na občino, kjer so mu obljubljali, da se bo zadeva uredila. 7. aprila je novomeški izvršni svet Tasičevu prošnjo za izdajo lokacijske odločbe zavrnil z obrazložitvijo, da ni lastnik zemljišča in da vloga ni v skladu z veljavnim

PRI PREHITEVANJU ZADEL V TRAKTOR

PRILIFE - 31. maja zvečer se je 25-letni Josip Ivanšek s Čateža ob Savi peljal z osebnim avtomobilom po regionalni cesti in v Prilipah dohitel traktor, ki ga je vozil 63-letni Vilijem Baškovič iz Prilip, na traktorju je bil še 51-letni Vilijem Juratovec, prav tako iz Prilipe. Ivanšek je začel traktor prehitevati, ko mu je iz nasprotne smeri pripeljal osebni avtomobil, zato se je umikal nazaj na svoj voznik pas, pri tem pa je zadel traktor, ki ga je odobilo v obcestni jarek. Pri trčenju se je sopotnik na traktorju hudo poškodoval, voznik traktorja pa lažje. Na traktorju in avtomobilu je za več kot 300 tisočakov škode.

ROMAN IN MAIDA TASIČ V SVOJEM LOKALU V ŽABJAKU - "Tako, kot so meni obljubljali na občini, sem tudi jaz obljubljal inšpektorjem," pravi Tasič.

OTROK JE PRITEKEL NA CESTO

KRŠKO - 6. junija ob 13.25 se je 29-letni Igor Kok s Strmice v laški občini peljal s tovornjakom iz smeri Drnovega proti Krškemu. Ko je pripeljal do semaforiziranega križišča na Cesti krških žrtev, je na semaforju gorela zelena luč, zato je zapeljal v križišče. Ko je bil že izven križišča, je z njegove leve strani s pločnika pritekel 10-letni T. L. Kljub temu da je Kok takoj začel močno zavirati, mu trčenja ni uspelo preprečiti. Otrok se je v nezgodi hudo poškodoval in so ga odpeljali v bolnišnico. Ker nekatere okoliščine prometne nesreče niso znane, policisti naprošajo vse očevidce, da se zglasijo na najbližji policijski postaji ali pa pokličejo na telefonsko številko 92.

Kočevska stranpota

BOJEVITI ROMI - 1. junija je Č. S. doživel pri predoru ob Tomšičevi cesti napad Romov. Ugotovljeno je bilo, da so ga napadli in tepli mladoletni romi H. R., K. J. in H. A. Naslednji večer so ti Romi poizkušali v klubu Pagat v Kočevju obračunati s policisti, ti pa so jih obvladali in prepeljali na policijo. Zdej bodo šli Romi še k sodniku za prekrške.

OB AVTORADIO - 6. junija je T. F. z Vrhniko sporočil, da je bil na Trati v Kočevju in so mu iz osebnega avta ukradli radio Blaupunkt, vreden 20.000 tolarjev.

VOZNIK LAŽJE, AVTO TEŽJE POŠKOODOVAN - M. V. iz Kočevja je 5. junija vozil avto iz Ribnice proti domu. Zaradi neprimerne hitrosti je na Jasnici zapeljal na nasip, avto se je prevrnil na streho in zdrsil nazaj na cesto. Voznik je bil lažje poškodovan, na avtu pa je za 400.000 tolarjev škode.

KJE JE MLADOLETNICA - "Neznano kam je odšla mladoletna sestra T. G.", je 5. junija popoldne sporočila G. M. iz Želj pri Kočevju. Mladoletnica se še ni vrnila. Domnevajo, da je odšla na Hrvaško.

UGRIZNIL GA JE - N. M. je iskal zdravniško pomoč v zdravstvenem domu v Kočevju, ker ga je v neki gostilni v KS Kostel G. M. ugriznil. Policisti, ki so zadevo raziskovali, so ugotovili, da ga je G. M. najprej nekakrat udaril, nato pa še dvakrat ugriznil.

DAN ODPRTIH VRAT NA POLICIJSKI POSTAJI V ČRNOMLJU

NOVO MESTO - Uprava za notranje zadeve Novo mesto bo v sredo, 15. junija, organizirala od 11. do 17. ure na policijski postaji v Črnomlju dan odprtih vrat. Občani, ki jih zanima, kako delajo policisti, si bodo lahko od blizu ogledali vse policijske skrivnosti. Z željo, da bi ljudem približali policijsko delo, vabijo na dan odprtih vrat vse občane.

zazidalnim načrtom za to območje. V začetku maja so mu inšpektorji lokal zapečatili, vendar ga je odprl, kajti od nečesa mora živeti, kot pravi, zaradi tega pa mu je zelo padel promet. "Če mislijo Rome kdaj civilizirati, jih na ta način prav gotovo ne bodo. Mislim, da bi bilo potrebno nekaj ljudi iz občine zamenjati, ker v življenju niso ničesar izkusili in zato tudi ne znajo

Z ŽELEZNO PALICO PROTI CARNIKU

OBREŽJE - 3. junija popoldan je na Obrežje pripeljal kamion s priklopnikom 37-letni Marjan T. iz Orehovice pri Ajdovščini. Pri kontroli je carinik ugotovil nepravilno izpolnjene in nepopolne dokumente. Zato mu je dejal, naj zapelje v stran in gre na specijco, kjer bo papirje uredil. Marjan je resda zapeljal naprej, vendar je iz tovarnjaka prišel s skoraj meter dolgo železno palico. Z njo je šel proti carniku in mu grozil, pri tem pa je s palico udarjal po tovarnjaku, tako da je carinik poklical na pomoč policiste.

VINJEN VOZNIK GROZIL POLICISTOM

DOBOVA - 5. junija ob 15.55 se je s Hrvaške na mejni prehod Dobova pripeljal 40-letni hrvaški državljan Krešimir P. Ko so policisti ugotovili, da kaže znake vinjenosti, so odredili preizkus alkoholiziranosti, na kar voznik ni pristal in je začel žaliti policiste. Neglede na to se je odpeljal naprej, kjer ga je po 50 m ustavila mejna kontrola. Tam je ponovno žalil policiste in celo proti enemu izmed njih zamahnil z roko. Ker se Krešimir nikakor ni umiril, so ga morali policisti vkleniti v lise. Sledil bo zagovor pred sodnikom za prekrške.

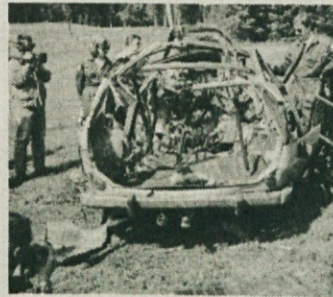
Priprave policistov na terorizem

Vaja s podtaknjeno eksplozijo v Gotenici

GOTENICA - Čeprav sodi Slovenija v dokaj mirno območje in tako rekoč ne pozna terorističnih dejanj, se v kriminalističnih službah zagnano in strokovno pripravljajo na morebiten "spopad" s teroristi. Ker tovrstnih izkušenj nimamo, so se odločili, da v program štirimesečnega usposabljanja mladih kriminalistov vključijo tudi praktično vajo s podtaknjeno "eksplozijo" v avtomobilu.

"Eksplozija" se je dogodila minul teden na vadbišču slovenske policije v Gotenici, ko je kilogram plastičnega eksploziva razstrelil wartburga. Od tod naprej je čakalo kriminaliste težko in negotovo delo - ugotavljanje sledov, ki bi jih pripeljali do povzročitelja. Najprej so kraj zavarovali s posebnim trakom in si ogledali prizorišče razdejanja. Ogled kraja dogodka traja več dni, kajti vsaka napaka je lahko usodna. Na terenu morajo zbrati vse dokaze in ugotoviti, za kakšno vrsto eksploziva gre.

"Kriminalistična služba je specialna po svojih nalogah, saj se v glavnem ukvarja z raziskovanjem. Šole, ki bi "izdelovale" kriminaliste, ni nikjer na svetu. Leta 1985 smo temeljito pre-

novili sistem usposabljanja, po letu 1989 pa dajemo več poudarka praktičnemu delu, ki se v štirimesečnem osnovnem tečaju izvaja 14 dni," je povedal direktor slovenskih kriminalistov Mitja Klavornar.

V nadaljevalnem tečaju oz. na posebnem usposabljanju kandidati preživijo en teden. V Gotenici poteka tečaj, ki se ga udeležijo 31 kriminalistov (vsi imajo višjo ali visoko izobrazbo) v okviru Višje šole za notranje zadeve skupaj s kriminalistično službo.

M. GLAVONJIČ

Odnegli predvsem drago in uvoženo obutev

Vlom v skladišče trgovine Peko

NOVO MESTO - V noči od petka na soboto se je v Novem mestu zgodil prav gotovo v zadnjem času eden največjih vlovov - vlom v skladišče trgovine Peko, kjer so tatovi nakradli za skoraj 1.300.000 tolarjev robe, od športnih copat do računalnika. Neznanec so v skladišče prišli skozi zadnja vrata, in to kljub temu, da so bila trikrat varovana. Vlom je prva opazila šele namestnica poslovojdje, ki je v soboto zjutraj prišla v službo, pri njihovem delu pa jih ni videl nihče.

"Čeprav je na zadnji strani skladišča dvojno vrat, so storilci morali dobro vedeti, katera so prava. Prav gotovo pa so imeli tudi dovolj časa, da so 130 parov športnih copat in 30 parov ostale obutve pobrali iz škatel in jih odnesli v vrečkah," pravi poslovojdja Pekove trgovine v Novem mestu Anton Deželan. Eden med njimi se je celo preobul in stare čevlje pustil kar v trgovini. Poslovojdja je še povedal, da so izginili predvsem dragi copati in čevlji iz uvoza, poleg tega pa še računalnik z monitorjem in tipkovnico ter tiskalnik in računski stroj. Tatovi so trgovino oškodovali za okrog 1.280.000 tolarjev.

Sicer pa v Pekovi trgovini pravijo, da je kultura ljudi nasploh na nizkem nivoju, kar sklepajo tudi po vse bolj praznih koritih za rože, ki so jih pred kratkim postavili pred trgovino. J. D.

SKRIVAL REVOLVER

DOBOVA - 1. junija zjutraj je na mejni prehod Dobova s Hrvaške strani pripeljal 37-letni Josip V. iz Klanjca. Pri kontroli je policist v predalu avtomobilskih vrat našel revolver 22 Magnum in v njem 5 nabojev. Josip je pri postopku grozil policistu in ga žalil. Policisti so napisali predlog sodniku za prekrške, kjer se bo moral zagovarjati tako zaradi revolverja kot tudi zaradi neprimerne obnašanja.

SLOVENSKI POLICISTI SO SE POMERILI V MNOGOBOJU - Novomeška uprava za notranje zadeve je v četrtek, 2. junija, v Novem mestu in v Dolenjskih Toplicah organizirala II. prvenstvo delavcev organov za notranje zadeve RS v policijskem mnogoboju. Tekmovalce sta pred začetkom prvenstva med drugim pozdravila tudi državni sekretar Borut Likar in novomeški župan Franci Koncilijs. Tekmovanja se je udeležilo 16 ekip s po tremi tekmovalci iz cele Slovenije. Med ekipami so bili najboljši: specialna enota MNZ RS, UJV Kranj in UNZ Murska Sobota, na šesto mesto se je uvrstila ekipa UNZ Krško, novomeška pa je na žalost izpadla. Med posamezniki so bili v mnogoboju (tek, met bombe, plavanje, streljanje s pištolo in kros) najboljši Darko Viharev iz zaščitne policijske enote, drugi najuspešnejši je bil Mitja Vehovec in tretji Franc Rožman, oba iz specialne enote MNZ. Najuspešnejši Novomeščan je bil Peter Županc, na 10. mestu.

"Podtikanje bomb" ni potegavščina!

V Sloveniji tako rekoč ne poznamo terorističnega delovanja skrajnih skupin, ki je značilno za mnoge države sveta. Seveda pa moramo biti kljub temu na morebitno tovrstno akcijo pripravljeni. Pred kratkim so mladi kriminalisti, ki se usposabljaajo za to delo, v Gotenici tudi praktično poskušali raziskati eksplozijo v tokrat za šolske potrebe podtaknjem avtomobilu. Sicer pa jim dela ne bo manjkalo.

Prav na tem kažete dogodka iz prejšnjega tedna, ko so na bršljski in srednji šoli tehniške in zdravstvene usmeritve v Novem mestu v jutranjih urah dobili telefonsko sporočilo, da sta v šoli podtaknjeni bombi. V obeh primerih je bil to izumljen šolski dan, saj so šoli izpraznili in učence poslali domov. Seveda sta bili sporočili lažni, vendar so tako učitelji in policisti reagirali, kot da je eksploziv resnično podstavljen. Na srednji šoli je bil to že drugi klic. In kaj, če po tretjem, četrtem ali petem lažnem klicu ne bodo več tako reagirali in bo prav takrat resnično postavljen eksploziv? Po razdejanju

namreč ne bo pomagal nobeden pameten nasvet. Zato je potrebno, da so policisti izurjeni tudi za odkrivanje lažnih sporočil. Tovrstni klicatelji pa so vredni največjega obsojanja, kajti igrati se z življenji - v primeru novomeške srednje šole z življenji več kot 2.000 učencev - ni majhna potegavščina, ampak nasilje nad učenci in učitelji. J. DORNIŽ

● Ravnatelj Srednje šole tehniške in zdravstvene usmeritve Štefan David je dejal, da je bil prejšnji terek njihov zadnji dan pouka pred oddelčnimi in ocenjevalnimi konferencami ter izpiti, vendar so ga izpeli šele naslednji dan, ker so v torek zjutraj dobili sporočilo, da je v šoli podtaknjena bomba. Učence so poslali domov. Vendar je bilo sporočilo (na srečo) lažno. Ker imajo na šoli 74 oddelkov in 2150 učencev, je za njihovo varnost težje poskrbeti, zato so v jeseni uvedli za vse učence priponke in s tem preprečili nekontrolirano gibanje drugih mladoletnikov na šoli.

BRINEC IZGUBIL V 3. RUNDI

BANGKOK - Novomeški bok-sar Tomaž Brinec, ki je konec minulega tedna nastopil na tek-movanju za svetovni pokal v Ban-gkoku, je po vesteh, ki smo jih lahko dobili, izgubil prvi dvoboj s predstavnikom Madžarske v 3. rundi s t.k.o. Več o njegovem nas-topu bomo poročali v naslednji številki Dolenjskega lista, ko se bo naš reprezentant že vrnil v do-movino.

V NEDELJO BALINANJE V FARI

FARA - Na balinišču pri banki v Po-toku bo v nedeljo balinarski turnir. Za-četek bo ob 9. uri. Vabljeni balinarski klubi! Startnina je 500 tolarjev, v kar je vračunana tudi malica. Najboljša ekipa bo dobila pokal, najboljši pa 3 medalje in praktične nagrade.

MNOŽIČNO V SHOW DANCEU

RIBNICA - V soboto je bilo v Ribni-ci plesno državno prvenstvo v show danceu in formacijah za pionirje in mladince, na katerem je nastopilo 560 tekmovalcev iz 17 slovenskih klubov. Domači plesalci plesne skupine DI, ki vadijo pod vodstvom Diane Drobnič, so osvojili tri pokale, najboljši pa so bili ve-seli zmage Tine Opeka, ki bo to nede-ljo nastopila na evropskem prvenstvu v show danceu v Franciji.

Rokavčeva zadnja dirka

Trebanjec bo končal kariero v Cerkljah

TREBNJE - Branko Rokavec se je s svojim 80-kubičnim motor-jem prvič postavil na start na Grobniku dnevnega leta 1983, po-tem pa se je dobrih 10 let povsem posvetil motociklizmu, nastopil na mnogih domačih in mednarodnih dirkah. Na tekmovalnih za sve-tovno prvenstvo je nastopil osem-krat, leta 1987 pa je na Grobniku osvojil svojo najboljšo uvrstitev - 20. mesto. Leto kasneje je bil na dirki za evropsko prvenstvo v Bel-giji 13., štirikrat je bil slovenski prvak, leta 1990 pa je bil drugi v Jugoslaviji. Ker so skoraj povsod po svetu opustili razred do 80 cm, je zadnja leta tekmoval tudi s 600-kubičnim motorjem.

Da prihaja čas, ko se bo treba posloviti od hrupa dirkalnih mo-torjev, je spoznal že lani, vendar si je za konec tekmovalne kariere želel še enkrat nastopiti v razredu do 80 cm v Angliji, saj edino tam še množično tekmujejo s takimi motorji. Žal mu delo ni dopuš-čalo, da bi se pripravil in odšel v Anglijo, zato si je za poslovilno dirko izbral prvo in obenem zad-nje motoristično tekmovanje na nekdanjem letališču v Cerkljah, ki ga bodo to nedeljo pripravili Do-mžalčani.

Vendar se Branko kljub odlo-čitvi o koncu tekmovalne kariere ne bo povsem odpovedal motor-jem. 14. avgusta letos bo skupaj s kolegi iz AMD Trebnje, katerega član je bil vseh deset let tekmo-valne kariere, pripravil že 11. gorski supermotoslalom na Mirni, kjer je zmagal že desetkrat, že dobro uveljavljeno mirensko pri-reditev pa želi organizirati tudi v prihodnje.

I. V.

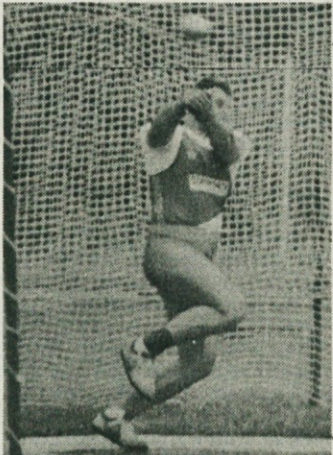
Branko Rokavec

Zmage Novomeščanov in rekord Brežičana

Izvrsten nastop novomeških in brežiških atletov v finalu atletskega pokala Slovenije na štadionu pod Portovalom - Dobra organizacija Atletskega kluba Tilia - Vladimir Kevo dvakrat popravil državni rekord

NOVO MESTO - Na finalu atletskega pokala Slovenije, ki ga je v petek in soboto pripravil novomeški Atletski klub Tilia, so se zbrali vsi, ki v slovenski atletiki kaj pomenijo. Med moškimi je bil daleč najuspešnejši celjski Kladi-var - Cetiš in med ženskami ljubljanska IBL Olimpija, med posamezniki pa so bili zelo uspešni tudi novomeški in brežiški atleti, ki so osvojili pet prvih mest.

Težko bi se odločili kateremu atletu bi podelili nagrado za najboljšega. Ju-nak dvodnevnega tekmovanja je bil gotovo Celjan Miro Kocuvan, ki je zma-gal v teku na 100 m, 400 m, 400 m z ovirami in veliko prispeval k zmagi celjske štafete 4 X 100 m. Nič manj uspešen ni bil Brežičan Vladimir Kevo,

Vladimir Kevo

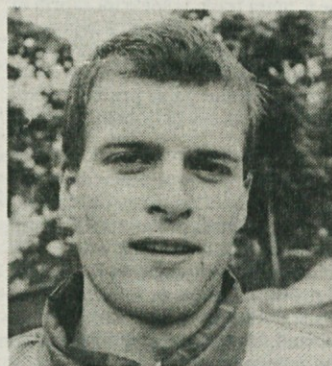
ki je v soboto kljub mokremu krogu kot za šalo metal kladivo okoli novega dr-

žavnega rekorda in ga trikrat celo pre-segel, žal pa je ravno po najdaljšem metu, okoli 68 m, prestopil, misleč, da mu met ni uspel. Na koncu je obveljala dolžina 66,70 m iz pete serije. Kljub temu ni zanj nič zamujenega, saj bo, glede na dvigajočo se formo, rekord znova izboljšal že na prvih naslednjih tekmovaljih, kjer lahko pričakujemo tudi mete okoli 70 m. Da je met kladi-va brežiška paradna disciplina, sta z drugim oziroma tretjim mestom doka-zala Branko Grubič (55 m) in Matej Podvinski (54,14 m), Novomeščana Gregor Rus in Darko Malnar pa sta zasedla četrto oziroma šesto mesto.

Vreme je tokrat precej ponagajalo prirediteljem in tekmovalcem. Huda vročina, ki je atleti letos še niso vajeni, in močan veter v prsi v petek ter dež in mokro tekmovališče v soboto, so bili razlogi, da so bili izidi šprinterjev in skakalcev prej povprečni kot vrhunski. Prvega zmagovalca smo Dolenjci dobili že kar v prvi končni odločitvi pri moš-kih, v teku na 110 m z ovirami, kjer je Matjaž Zupančič vodil od starta do cil-ja, zaradi vetra pa je za svojim osebnim rekordom zaostal skoraj pol sekunde, tekel je namreč kar 15,21 sekunde. Tre-tje mesto je z izidom 15,70 zasedel Bre-žičan Gregor Podvinski.

Zmage so se Novomeščani nadejali tudi v teku na 100 m, kjer naj bi se "uda-

rila" domačin Tomaž Božič in Postoj-nčan Borut Bilač. Žal do dvoboja ni

Tomaž Božič

prišlo, ker se je Bilač poškodoval že v prvi seriji skoka v daljino. Božič je po-tem slabo štartal, tako da si je šele v zadnjih metrih priboril drugo mesto z izidom 11,11 le dve stotinki za zmagovalcem Mirom Kocuvanom in šest stotink pred drugouvrščenima drugim novomeškim šprinterjem Gregorjem Novakom in drugim Celjanom Gregor-jem Cankarjem, zmagovalcem skoka v daljino in troskoka ter članom zmagoval-ne štafete 4 X 100 m. Tomaž Božič je spodrsrlaj prvega dne popravil v so-boto, ko je na 200-metrski progi spet slabo začel, a potem v ciljni ravlini pre-hitel vse tekmece in zmagal s solidnim časom 22,38. Žal v teku na 200 m ni nastopil Gregor Novak, ki ima s časom 21,35 rekord novomeškega štadióna.

Četrto zmago domačih atletov je po pričakovanju prispeval Igor Primc v metu diska, čeprav mu delo ni šlo ravno najbolj od rok. Čeprav je njegov disk letos že letel okoli 58 m daleč, se je tokrat mučil z meti okoli 50 m in šele v peti seriji orodje vrgel 53,5 m, s čimer je drugouvrščenega Janežiča iz Kranja premagal za šest metrov in pol.

Zadnjo, peto zmago je za domače atlete dosegla Mateja Udovč, ki v teku na 3.000 m ni imela dostojne tekme. Od začetka do konca je tekla praktično sama in s časom 9:53,04 za dobre 4 sekunde popravila dolenjski rekord ter drugouvrščenega Velenječanko Pozničevo prehitela za skoraj 200 m.

Ob zmagah velja omeniti še nekaj dobrih uvrstitev novomeških atletov. Mateja Udovč je bila tretja na 1.500 m, Igor Primc 4. v metu krogla, Robert Dragan 3. v teku na 5.000 m, Nataša

Igor Primc

Gaj bo v prvi ligi zamenjal Krko

Nogometaši kočevskega Gaja so preskočili še zadnjo prepreko in postali prvoligaši - Nogometaši Krke Novoterma so grozili s stavko, a na koncu osvojili točko

SLOVENSKE KONJICE - No-gometaši kočevskega Gaja so si že tek-mo pred koncem prvenstva v drugi državni nogometni ligi zagotovili prvo mesto in s tem napredovanje v prvo ligo. Za "diplomsko nalogo" so v nede-ljo v gosteh premagali zelo dobro moštvo Dravinje, k nepozabnemu vz-dušju v Slovenskih Konjicah pa je precej prispevalo tudi več kot 300 kočevskih navijačev.

Cel prvi polčas so imeli Kočevci ig-ro v svojih nogah, premoč pa so kronali z lepima zadetkoma. Že v tretji minuti je po Vujičičevi podaji Struna dosegel prvi zadetek. V nadaljevanju so Vujičič, Komočar, Struna in Jolič povzročali hude težave domači obrambi, v 42. minuti pa je Komočar iz prostega stre-la žogo lepo podal v kazenski prostor, kjer je bil najvišji Vujičič, ki je z glavo dosegel drugi zadetek za Kočevce.

V drugem polčasu so domačini igra-li precej bolj napadalno in imeli navi-dežno premoč, ki pa se je končala že pred kazenskim prostorom kočevskega moštva, kajti Gajeva obramba je tokrat delovala brez napak, izkazal pa se je tudi vratar Talajič. Ob koncu srečanja so imeli Kočevci še nekaj lepih pri-ložnosti za zvišanje izida, vendar je bil domači vratar Zver tokrat vsakič na pravem mestu. Od drugoligaške družbe se bodo kočevski nogometaši poslovili v nedeljo, ko se bodo pomerili z bodočim tretjeligasem moštvom Creine iz Kranja.

Nogometaši Krke Novoterma so se že zdavnaj poslovili od prvoligaške

Podkrižnik 4. v skoku v daljino in mla-dinka Maja Vučkovič s 168 cm 4. v skoku v višino. Za njihovimi uvrstitva-mi niso prav veliko zaostajali niti Bre-žičani. Dani Ošep je bil drugi v teku na 3.000 m z zaprekami, Vladka Lopatič 3. v skoku v daljino, Alenka Novak 3. v metu krogla, Vladimir Kevo 3. v metu diska, Katja Tomažin 4. v teku na 200 m in Ivan Kostevc 4. v skoku ob palici, kjer državni rekord Jurij Rovar žal ni pre-skočil začetne višine.

V ekipnem vrstnem redu so bili na koncu pri moških Novomeščani četr-ti in Brežičani sedmi, pri ženskah pa Novomeščanke šeste in Brežičanke

Mateja Udovč

desete. Nastopali so atleti in atletinje iz dvajsetih slovenskih klubov.

I. VIDMAR

PEŠIČ 4. V AVSTRIJI

NOVO MESTO - Mladinci novo-meškega triatlonskega kluba so v nede-ljo nastopili na mednarodnem prvenstvu Avstrije v sprint triatlonu (750 m plavanja, 20 km kolesarjenja, 5 km teka). V deževnem, hladnem in vetro-nem vremenu je v bližini Salzburga nastopilo 177 tekmovalcev, najboljši Novomešan pa je bil Goran Pešič, na četrtem mestu, ki je za progo potreboval uro in 8 minut. Tri minute je za njim zaostal Peter Sajevec, ki je bil 9., Jaka Švent pa je bil 13. Med mlajšimi mladinci je bil Siniša Delajkovič 9. in Jože Jakša 11. Vsi novomeški triatlon-alci razen najmlajših se bodo nasle-dnja dva tedna pripravljali na državno prvenstvo, ki bo 18. junija v Celju.

NESREČA GIMPEXA

LIPNO - Veslači straškega Gimpexa niti na tretji tekmi evropske rafting lige na Vltavi pod umetnim jezzom v Lipnu na Češkem niso imeli sreče. Na trenin-gu so se prevrnili in morali odstopiti, tako da so imeli na tekmi zadnje štart-no mesto. Poleg tega se je neki domačin na dan tekmovalja zaletel v njihov kombi, zaradi česar so morali na štart neogreti. Kljub temu so 5 km dolgo progo preveslali brez napake in spet osvojili nevhvaležno 4. mesto, ter za tretjeuvrščeno posadko zaostali le do-bro sekundo. Tudi tokrat so zmagali ljubljanski Bobri, ki so si s tem že zago-tovili skupno zmago, Stražane pa bi na tretje mesto lahko popejlala le uvrstitev na prvo ali drugo mesto na zadnji tek-mi, ki bo na reki Saalach pri Salzburgu.

Evropsko prvenstvo bo avgusta

Triatlonci predstavili or-ganizacijo tekmovanja

NOVO MESTO - Organizacijski odbor evropskega prvenstva v srednjem triatlonu, ki bo 6. avgus-ta v Novem mestu, je prejšnji te-den predstavil priprave na največ-jo športno prireditev, ki jo je kdajkoli imelo mesto ob Krki. V pripravi in ob izvedbi prvenstva bo sodelovalo preko 600 prostovo-ljcev, mnogi med njimi pa že ima-jo izkušnje, ki so si jih pridobili lani, ko je novomeški triatlonski klub uspešno izvedel tekmo za ev-ropski pokal. Tokrat bo tekmoval-na proga nekoliko spremenjena, saj bo cilj z Otočca prestavljen na stadion pod Portovalom, tekaška preizkušnja bo potekala okoli No-vega mesta, kolesarilo pa se bo dvakrat od štadióna do Šentjer-neja in nazaj. Prireditvev in triat-lonski šport bomo obširneje pred-stavili v eni izmed prihodnjih šte-vilk priloge Dolenjskega lista.

ZMAGA ALENA TURKA

KOPER - Na meddruštvenem tek-movanju v streljanju z velikokalibrski orožjem, ki so ga ob pomoči Šentjer-nečanov v kamnolomu Crnotiče pri-pravili koprski strelci, so imeli najve-uspeha prav Šentjernečani, ki tekmu-jejo v ekipi RSC Krško. Zmagal je Ale Turk, Ludwig Dvojmoč je bil tretji, Samo Jakše četrty, Jože Godina peti, Aleksander Furar šesti, Martin Žugi osmi in Tomislav Baburič deveti. V streljanju in podiranju kegljev je bil Turk tretji, Branko Videnič iz UN Krško pa osmi. Med ekipami je zmagala prva ekipa RSC Krško nad drugo ekipo RSC Krško ter PPS Ljubljana.

MARKO STOPAR DRŽAVNI PRVAK

IDRIJA - Zaključek tekmoval-ne sezone 1993-94 so mladi sev-niški karateisti v nedeljo na držav-nem prvenstvu v športnih borbah za mlajše in starejše dečke in dek-lice v Idriji kronali s štirimi od-ličji. Najbolje pa se je odrezal Marko Stopar, ki si je v kategoriji starejših dečkov v lahki kategoriji priboril naslov državnega prvaka. S tem uspehom je še potrdil, da je trenutno najboljši karateist v Slo-veniji, saj je edini doslej, ki mu je uspelo osvojiti naslov državnega prvaka v katah in v športnih bor-bah. Za Sevnice so v Idriji osvo-jili kolajne še Besim Dautbegović - srebrno v polsrednji kategoriji mlajših dečkov, Denis Orač - sre-brno v polteški kategoriji, pri sta-rejših dečkih pa se je z bronasto kolajno vrnil domov Dejan Uran-jek, ki je tekmoval v srednji kate-goriji in je bil uspešen že lani. Nas-topilo je 160 tekmovalcev iz 29 klubov.

PO ULICAH ČRNOMLJA

ČRNOMLJ - Kolesarsko društvo Črnomelj bo v soboto, 11. junija, ob 11. uri v sklopu prireditev jurjevanja pripravilo 7. kriterij po ulicah Črno-mlja. Nastopali bodo dečki A in B za pokal Frutabela ter mlajši in starejši mladinci. Zaradi dirke bosta od 11. do 16. ure popolnoma zaprti Zadržna cesta in ulica Otona Župančiča ter del-no zaprti Kolodvorska in Metliška uli-ca.

ZMAGA NOVAKOVE

POSTOJNA - Na srednješolskem atletskega pokala Slovenije so bile no-vomeške gimnazije četrte, brežiške srednješolke pa šeste, med dijaki pa je bila novomeška STZŠ tretja. Med posamezniki se je izkazala Bre-žičanka Alenka Novak, ki je zmagala v suvanju krogla, Novomeščanka Tanja Klemenčič je bila druga v teku na 400 m, Maja Vučkovič pa 3. v skoku v višino. Med dijaki je bil Novomešan Aleš Tomič drugi v teku na 1.000 m, medtem ko sta tretje mesto osvojila Miha Durič v teku na 100 m in Gregor Rus v suvanju krogla.

S KEGLJAŠKIH STEZ

KRANJ - Na letošnjem državnem prvenstvu mešanih dvojic sta dolenjski regijo zastopala dva para trebanjskega Mercatorja. Dvojica Lavrič - Veber je podrla 801 keglj, par Goleš - Okorn pa 751 kegljev.

KOČEVJE - Na prijateljskem dvo-boju med najboljšimi šestimi kegljači z odprtega prvenstva (TOP 6) in ekipa-ma Kočevja sta obkralj zmagali ekipi TOP 6. Pri ženskah je bil izid srečanja 2373:2269, pri moških pa 5310:4915.

UNZ NOVO MESTO SEDMA V KARATEJU

POLZELA - Konec maja je bilo v Polzeli 1. prvenstvo organov za notran-je zadeve v karateju, ki se ga je ude-ležilo 13 ekip in med njimi tudi moštvo UNZ Novo mesto, ki je osvojilo ekipno sedmo mesto. Med posamezniki je Zvone Breznikar s policijske postaje Trebnje v kategoriji do 80 kg osvojil prvo mesto, nastopil pa so še Željko Savič s policijske postaje Črnomelj ter Erik Matzele in Marko Nikolič z mejne policijske postaje Metlika.

POŽUN NA SP TUDI Z RAKETO ZA DOSEGANJE VIŠINE

LJUBLJANA - Na državnem prvenstvu raketnih modelarjev v kategoriji raketoplanov za člane in mladince pre-teklo soboto v Ljubljani je Sevnčan Matjaž Požun v članski konkurenci dosegel 4. mesto, pri mladincih pa sre-brno kolajno. V soboto se je član Astronavično raketnega kluba Vega Sevnica Požun izkazal tudi na kvalifikacijah za svetovno prvenstvo mla-dincev v kategoriji za doseganje višine: uvrstil se je med prve tri, ki bodo Slo-venijo zastopali v tej disciplini na SP na Poljskem. To bo za Požuna še tretja kategorija na tem SP v Lesznu, v kateri bo državni reprezentant. Sevnčan De-jan Kolman, ki ga je na tokratnem DP hudo zdelala alergija na travo, je končal pri mladincih v kategoriji raketoplanov na 5. mestu in lahko upa, da bo odpo-toval na SP le še kot rezervna.

GUTMAN V FINALU IZGUBIL Z ITALIJANOM

LJUBLJANA - Tekmovalna se-zona 1993/94 v squashu se je končala. Prav na zadnjem tek-movanju, mednarodnem mladins-kem turnirju v Ljubljani, je naj-boljši novomeški squasher Kle-men Gutman še enkrat zablestel. Mladinski državni prvak in rep-rezentant ter tretji v Sloveniji med člani se je izvrstno upiral tujim vrstnikom in klonil šele v zak-ljučnem obračunu, ko ga je s 3:1 premagal Italijan Bianchetti. V minuli sezoni je Klemen dokazal, da je izjemen talent in da se bo s tako voljo in zagnanostjo pri vad-bi kot prvi slovenski igralec uvel-javil tudi v mednarodnem merilu. Veliko zaslug za uspehe Klemena Gutmana in celotne novomeške ekipe ima obrtna zadruga Hrast, ki je že od vsega začetka tudi glavni pokrovitelj novomeških squash-erjev. Prejšnji teden so se v squash centru Legan na Mestnih nji-vah pomerili še dečki do 14. leta. Zmagal je Borut Pečar nad San-drom Windischem, tretji je bil Jaka Plut, četrty Luka Wachter in peti Luka Legan.

prvem polčasu sta imeli obe moštvi nekaj lepih priložnosti, vendar jih No-vak pri Cososu in Mesojedec, Juršič ter Perše pri Krki niso znali izkoristi-ti. Drugi polčas je bil prava antireklama nogometne igre. Najprej ležerna in ne-zanimiva igra, po neizkoriščenih pri-ložnostih Vukadina pa še nešportno obnašanje, izključitvi Krnčarjev, Ma-Vončine in Kebeta ter poškodbe, za-radi katerih sta morala zapustiti igrišče Božič in Srovin. Kranjčani so koneč srečanja dočakali s tremi igralci manj na igrišču, vendar številčne premoči No-vomeščani niso izkoristili. Na zadnjem srečanju se bosta v naslednjem pomerila nova drugoligaša - Krka bo namreč gostovala pri Mavrici.

M. G. in I. V.

VESELJE NOGOMETASEV IN NAVIJAČEV - Po zadnjem sodnikovem žvižgu so kočevski navijači vdrli na igrišče in svoje ljubljence na ramenih odnesli proti garderobam. Slavje na igrišču in v slačilnicah je trajalo še dolgo časa po končani tekmi. (Foto: M. Glavonjič)

Trdo preizkušena zvestoba resnici

Ko je Viktor Blažič leta 1977 po enajstih mesecih prišel iz zapora, se je pred njim postavilo življenjsko vprašanje: ali ga je zapor dotolkel ali ne, ga je kazen, ki jo je plačal za svoje oporečništvo, notranje zlomil ali ne? Zapor namreč temeljito razrahlja duhovno občutljivega človeka in v nevarnosti je, da propade. Takrat, tistega dne, ko je nad domovino še ležal oblak Titovega partijskega režima, je Blažič sklenil narediti temeljni preizkus. Takole si je rekel: "Če sem še sposoben napisati nekaj, kar bo imelo rep in glavo, potem sem šel skozi in me ni zlomilo." Lotil se je pisanja eseja Potemneli mit...

Tak je Viktor Blažič, upokojeni publicist, dolenjski rojak, rojen v Smolenji vasi pri Novem mestu, resnicoljuben navzven in navznoter in hkrati pronicljiv človek, ki se dobro zaveda, kako stvari stojijo. Poznamo rek o človeku, ki se boji vrvi, ker ga je pičila kača, to je globoko in trajno prestrašen človek, ki resničnost vidi v skladu s svojimi strahovi. Takšen naj bi Blažič prišel iz zapora, kamor so ga vtaknili zaradi sovražne propagande, kot se je takrat reklo kritičnemu in treznemu presojanju razmer. Še več, Blažič je bil obsojen na dve leti strogega zapora zaradi treh prispevkov, dva med njimi pa sploh nista bila objavljena in se ljudje niso mogli iz njih poučiti o stvareh, ki jih je takratni režim želel prikriti javnosti; pa so vendar preventivno posegli, da bi utišali kritični glas in pisca notranje zlomili, da bi ga minila kritičnost in resnicoljubje, v ozadju pa so bile še igre s Kocbekom. Ko je Blažič tistikrat končal svoje pisanje - imelo je seveda rep in glavo in bilo je kritično in pronicljivo kot večina njegovega pisanja - je vedel, da je šel skozi zaporniško prevzgojo nespreobrnjen, da se ga ni lotilo malodušje, samopomilovanje ali preganjavca. Ostal je zvest samemu sebi in tudi trdnosti v svojih prepričanjih. Čez nekaj let pa se je v pišu sprememb, ki so temeljito spremenile razmere v tem delu sveta, dogodilo, da mu je prav to, zaradi česar je bil kaznovan in poslan med navadne kriminalce, prineslo priznanje. Letos so mu podelili eno od novih uglednih nagrad; kot prvi je prejel lani ustanovljeno Jurčičevo nagrado, ki jo podeljuje Društvo slovenskih pisateljev in Nova revija ob mecenstvu avstralskega podjetnika Dušana Lajovica in Mladinske knjige za najvišje dosežke v slovenskem medijskem prostoru. Nagrada naj bi spodbujala častnikarje k večji osebni odgovornosti, k vrednotam demokracije, k visokim strokovnim dosežkom ter predvsem k iskanju in zavze-manju za resnico.

- Kaj vam pomeni Jurčičeva nagrada, menda edino priznanje, ki ste ga doslej prejeli?

"Jurčičeva nagrada je nekaj, česar sem se res razveselil, saj je bilo prvič, da so se me spomnili na tak lep način, vaje sem bil namreč vse kaj drugega. Predvsem me veseli, da so bili člani žirije ugledni javni delavci, predsednik pa dr. Janko Kos, član Slovenske akademije znanosti in umetnosti, kar daje žiriji in sami nagradi potreben ugled. V posebno zadoščenje mi je seveda priznanje, da sem v slovensko publicistiko uvedel politični esej in dal novinarstvu moralni poudarek."

- Novinarstvo oziroma publicistika sta vas spremljala lep del življenja. Kakšne so bile vaše prve izkušnje in kako ste sploh prišli na ta pota?

"Moje novinarstvo se je na nek način začelo že v partizanih. V Okrožnem odboru Novo mesto sem delal v propagandnem oddelku, kjer smo izdajali Radijski vestnik. Vsak dan smo poslušali po radiu zavezniška poročila, največ radio London in Moskvo, in jih beležili in razmnoževali na ciklostil. Po vojni sem obiskoval posebni letnik učiteljsišča, ki so ga ustanovili v Novem mestu za generacije, ki so zaradi vojne ostale brez rednega šolanja. Tisti čas je bilo veliko delovnih akcij in jaz sem pisal reportaže v Mladino. Ob koncu šolskega leta me je presenetil poziv, naj se zgledam v Ljubljani; izbran sem bil za novinarski tečaj v Beogradu. Tako se je začelo."

- Kakšna je bila ta novinarska šola? So vam

čut za resnico in spoštovanje dejstev vcepili na beograjskem novinarskem tečaju?

"Kje pa! Tisto tam je bilo nekaj groznega. Kakšno pranje moganov! Vse je bilo narejeno po sovjetskemu načinu in en sam hud dril. Počutil sem se popolnega tujca. Ves čas so nas spraševali, kaj mislimo, javljati smo se morali in govoriti, pa ni bilo važno, da je bilo kaj soli v govorjenju, samo da si uporabljal pravi besednjak. Srbi so bili mojstri v tem. Predavali so nam takrat znani politiki, Dedijer kot ne- stor jugoslovanskega novinarstva, Boris Žihari in drugi. Pisali smo vse novinarske zvrsti od komentarjev do športnih poročil, tako da sem se nekaj le naučil, največ pa je bilo vredno, da smo prepotovali velik del Jugoslavije. Učili smo se novinarstva v službi režima. Takšno novinarstvo pa me ni privlačevalo. Nekaj časa sem potem še dopisoval v Mladino, dokler nisem povsem izgubil veselja. Imel sem namreč tudi nekaj zoprnih. V Beli krajini denimo je bila delovna akcija, kjer se je marsikaj dogajalo; nekatere ženske so se hodile na akcijo po domače povedano le kurbat. To sem napisal, pa sem jih grozno slišal, ker je šlo za članice AFŽ. Moj takratni urednik Beno Zupančič me je poučeval, kako moram pisati, da je pač treba gledati na stvari napredno, skozi očala."

- Bili ste perspektiven partijski kader. Kako, da ste se spremenili v oporečnika?

"Videl sem in spoznaval, kaj vse se dela, kakšne lumparije se vsepovsod dogajajo. Raz-

kroj morale se je takrat namreč že začel, in če si hotel ostati v izbrani družbi, si moral tudi sam početi lumparije. Pokvarjenci namreč druge silijo v pokvarjenost. Temu sem se uprl tudi z dejanji, denimo, ko kot predsednik delavskega sveta v Mladinski knjigi nisem hotel napasti pesnika Ivana Minattija, ki je bil zaradi nečesa v nemilosti. Hkrati pa sem se začel samoizobraževati. Veljko Rus me je pritegnil k sodelovanju v reviji Perspektive, pisal sem krajše kritične prispevke. Tam sem se spoznal s Tarasom Kermaunerjem, Jožetom Pučnikom, ki je bil takrat velika znamka, in z drugimi. V pogovorih in debatah se mi je razkrilo porazno dejstvo, da pravzaprav nimam izobrazbe, da vsa moja izobrazba iz šol ni nič vredna. Začel sem se učiti tujih jezikov in brati tujo literaturo. Lojze Kovačič me je seznanil tudi z Edvardom Kocbekom, in od vseh teh razglednih ljudi so prihajale spodbude, da sem se lotil zahtevnejšega pisanja in svobodnejšega premišljanja."

- Perspektive so bile kmalu ukinjene, Pučnik je moral zaradi pisanja ponovno v zapor, vi pa ste nadaljevali s pisanjem in objavljanjem. Kakšne so sploh bile možnosti za kritično pisanje?

"Bolj slabe. Političnih esejev denimo ni bilo mogoče objaviti v nobeni domači reviji, zato sem jih pisal za zamejske, za domače pa, kar se je pač dalo objaviti."

- Zaradi svojih prispevkov, dveh celo še neobjavljenih, ste bili postavljeni pred sodišče in obsojeni zaradi sovražne propagande. V ozadju pa je bilo še nekaj drugega?

"To je bil formalni razlog. Med zasliševanjem so me še obtoževali, da sem v tajni organizaciji, ki naj bi spodkopala državno ureditev in podobno. Meni pa je bilo jasno, da hočejo imeti koga, ki bo ožigosal Kocbeka. Z njim sem namreč sodeloval pri pripravi odgovorov za intervju v Zalivu, v katerem je Kocbek javno odprl vprašanje o povojnem pomoru domobrancev. Bilo mi je jasno, da moram zdržati pritiske in ne smem pred sodiščem valiti krivde na drugega. Zavedal sem se, da ne smem nastopiti kot zlomljen človek; oblastniki morajo sprevideti, da tako ne gre več. Navajeni so bili na take scenarije, da so imeli skesance, ki so

FOTO: M. MARKELJ

vse priznavali. Čutil sem odgovornost pred samim seboj in pred javnostjo, da na svojem primeru pokažem, da niso več taki časi, ko bi se še lahko tako delalo. Zdržal sem in seveda tudi plačal z zaporem in kasnejšim šikaniranjem."

- Kako je bilo po zaporu? Je vaše oporečništvo vplivalo tudi na življenje vaših najbližnjih?

"Veste, kazni se ne neha z odpustom iz zapora, kaznovanje se nadaljuje tudi potem. Najprej sem 15 mesecev čakal, da sem dobil prvo začasno službo v Mestni knjižnici. V dokumentacijo so mi zapisali, da ne smem delati z ljudmi. In to pri mojem poklicu in dosedanjem delu, učiteljevanju, urednikovanju v založbi in v založniškem oddelku Dela pa redakcijskem delu v tem časopisu! Redno službo sem šele čez čas dobil v Narodni in univerzitetni knjižnici in tam prevedril do predčasne upokojitve; k sreči sem imel nekaj dvojnih let iz partizanov. Trpela je tudi družina. Še najbolj sta moja aretacija in oporečništvo prizadela starejšega sina. Mislim, da je imel zaradi mene huđe težave tudi potem, ko je šel k vojakom. Ko sem ga šel obiskat 1981. leta obiskat v Niš, sem ga našel v obupnem stanju. Domov je pisal taka pisma, da smo se zelo zbal zanj. Vse to je pripomoglo k njegovemu tragičnemu koncu..."

- V slovensko pomlad ste se dejavno vključili, delovali ste v Bavčarjevem odboru, soustanovili gibanje krščanske demokracije, nato stranko SKD. Zdaj je videti, kot da vas je nova politika razočarala. Stopili ste iz SKD, podpisnik ste nove majniške deklaracije. Kako gledate na sedanjí trenutek?

"Že od začetka sem bil skeptičen do ustanavljanja strank. Bolj sem bil za civilna gibanja. V Bavčarjevem odboru sem se denimo zavzemal, da bi odbor prerasel v široko gibanje za zaščito človekovih pravic, a so to preprečili.

Slovenci imamo iz preteklosti slabe izkušnje s strankami. No, zdaj jih imamo in bojim se, da gremo v tisto najslabšo, italijansko inačico strankarstva. Mislim, da je bilo nastajanje strank in stranic spodbujano zato, da bi se preprečilo močno gibanje, kot je bila denimo na Poljskem Solidarnost. Prevladalo je načelo: deli in vladaj! Mislim, da se ponavljajo stare stvari. Problem namreč ni v barvah, ni pomembno, ali si rdeč ali črn, ampak kako deluješ. Mi drugačne politične prakse, kot je bila zadnjih pet desetletij, žal iz življenja ne poznamo. Poznamo jo iz teorije pa od zunaj, sami pa je ne živimo. Preden je ne zazivimo, bo težko. Posebej opozarjam na kontaminacijo jezika. Naš jezik je onesnažen, v njem je polno podtaknjenih pomenov, pri čemer posebno trpijo vrednostni pojmi. Pri nas se veliko govori o pravni državi in o demokraciji, vsak ima polna usta teh besed, vendar če bi ljudi izprašali, kaj razumejo pod pravno državo in demokracijo, bi se izkazalo, da večina sploh ne ve, kaj je to, in da si pod tema pojma predstavlja vse mogoče. To so vrednostni pojmi, katerih pomen mora biti jasen in natančen. Pojme je treba na novo oblikovati. Tudi stare predvoje definicije ne zadostujejo več, ker nimajo več vsebine. Življenje je prineslo veliko novega in jezik mora ustvariti nove pomene, če naj bo jezik sporazumevanja, ne pa razdvajanja. Vsaka totalitarna oblast pa teži, da zabriše jasnost pojmov, da naravni jezik čim bolj zmaliči - to se je še posebej uspešno počelo v samoupravljanju. Sedanje pojmovno zmedenost pri nas na veliko izrabljajo demagogi."

- Vaše misli ne zvenijo optimistično. Ali menite, da slovenski mladi demokraciji slabo kaže?

"Vse je odvisno od nas samih. Če bomo postopoma napredovali, potem nas dogajanje ne bo povzročilo. Stvari morajo kreniti v pravo smer, uveljaviti je treba pravno državo, učinkovito finančno kontrolo, sodišča morajo začeti delovati drugače, razrešiti je treba vse afeze, tovariši naj povedo, kje je denar, ki so ga nakradli, izdati je treba mrljske liste za vse, ki so bili po vojni pomorjeni itd. Če ne bomo znali vztrajati v pozitivnem razvoju, bomo zabredli v kaos in svet nas bo vvrstil nazaj na Balkan; takšni drugim tudi ne sodimo. Čutiti je prizadevanje, da bi pri nas stvari ne krenile prav, čutiti je blokade in hotenje po kaosu. Nekaterim je nepreglednost in programirani kaos pravo življenjsko okolje."

- Mislite, da imamo dovolj ljudi, ki bodo znali izpeljati resnično družbeno prenovo?

"Takihi ljudi je zmeraj premalo. Veliko lažje bi šlo, če Slovenci ne bi bili tako depresiven narod, kot smo, zato je za nas demoralizacija še posebej nevarna. Mnogi pa delujejo tako, da bi ljudi demoralizirali, češ, počnite, kar hočete, na koncu pa bo vse po naše!"

MILAN MARKELJ

gibanje za mir rainbow

Bo Mavrica prinesla mir?

Tik ob Kolpi pod Križevski vasio pri Metliki stoji indijanski šotor, ob njem pa še nekaj navadnih šotorov. So se mar v Belo krajino naselili Indijanci, se bo morda kdo vprašal. To ne, res pa je, da že mesec dni bivajo v tem majhnem taborišču, če bi ga lahko tako imenovali, člani mednarodnega gibanja Rainbow (Mavrica).

Rainbow pomeni mavrica in tisti, ki so se odločili dati takšno ime gibanju, ki je pred dvaindvajsetimi leti nastalo v Ameriki, so imeli kar prav. V gibanju ali skupnosti - težko bi rekli, s katero besedo bi Rainbow bolje označili - je namreč toliko različnih otenkov v mišljenju ljudi, kolikor članov ima gibanje. Prava mavrična pisanost in razgibanost torej. Toda čeprav se lahko vsak sam odloči, na osnovi česa bo oblikoval in razvijal svojo lastno filozofijo, je vendarle res, da dajejo velik poudarek vzhodni filozofiji, da poskušajo razmišljati po indijanski poti, da dajejo velik pomen primitivni kulturi po vsem svetu. Prav vsem pa je skupno, da ne pijejo alkohola, ne poslušajo akustične glasbe in glasbe po elektronskih medijih, da jih družijo teorija o ljubezni med vsemi ljudmi ter mir po vsem svetu. Sicer pa skoraj vsi verjamejo v reinkarnacijo, nosijo talismane, so vegetarijanci. In prav slednje je člani Rainbowa pripeljalo v Križevsko vas.

Zdravko Pavlovič iz Križevske vasi je že vrsto let vrtnar. Tik ob Kolpi prideluje zelenjavo na poldrugi hektar veliki njivi. Pozimi so mu vegetarijanci v Ljubljani povedali, da načrtujejo člani Rainbowa letos evropsko

srečanje, že dvanajsto zapovrstjo, v Sloveniji. Ker bo srečanje trajalo kar šestnajst dni, od 15. julija do 1. avgusta, v tem času pa bodo morali nasiti okrog tri tisoč lačnih želodcev, ki ne prenesejo drugega kot zelenjavo, so se odločili, da bodo prav za to srečanje posebej pridelali hrano. Tudi Pavlovič je bil pripravljen sprejeti ponujeno priložnost, ker pa bi na hektarju zemlje moral pridelati zgolj biološko neoporečno zelenjavo, tega pa sam ne bi zmogel, so priskočili na pomoč člani Rainbowa. Sicer pa na ta način pridelujejo hrano še v Kočevju, Kopru in v Prekmurju.

V Križevsko vas so člani Rainbowa prišli v začetku maja, ko so posadili sadike zelenjave, sedaj pa jih vsak dan negujejo. Medtem ko sta Poljakinja Dorota in Španec Francesco tam že od začetka, se drugi menjavajo. Tako jima sedaj delata družbo še Bill iz ZDA in Ilija iz Kanade, pred njima pa so bili pri Pavlovičevih tudi Anglež, Nemec in Francoz. Francesco, ki je v Rainbowu tudi v mirovnem gibanju pove, da so imeli lani mirovni pohod iz Irske v Ljubljano kot protest proti vojni v Bosni in Hercegovini. Letos pa se po julijem srečanju nameravajo odpraviti na takšne pohode po vseh republikah nekdanje Jugoslavije.

"Prepričani smo, da imamo v sebi toliko energije, da bomo na Balkan znova prinesli mir," zatrjuje Španec. "Res, da nas morda včasih ljudje nekoliko težko razumejo in ne dojamemo naše teorije, ki je tako preprosta: želimo le mir in ljubezen." Pritegne mu še Ilija, ki pravi, da prav zato, ker jih ljudje napačno razumejo, ne želijo prevelike publicitete, ampak raje vidijo, da se njihova filozofija širi od ust do ust.

V Rainbowu je malo Slovencev. Pravzaprav le malokdo v naši državi pozna to gibanje. Pa vendar so se odločili, da bo letos srečanje prav v Sloveniji. Kje, še ne vedo, ker še vedno iščejo primeren prostor, prepričani pa so, da ga bodo v tej mehki deželi, kakor jo je imenoval Ilija, ki je lani prepotoval Slovenijo po dolgem in počez, zagotovo našli. "Predvsem pa je Slovenija blizu našim članom iz

vzhodnoevropskih držav, ki se v zadnjih letih v vse večjem številu opredeljujejo za našo filozofijo. Slovenija je lepa dežela, a hkrati je vojna tako blizu njenih meja, da je še kako pomembno, da prav na takšnem področju gradimo mir," zatrjuje Bill.

Poleg tega, da bo ta mednarodna mavrična organizacija prvič imela srečanje v Sloveniji, se je tokrat tudi prvič zgodilo, da člani sami pridelujejo hrano zase. In kako na te ljudi z drugačnimi pogledi na svet, kot jih ima večina Belokranjcev, gledajo v Križevski vasi? Pavlovič se nasmehne, ko pravi, da ni ne vegetarijanec ne pristaš njihove filozofije, a je tolerantno do njih, kot so oni tolerantni do ljudi v svoji okolici. A ne le to. Tako kot on rad prisluhne njihovim teorijam v taboru ob žuboreči Kolpi, tudi oni Zdravka nemalokrat vprašajo za mnenje o določeni stvari. In tako tudi Belokranjec prispeva svoj delček v razmišljanje mavrične družine z vsega sveta.

MIRJAM BEZEK-JAKŠE

FOTO: M. BEZEK-JAKŠE

Bill, Francesco, Ilija in Dorota v svojem "taboru" ob Kolpi.

Tudi nadarjeni potrebujejo dobrega učitelja

Razvite države pripisujejo skrb za nadarjene velik pomen. Pri nas jih odkriva in spremlja že tretje desetletje zavod za zaposlovanje, od leta 1986 jim podeljuje tudi Zoisove štipendije. Vendar štipendije ne morejo biti vsa skrb za nadarjene. V Novem mestu npr. že šesto leto deluje Klub za nadarjene - Kdaj nacionalni program dela z njimi?

“V tistem času sem bil še srednješolec in moja usoda je bila na splošno verjetno podobna usodi mnogih nadarjenih učencev. Mnogo več časa sem se ukvarjal s preferanso kot s šolo, ki me, šablonska in nestvarjalna, ni mogla motivirati. Imel sem srečo, da sem si zaradi prirojene radovednosti in dobrega spomina pridobil bogato znanje, zato s šolo nisem imel težav. A poznam več nadpovprečnih posameznikov, ki niso uspeli niti v šoli niti v življenju. Žalostno je, kako malo pozornosti posveča naš (a ne samo naš) šolski sistem nadarjenim. Ne zaveda se, da tisti, ki je inteligentnejši od povprečja svojih vrstnikov, potrebuje dodatno spodbudo, da bi popolnoma razvil svoje zmožnosti, in da potrebuje dodatno vodstvo, saj ni nujno, da je tudi zrejši od povprečno nadarjenih in da ne bo klonil pred zahtevami šole in življenja. Vse je prepuščeno naključni zavzetosti učiteljev, ki je vse bolj redka. Od 40 učiteljev, ki so me v šoli poučevali, so samo trije pokazali tako zavzetost. A zdi se mi, da je teh 7,5 odst. enako verjetnosti glavnega dobitka v igrah na srečo.” je izjavil Svet Hauptfeldt, član mednarodnega združenja superinteligentnih, v knjižici Štipendiranje in nadarjenost.

Skrb za nadarjene otroke se od družbe do družbe razlikuje; predvsem v razvitem svetu je splošno sprejeto spoznanje, da je treba za nadarjene otroke oblikovati spodbudno, razvejeno in bogato izobraževanje. Z nadarjenim otrokom se najprej sreča družina in prav to prvo in najpomembnejše okolje lahko otroka trajno zaznamuje. Starši so veseli vsakega odstopanja otroka navzgor, ko ga primerjajo z njegovimi vrstniki, čeprav vsako prehiteno v razvoju še ne pomeni tudi nadpovprečne nadarjenosti, je v svojem referatu o vlogi družine nadarjenega otroka na Otočcu na mednarodnem posvetu o nadarjenih dejala dr. Jana Bezenšek. Kasneje lahko šola s togo birokratskim delovanjem otroka otopi, zato so npr. v Nemčiji za nadarjene otroke organizirali posebne, selektivne oddelke. Vendar je tudi v Nemčiji, ki velja za eno najbolj razvitih evropskih držav, dokaj pozno prišlo do spoznanja, da so nadarjeni gonili družbe, zato jih je treba pravočasno odkriti in jim ponuditi dodatno izobraževanje in možnost uveljavljanja.

Pri nas so se z odkrivanjem in spremljanjem otrok sistematično ukvarjali v zadnjih tridesetih letih zavodi za zaposlovanje. Leta 1986 so začeli nadarjenim otrokom podeljevati Zoisove štipendije. V prvih dveh

letih so jih podelili po 1000, v naslednjih po približno 700. V letošnjem šolskem letu prejema Zoisove štipendije 6.567 dijakov in študentov, več kot 350 pa jih štipendije ne prejema, ker imajo njihovi starši višje plače kot je povprečna plača na posameznega družinskega člana. To pa je komaj 3 odst. celotne populacije mladih. V dolenjski regiji imamo 346 Zoisovih štipendistov, 9 učencev pa ima zaradi presejanja cenzusa le status nadarjenega. Sicer pa se je njihovo število v zadnjih letih povečalo, predvsem na račun drugačnega dela z učenci. Nobeden od teh štipendistov ne more sam zapostiti za štipendijo. Na podlagi rezultatov testov v sedmem razredu se o učencih za Zoisovo štipendijo pogovorijo skupaj šolski svetovalec, razrednik, ravnatelj in delavec zavoda za zaposlovanje. Za mnoge je to odkrivanje pozno, pa tudi sicer je le dodelitev štipendij odločno premalo za nemirno in raziskovalno ali celo kulturno navdahnjeno mladež. Na posvetu o nadarjenih pred kratkim na Otočcu so najrazličnejši strokovnjaki iz Slovenije - o izkušnjah na tem področju pa so govorili tudi strokovnjaki s Hrvaške in Nemčije - poskušali oblikovati izhodišča za nacionalni program dela z nadarjenimi.

Razvoj skrbi za nadarjene v svetu
Ko so Rusi 4. oktobra leta 1957 izstrelili v vesolje prvi zemeljski satelit Sputnik, je Američane zajel preplah. Videli so, da morajo na področju tehnologije in znanosti privabiti nov potencial, ki pa ga lahko dajo nadarjeni ljudje. Lotili so se odkrivanja in dela z nadarjenimi in ustvarjalnimi ljudmi in ob koncu petdesetih in v začetku šestdesetih letih pripravili več različnih programov za

delo z njimi. Evropske države so začele delati z nadarjenimi kasneje, npr.: v Nemčiji so vse do sedemdesetih let posvečali pozornost predvsem najširšemu izobraževanju in pomoči manj nadarjenim, ker so menili, da se bodo zelo nadarjeni znali uveljaviti sami. Tako kot pri nas je bil tudi njihov šolski sistem naravnano na povprečnost. V začetku osemdesetih let pa se je ta odnos temeljito spremenil, te spremembe so bile pogojene tudi z nekaterimi znanstvenimi dognanji in izkušnjami drugih držav, predvsem ZDA. Nemška zvezna vlada je za nadarjene pripravila posebne izobraževalne programe. “Zahteve do družbe se nenehno povečujejo, v Nemčiji še posebej zaradi ponovne združitve držav. Da bi lahko izpolnili te zahteve in hkrati zavarovali naš visok življenjski standard in našo kulturno samobitnost ter ohranili naše naravne življenjske temelje, so potrebni nadpovprečni dosežki,” je dejal nemški gost na Otočcu dr. Ernst August Blanke. V Zvezni republiki Nemčiji vztrajajo pri diferenciranem sistemu splošno izobraževalnih šol. Vlada je ustanovila večje število specializiranih šol za tiste otroke, ki hočejo več, organizirana imajo tudi razna tekmovanja, med katerimi je najpomembnejše tekmovanje “Mladina raziskuje”. Razvito pa imajo tudi pospeševanje razvoja nadarjenih med usposabljanjem v podjetjih. Med drugim pa imajo v Nemčiji tudi posebne sklade za pospeševanje razvoja nadarjenih, ki so jih ustanovile cerkve, stranke in sindikati. Ti skladi skrbijo trenutno za 12.500 študentov in 2.700 doktorandov.

Milijoni za talente sredi 70-ih ukinjeni

V šestdesetih letih, ko je gospodarska stiska pestila Slovenijo in je leta 1965 nastala gospodarska reforma, smo tudi pri nas uvideli pomen nadarjenih. Na pobudo Pavla Kogojca, takratnega vodje oddelka za poklicno usmerjanje pri Republiškem zavodu za zaposlovanje, je nastal sklad Milijoni za talente. Vendar je bilo sistematično odkrivanje nadarjenih leta 1974 prekinjeno. Več kot deset let potem se je v šolah gojila enakost, važnejše kot skrbeti za talente je bilo dvigniti izobrazbeno raven srednjih učencev, bodočih industrijskih in kmečkih delavcev. Korak v skrb za nadarjene je pomenil tudi Zakon o osnovni šoli iz leta 1980, ki je uvedel fakultativne predmete in obogatil interesne dejavnosti, vendar v praksi ni najbolje zaživel. Leta 1986 je bilo omogočeno sistematično odkrivanje in štipendiranje nadarjenih, štipendija pa je dobila ime po baronu Žigi Zoisu. Dr. Jan Makarovič je na Otočcu povedal, da je pred dvema letoma poročal o slovenskem sistemu odkrivanja nadarjenih na 3. evropski konferenci ECHA, ki se ukvarja izključno z delom nadarjenimi, vendar ni opazil, da bi imeli še kje tako domišljen sistem odkrivanja in šti-

pendiranja talentov, kot ga imamo pri nas. Dodal pa je še, da se je novonastala slovenska država pri skrbi za nadarjene zelo slabo izkazala, saj še do danes ni prišlo do sestanka z Ministrstvom za šolstvo in šport na to temo.

Prvi klub za nadarjene v Novem mestu

Šola sama po sebi ne skrbi za nadarjene. “Kot birokratska organizacija zahteva od učenca, da obvlada določeno snov, ker je ta snov predpisana v programu, in da izpolnjuje svoje šolske obveznosti v strogo predpisanem časovnem in prostorskem okviru. Za šolo ni dovolj, da se učenec snov nauči, temveč se je mora naučiti v določenem času, po določenem zaporedju, iz določenih knjig...” je dejal dr. Makarovič. Dr. Marjan Blažič pa je govoril o različnih konceptih izobraževanja nadarjenih; o selekcijskem, ki nadarjene izobražuje ločeno od ostale populacije, ter o integracijskem konceptu, kjer se izobražujejo nadarjeni in ostali učenci skupaj. Predlagal je modificiran model integracijskega pristopa s podarkom na uvajanju mladih v raziskovalno delo v društvi ali klubih za nadarjene učence. Prvi takšen klub je nastal pred šestimi leti na Dolenjskem in ga že od vsega njenega začetka vodi negova pobudnica, srednješolska pedagoginja mag. Ana Blažič. Klub vključuje nadarjene učence Dolenjske in Bele krajine. Srednješolski in univerzitetni učitelji so prvo leto predavali 50 učencem, danes predavajo že 115-im. Jedro programa tvorijo jeziki in naravoslovni predmeti, z veseljem pa gredo tudi na strokovne ekskurzije.

Mag. Blažičeva je naredila med učenci v klubu raziskavo o pomembnosti socialnega okolja na razvoj nadarjenosti. Glede na izkušnje, ki jih ima, pravi, da je v generaciji 1500 otrok nadpovprečno nadarjenih 19. Iz raziskave pa podatki govorijo, da živi več kot 95 odst. anketiranih nadarjenec v popolni družini, da so očetje v povprečju 5 let starejši od mater, sicer pa v starosti od 40 do 50 let, da je izobrazbena struktura staršev bistveno višja od povprečja - imajo srednjo, višjo ali visoko šolo - da so v glavnem vsi obiskovali vrtec in da so že kot majhni bili polni energije. Večina njih je bila tudi srečna. Čeprav imajo šolo v dobrem spominu in so radi tekmovali, pa še v največji meri pogrešajo spodbujanje ter nato razumevanje. Kar 30 odst. vprašanih pri pouku ne želi izražati svojih misli, 18 odst. pa se jih sploh ne oglašajo, ker pravijo, da imajo s tem slabe izkušnje.

Učiteljev pristop in način dela z nadarjenimi je še kako pomemben, vendar za to še ni potrebno, da je tudi učitelj nadarjen, dobro pa je, da je ustrezno in temeljito izobražen. Za dodatno izobrazbo pa bodo morale poskrbeti učiteljske kadrovske šole, saj potrebujejo učitelji za delo z učenci obeh skrajnosti dodatna znanja.

JOŽICA DORNIŽ

naše korenine

Mnogi se spominjajo učiteljice Helene

Učitelji odhajajo. Tistih iz časov druge svetovne vojne in let po njej, ko učitelji niso bili le posredovalci znanja, ampak so morali sami skrbeti za to, da je šola delovala, skoraj ni več. A ostajajo v spominu tisočev hvalilnih otrok. Za njih to niso bili le učitelji, temveč nadomestek za vse, česar jim starši v tistih težkih časih niso mogli dati. Predvojne krize, medvojne vihre, hajke in ofezive, sovražnikova preganjanja in požiganja, skozi vse to so morali prav tako kot drugi prebivalci tudi učitelji. A oni so imeli poleg drugih še eno skrb: varovanje in negovanje mlade rasti za bodoče novo in svobodno življenje. Vojna se je res končala, a nove razmere niso dopuščale oddiha in veselja. Mir je zahteval nove napore in odrekanja prav od tistih, ki so že med vojno dali od sebe veliko. Nove generacije so nepretrgoma trkale na vrata in tudi zanje je bilo treba poskrbeti. Vojna je marsikaj uničila pa tudi marsikaj postavila na glavo.

Nekaj pri tistih časih je še živih. Kako je bilo v tistih usodnih časih v Beli krajini, ve povedati upokojena učiteljica Helena Prus. Že dolga leta je Metličanka, saj živi tako rekoč sredi tega mesta, a ko se človek pogovarja z njo, iz njenih ust ne bo slišal pristnega belokranjskega izraza. V čisti pogovorni slovenščini ji teče jezik, tako da je prav težko ugotoviti, kje ji je stekla zibelka. No, od svojih osemdesetih let, kolikor jih je dopolnila v drugi polovici letošnjega maja, jih je dobrih sedemdeset preživela v Beli krajini, zato jo lahko z vso pravico imamo za Belokranjko. Rodila pa se je v Novem mestu. Mati Marija je bila doma iz bližine Straže, oče Jernej Hribar, ki je bil v službi na novo-mestkem sodišču, pa izpod Gorjamcev. Rodilo se jima je osem otrok, preživeli pa so štirje, od katerih je bila Helena najmlajša. Ko ji je bilo devet let, se je družina preselila v Črnomelj. Res je Helena še večkrat pokukala na drugo stran Gorjancev, ko je obiskovala šolo pri sestrah De notre Dame v Šmihelu, učiteljšče v Ljubljani in bila nekaj mesecev otroška negovalka pri družini na

Gorenjskem, a Beli krajini je ostala zvesta vse do danes.

Na učiteljšču je maturirala sredi tridesetih let, službe za mlado učiteljico pa ni bilo, zato si je morala najti kakor je vedela in znala. Nekaj let je pomagala v družinah kot otroška negovalka, potem pa je le dobila službo učiteljice v Adlešičih. Tega delovnega mesta se Helena najraje spominja: preprostih, a pristrčnih, vedoželjnih in prizadevnih otrok in prijaznih ljudi, ki so bili človeku vedno pripravljeni pomagati. Prav med te ljudi, nič krive, nič dolžne, je udarila vojna. Njeni odmevi so ljudi vznemirjali, kdaj pa kdaj pa so njeni krempilji segli tudi do Adlešičev in pustili za sabo smrt in razdejano. Šolo so uničili plameni in razredi so se stiskali po privatnih hišah in nadaljevali s poukom. Učiteljice, ki so varovale to jato otrok, so čutile, se žalostile in se veselile z njimi. Kolikor otrok, toliko je bilo usod in vsaka je tako ali tako prizadela tudi učiteljico in ves razred. Zdaj temu, zdaj omemu so odpeljali katerega od staršev, včasih je prišla tudi žalostna vest, da katerega od očetov ni več med živimi. Žalost je kot senca legla nad ves razred in učiteljica je bila tista, ki je morala bolečino v sebi premagati in iz nje pomagati tudi drugim. Včasih je pokalo čisto blizu in kot preplašena piščeta so se poskrili v zaklonišča. Vojna pa je prinesla tudi druge vrste nevarnosti. Marsikod ob poteh ali po grmovju je bilo odvrženega veliko orožja in eksploziva, ki je seveda močno privlačilo otroško radovednost. Odrasli so sicer opozarjali, da je igra s takimi predmeti lahko usodna, toda omama igre s prepovedanim ali pa naključja so botrovala marsikateri nesreči. Takrat je zajejala vrzel v šolskih klopih in tesnoba se je zagrizla med ljudi. Helena se še sedaj spominja nesreč z zapuščenim orožjem, ki so tisti čas redčile otroške vrste. Tako se je ponesrečil Leon iz Dolenjcev, Tkalčičeva deklica z Bednja in še nekaj drugih.

Helena pa ni imela samo šolskih skrbi ampak je skrbela tudi za svojce, ki so

Helena Prus, upokojena učiteljica iz Metlike

pribežali k njej v Adlešiče pred vojnimi grozotami. Tako sta bila pri njej njena starša in sestra z dvema otrokoma. Lakota je pestila ubežnike, a ljudje so bili dobri in so pomagali tistim, ki so morali zapustiti svoj dom. Med vojno je za rakom zbolel oče in štirinštiridesetega leta brez zdravljenja v hudih mukah umrl. Mati je pri Heleni ostala tudi po vojni. Skupaj z njo se je selila na Božakovo, kamor je bila Helena premeščena, pa potem, v začetku petdesetih, za nekaj let spet v Adlešiče. Ko je mati deset let po očetovi smrti umrla, se je Helena preselila v Metliko. Tu se je poročila z brivcem Prusom in poučevala na šoli, ki je bila tisti čas tudi v metliškem gradu, še deset let. Ko se zdaj odpravi čez metliške trge, se je spomini in spoštljivo pozdravi marsikateri starejši Metličan, pa tudi drugod v Beli krajini se je še spominjo. “To so moji otroci,” si misli Helena in še vedno trepeta za njihovo usodo. Lastnih otrok pa ni imela nikoli. Dovolj je bilo drugih. A jo sedaj, ob večjih družinskih praznikih, ko je vdova in spet sama, samota le nekoliko dregne pri srcu.

Vsakdan Heleni mine ob branju dnevnih časopisov in spominih. “Vse je lepo urejeno. Starost najraje prikljče na dan lepe spomine, slabe pa potlači v kot,” pravi, ko se pogovarja o njenih doživljajih. Med pogovorom pa trkajo na vrata sosedje in zvoni telefon. Ne, starost upokojuje učiteljice Helene kljub temu, da okoli nje ni več otroškega vrišča, le ni tako samotna.

TONE JAKŠE

iz preteklosti

Turški vpadi

Turki so prvič vdrli na Kranjsko leta 1405, morda celo tudi leta 1408, potem pa so v sto letih čez kranjsko mejo jezdili kar 24-krat. Pri teh roparskih pohodih je veliko trpela tudi Šentjernejsko polje. Zlasti hudo je bilo leta 1469, ko so Turki prijezdili od Kostanjevice in se na dan sv. Janeza Krstnika celo utaborili na Šentjernejskem polju. Po zapisih celjskega stolnika v državnem zboru v Regensburgu lahko ugotovimo, da je dan pred sv. Marjeto, to je 11. julija 1476, s hrvaške na našo stran pridrvelo več kot 4500 turških janičarjev. Ker niso mogli čez naraslo Savo, so jo udarili proti samostanu Pleterje, ki je bil tedaj močno utrjen. Brezuspšno so ga naskakovali. Zato so opustili obleganje samostana in krenili proti Novemu mestu in na svoji poti požigali in ropali.

Turki so se na roparskih pohodih na Kranjsko, če se je le dalo, izognili Žumberku, ker so se bali Uskokov. V otomanskih krdelih je bilo tudi veliko kranjskih fantov, ki so jih Turki na svojih pohodih ujeli in odpeljali v suženjstvo, nazaj so se vračali kot janičarji.

Kot spomin na tiste čase sta se na hrvaški in slovenski strani Gorjancev ohranila kraja Stojdraga in Pirošca. Ime za kraj Pirošca pri Cerkljah na Dolenjskem naj bi nastal takole: Mlado dekle je šlo na studenec po vodo. Ko je pila vodo na studencu, jo je presenetil janičar, vendar je ni pokončal s handžarjem, ampak jo je ogovoril: “Ne boj se, deklica, pij, rožca!”

SLAVKO DOKL

13

Štirje novi Kondorji

Zbirka Kondor, ki jo že dolgo vrsto let pošilja na knjižni trg Mladinska knjiga in ki si je priporila lep krog bralcev ter z njimi precejšen ugled, je bogatejša za štiri nove knjige. V skladu s Kondorjevo temeljno zasnovno dobivamo z njimi pomembna dela svetovne in domače književnosti.

Zanimiva posebnost pomladanskega Kondorjevega paketa je nedvomno prevod svete knjige Indijancev Quiche POPUL VUH, ki ga je pripravila in opremila s spremno besedo Nina Kovič. To delo je zbudilo precejšnje zanimanje v svetu in je vplivalo na sodobno latinskoameriško literarno ustvarjalnost. Gre za knjigo, ki predstavlja celovit prikaz stare indijanske mitologije, ljudskih verovanj in običajev ter zgodovino indijanskih plemen, ki so po padcu majevskega imperija poselila ozemlje današnje Gvatemale. Knjiga je nastala po španski konkvisti, zapisal pa jo je neznan Indijanec v kičevščini in latinici, bila pa naj bi povzetek starejših slikopisne indijanske kronike. V 18. stol. so rokopis odkrili in ga prevedli v španščino, za ta edinstveni "spomenik prastarega sveta" pa je poraslo zanimanje šele v začetku tega stoletja s prevodi v druge svetovne jezike. V slovenščini knjige doslej nismo imeli.

Iz svetovne književnosti zajema tudi naslednja Kondorjeva knjiga, ki prinaša tri komedije slovitega francoskega komediografa Jeana B. P. Moliera. Gre za troje del, ki zavzemajo v Molierovem opusu posebno mesto in jih poznavalci uvrščajo v žanrsko in tematsko enoto. Komedije TARTUFFE (prevod Oton Župančič), DON JUAN (prevod Aleš Berger) in LJUDOMRZNIK (prevod Josip Vidmar) predstavljajo Molierov "sprehod po robu", ko je spravl kot medijo na visoko raven in se hrkati dotaknil roba, čez katerega vodi pot v tragedijo in dramo. Obsežno spremeno besedo k trem komedijam je napisal Blaž Lukan.

Urednik Kondorja Aleš Berger je iz domače književnosti za predstavitev izbral poezijo sodobnega pesnika Vena Tauferja in iz vrste zamolčanih pisateljev Stanka Kocipra. Slednji se predstavlja z zbirko črtic iz Slovenskih gorik MERTIK. Črtice so nastale že pred pol stoletja, vendar ni bilo govora, da bi zanje ali za njihovega avtorja v domovini lahko vedeli; Kociپر je bil namreč domobranski pisatelj in politični emigrant. Zdaj se s svojim pisanjem vrača v domovino in se postavlja na mesto, ki mu v naši realistični prozi pripada. Spremno besedo k črticam je napisal Taras Kermauner. Pesnik Veno Taufer pa je bil ves čas prisoten v slovenski literaturi, saj je izdal več knjig, med njimi

kar 12 pesniških zbirk, katerim se zdaj pridružuje še izbor, ki ga je pod skupnim naslovom NIHANJE MOLKA iz dosedanjega pesnikovega dela pripravil ter s spremno besedo opremil Matevž Kos. Skozi knjigo kronološko sledimo Tauferjevemu pesniškemu ustvarjanju od zbirke Svinčene zvezde iz leta 1958 do najnovejših, še nenatisnjenih pesmi. Prerez skozi Tauferjevo poezijo dokazuje avtorja predvsem kot modernista.

MILAN MARKELJ

Španskoameriška poezija

Španskoameriška poezija je pri nas malo znana, saj je ni nihče sistematično prevajal in proučeval. To, kar je bilo prevedenega, je bilo opravljeno bolj ali manj iz posebne vneme posameznikov. Šele v zadnjih letih se slovenski prevajalci lotevajo te poezije nekoliko bolj sistematično, kar potrjujejo tudi objave. Posebne pozornosti so bili do zdaj deležni pesniki, ki so bili počasčeni z Nobelovo nagrado.

Vsi ti in drugi pesniki iz špansko govorečih srednje- in južnoameriških dežel se čutijo španskoameriške pesnike in vsak šele nato pesnika svoje dežele. Vsi se napajajo iz istega jezika in kulturne tradicije, saj v španski Ameriki državne meje ne pomenijo tudi kulturnih meja. Zato bi komajda lahko govorili o nacionalnih književnostih. Naj bo že kakorkoli, dejstvo je, da španskoameriško književnost sestavlja 19 nacionalnih književnosti, in to je pri sestavi prve antologije španskoameriške poezije, ki jo je pod naslovom SODOBNA ŠPANSKO-AMERIŠKA POEZIJA te dni izdala Cankarjeva založba, moral upoštevati njen urednik in glavni prevajalec pesnik Ciril Bergles.

Zajetna, okoli 580 strani obsega antologija ni le prva izčrpna informacija o pesniškem dogajanju v špansko govorečih deželah onkraj Atlantika v 20. stol., temveč je prevsem dragocen in očarljiv pesniški cvetober, izbor tistega, kar se je sestavljalcu ponudilo iz velikanske pesniške zakladnice. Na izbiro je imel mnogo več, kot je nato lahko odbral. Tako je v antologijo vstrel le pesmi 40 pesnikov, predstavnikov 13 nacionalnih književnosti, od Mehičana Ramona Lopeza Velardeja, najstarejšega v tej knjigi, do Perujca Javiera Herauda, ki kot najmlajši antologijo zaključuje. Kot prevajalci so poleg Berglesa napisani še Jože Udovič, Aleš Berger, Ferdinand Miklavc in Niko Košir. Največ pesmi je, kot rečeno, poslovenil Ciril Bergles, ki je napisal tudi uvodno študijo in spremna besedila za vse zastopane pesnike.

KO JE SLOVENIJA PRAZNOVALA OSAMOSVOJITEV, JO JE PRIMORSKA ŽE BRANILA...

primorske novice

DAN PREJ

Tik pred izidom je knjiga, ki z dokumenti in pričevanji razkriva resnico o vojni za Slovenijo, ki se je pričela 26. junija 1991, še pred začetkom proslav ob razglasitvi osamosvojitve. Resnica o ljudeh in dogodkih, ki so bili zamolčani zaradi višjih ciljev, knjiga, ob kateri bo kdo znova vzkliknil: O, p...!

DAN PREJ so napisali novinarji in sodelavci Primorskih novic ter Radia Koper, neposredne priče dogodkov, o katerih so želeli poročati, pa jih niso pustili v eter... Zato je DAN PREJ knjiga, ki jo morate prebrati. Govori o zgodovini, ki smo jo sami krojili.

NAROČILNICA

Ime in priimek _____
ulica, kraj, pošta _____
naročam _____ izvod(ov) knjige **DAN PREJ**
po prednaročniški ceni 2300 SIT (po povzetju - cena velja do 20. junija 1994). Naslov: Primorske novice, OF 12, 66000 Koper.
datum: _____ podpis: _____

Dolenjski list

**Poslovni sistem
Mercator, d.d., Ljubljana**

**Mercator - Kmetijska
zadruga Krka
z.o.o., Novo mesto
C. komandanta Staneta 10**

objavlja prosto delovno mesto

komercialist II v komercialnem sektorju
Pogoje: najmanj 5 stopnja šolske izobrazbe ekonomske, komercialne ali kmetijske smeri in najmanj 2 leti delovnih izkušenj na področju trženja.

Delovno razmerje bo sklenjeno za nedoločen čas, s polnim delovnim časom in 3-mesečnim poizkusnim delom. Objava velja 15 dni od dneva objave. Kandidati bodo obveščeni o izbiri v 30 dneh po opravljeni izbiri. Pisne ponudbe z dokazili o izpolnjevanju pogojev pošljite na naslov:
**Mercator—Kmetijska zadruga Krka, z.o.o.
68000 Novo mesto, Cesta komandanta Staneta 10**

Strašna podoba evropske sužnosti - Po leti delajo posli tudi po 20 ur na dan v posebno dobrih hišah! ali je čudo, da si zlasti dekle žele in iščejo spremembe? in le, da jim odlagne, rade hodijo tudi v take službe, kjer je nevarnost za nedolžnost ali dobra plača za človeško, ne več ko živinsko delanje! Radi slabih zaslužkov se tudi pospešuje kurbarija. Dekle misli, kako bi si kupilo kak svilen robec, pa ni dosti soldov, ker je treba omisliti še bolj si črevlje in kiklo - vot, zdaj pride ljubček in ponudi razun srca tudi kak goldinarček. Dar se sprejme, drugi ne manj rad kot prvi - ljubček zahteva in dobi odškodnino, - posteljo ljubčino. Če kaj ujame, je briga njena, ne njegova! Bogue strašna podoba evropske sužnosti.

Grde in drekaste poti - Dolenjske ceste razun ono malo velikih vzemi hudič! Postranska ni nobena zanič, ob dežji nahaja se na vsaki kraj kak kraj, večidel pa mnogo krajev, kjer ni mogoče dalje iti bodi si radi globokega blata, zagreznih jam in blatnih mlakuž, bodi si radi potokov in studencev, ki se razlivajo curkoma čez cesto. Naj grje razkopani in drekasti so poti v vaseh, kajti se menda nikoli prav ne nasipje. Vendar ne sme se pripisovati vsa napaka kmetu, mnogo teh sitnosti izvira iz narave dolenjskih nižav, rek in gora.

Za pse več ko za človeka - Vaše gnade in oskrbniki in najemniki imajo večidel silne neprikenjene pse okoli hiše. Mnogokrat napadajo ljudi. Ko zavpijem v Brajtenovem kučarju, naj pokliče pse od mene proč, se falot še zmenil ni. Tudi pri Otočcu in Rupečvrhu so me te zveri naskakovale. Naj veči kinofil je v teh krajih Langer. Mnogi grajski psi so veliki ko teleta, troši se nanje ko na kakega človeka.

Težak finančni položaj je bil posledica počasne orientacije gospodarstva na železnico in stroškov, ki jih je imela železnica z dograjevanjem objektov (postajališče Ponikve in Štefan, podporni zidovi, zamenjava pragov itd.). Po letu 1900 so se razmere izboljšale. Tudi gospodarstvo se je bolj navezalo na železnico, zato je eno desetletje uspešno poslovalo. Kriza je ponovno nastopila po letu 1910, ko so zopet zabeležili izgubo in so zastala vsa vlaganja v infrastrukturo. Potniki so zahtevali povečanje potovalne hitrosti, denarja za investicije ni bilo, zato so delnice Dolenjskih železnic izredno padle. Tako so delnice z nominalno vrednostjo 200 enot prodajali za 50 do 60 enot.

Med prvo svetovno vojno je proga Ljubljana-Metlika-Karlovce razbremenjevala obnavsko progo Ljubljana-Zidani Most-Zagreb. Posebno je prišla do izraza v primerih, ko je bila obnavska nevozna. Zmogljivost proge Zidani Most-Zagreb je bila majhna, saj je bila tedaj le enotirna z malimi postajami z majhnimi možnostmi križanja vlakov (postaja Dobova je bila tedaj le postajališče). Zmogljivost proge so leta 1916 povečali z rekonstrukcijo postaj Ivančna Gorica, Višnja Gora in Ljubljana-Rakovnik. Z istim ciljem so tedaj v Ljubljani zgradili vodmatski lok (poseben tir za vožnjo proti Zalogu) in obvozno progo Vodmat-Dravljje, tako da so vlaki iz dolenjske vozili naravnost v Dravljje na gorenjsko progo in obratno.

Po prvi svetovni vojni je bila tod najkrajša pot do morja. Ker proga Zidani Most-Zagreb ni mogla prevzeti vsega prometa, so leta 1922 uvedli po dolenjski progi direktni vlak Ljubljana-Reka in direktne vagon Beograd-Zagreb-Karlovce-Nov mesto-Ljubljana-Bohinjska Bistrica ter direktne vagon Zagreb-Karlovce-Nov mesto-Ljubljana-Jesenice-München. Ponejze so skušali potnikom ugoditi s posebnimi vlaki. Tako je nekaj časa vozil ob nedeljah in praznikih poseben izletniški vlak iz Ljubljane v Metliko. Zasledimo tudi smučarski vlak iz

DOLENJSKE ŽELEZNICE 23

Ljubljane v Ivančno Gorico. Šolarji iz Semiča in Gradca so lahko uporabljali za vožnjo v šolo do Metlike tovarni vlak, kateremu so v ta namen dodali vagon III. razreda.

Diskriminacija do železniškega omrežja Slovenije se je poznala tudi na dolenjskih progah, saj vanje niso ničesar vlagali. Tirnice so bile iztrošene in so se pogosto lomile, proga je dopuščala le majhen osni pritisk in majhne hitrosti; drugod so hitrosti povečevali, na dolenjskih progah so jih morali zmanjševati. Ker železničarji v Beogradu niso prodrli s svojimi upravičenimi zahtevami, so jih podprle tudi druge institucije.

Zbornica za trgovino, obrt in industrijo je 11. julija 1938 urgirala pri ministru za promet (dr. Mehmed Spaho) in Generalni direkciji v Beogradu za ojačenje zgornjega ustroja na progi Ljubljana-Nov mesto-Karlovce. Oblastni odbor Združenja jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev je 7. avgusta 1939 naslovil spomenico na ministra za promet in Generalno direkcijo v Beogradu prav tako z zahtevo za obnovo dolenjskih prog.

V letu 1939 je izredno narastlo število zlomov dotrajanih tirnic. Na odseku Trebnje-Grosuplje so si pomagali tako, da so tirnice, namenjene za progo Trebnje-Sevnica, vgrajevali tu. Zelo je ovirala neredna dobava tirnic iz Zenice, poleg tega pa so bile tirnice iz Zenice zelo slabe, mehke in nehomogene, zato so se hitro obrabljale, luščile, na tekalni površini so se pojavljale vdolbine. V letu 1940 se je še tako skromno vzdrževanje ustavilo, ker je morala Sekcija za vzdrževanje proge prevzeti druga dela za vojsko.

Neposredno po končani 2. svetovni vojni je bil zara-

di porušenega jeklenega mostu preko Gruberjevega prekopa v Ljubljani in viadukta pri Žalni popolnoma onemogočen promet proti Kočevju, dasiravno je bila proga od Ljubljane do Kočevja prevozna, ker tam ni bilo uporabnih lokomotiv. Zato so iz Ljubljane prepeljali dve lokomotivi na postajo Ljubljana-Rakovnik kar po cesti. V ta namen so ojačali poškodovani Karlovški most. Prevoz je potekal tako, da so od Klavnice polagali po Poljanski in Streliški cesti ter dalje preko Karlovškega mostu do Dolenjske proge tina polja in po njih do 21. maja 1945 prepeljali dve lokomotivi. Ti lokomotivi sta zatem vozili vlake med postajo Ljubljana-Rakovnik in Kočevjem do izdelave provizorija preko Gruberjevega prekopa 11. junija 1945.

Parne lokomotive

Po dolenjskih progah je vozilo več kot 30 različnih parnih lokomotiv, zato ni mogoče vseh zajeti in opisati. Nekatere parne lokomotive so bile izločene iz prometa

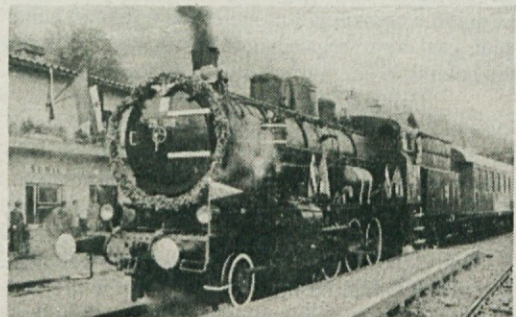

FOTO: K. RUSTJA

Zadnja vožnja parne lokomotive. Posnetek je s postaje Semič.

na dolenjskih progah še pred preštevilenjem lokomotiv leta 1933, zato zanje nimamo ustrezne oznake JDŽ. V letih od 1941 do 1943 so Italijani uporabljali številne italijanske lokomotive. Velika zmeda je vladala po koncu obeh svetovnih vojn, ko so bile v Sloveniji lokomotive od vsepovsod, slovenske pa razpršene po celi Srednji Evropi.

Vlečna služba je imela velike težave pri izbiri lokomotiv zaradi tega, ker so dolenjske železnice še dolgo po 2. svetovni vojni dopuščale le 14, oziroma 14,5 tone osnega pritiska, tako ni bilo mogoče uporabljati novejših, močnejših in težjih lokomotiv. Poleg tega so bile Slovenske železnice kot celota zelo diskriminirane pri razporejanju parnih lokomotiv, saj so vse boljše vrste lokomotiv razporedili drugam. Najslabše je bilo v času, ko so Slovenske železnice (z izjemo prog Južne železnice) spadale pod Zagreb, takrat so iz Slovenije premestili tudi lokomotive vrste 28.

Motorna vleka

Zaradi pomanjkanja finančnih sredstev in slabe investicijske politike so morale po dolenjskih progah še tri desetletja po vojni voziti popolnoma odslužene in dotrajane parne lokomotive častitljive starosti in neudobni stari potniški vagoni. Zato je bila vleka zelo draga, počasna, nezanesljiva in umazana, vse to pa je zelo škodovalo železniškemu prometu in povzročalo preusmerjanje potnikov in tovarna na ceste. Postopoma so tudi na dolenjskih progah zamenjali parno vleko z motorno. Zadnji vlak s parno vleko je peljala parna lokomotiva 25-019 od Novega mesta do Semiča in nazaj.

Sedaj vlečejo vlake po dolenjskih progah predvsem tovrne dizel-električne lokomotive vrst 644. Ker so bile sestavljene v tovarni Macosa v Španiji, jih po domače imenujemo tudi španke. V bistvu je to električna lokomotiva, ki sama proizvaja električni tok za vlečne elektromotorje ob kolesih. Maksimalna dopustna hitrost teh lokomotiv je 90 km/h. Te lokomotive so bile nabavljene v letih 1973 in 1974.

“Torek morajo imeti v sredo”

Pojasnilo k članku, objavljenemu v DL 26. maja

Pod zgornjim naslovom obvešča M. Luzar bralce Dolenjskega lista, da pošta ne dostavlja vsak dan v kraju Zagorica pri Velikem Gabru. Cenjene bralce in uporabnike naših storitev obveščamo, da ima naselje Zagorica pri Velikem Gabru dostavo poštinih pošilk vsak dan, le v soboto ne, ker takrat matična pošta ne dela. Resnici na ljubo je treba dodati še to, da Zagorica pri Velikem Gabru sodi po poštinih predpisih v širši dostavni okoliš, za katerega je pošta dolžna dostavljati poštne pošiljke le 3-krat tedensko, dejansko pa pošta dostavlja 5-krat tedensko in celo pakete. O tem se lahko vsakdo prepriča.

Ob tej priložnosti obveščamo tudi krajanje in uporabnike naših storitev v naseljih Velike Dole, Babna Gora, Gombišče, Male Dole in Stehanja vas, v katerih dostavljamo trikrat tedensko (ponedeljek, sreda, petek). Omenjena naselja sodijo v širši in celo najširši dostavni okoliš in pošta jim zagotavlja dostavo trikrat tedensko, kar je usklajeno z zakonom o ptt storitvah. Le-ta določa, da morajo biti vsa naselja v državi vključena v dostavo poštinih pošilk. Dostava pa se po tem zakonu razvršča v tri dostavne okoliše: v ožji, kjer je ptt enota, se vrši dostava vsak delovni dan; v širši (do 6 km oddaljenosti od pošte) se dostava vrši trikrat tedensko; v najširši (nad 6 km oddaljenosti od pošte) se dostava vrši enkrat tedensko.

Te predpise naša pošta v celoti (in še več) spoštuje in uresničuje. Naj dodamo še to, da je v omenjenih naseljih dnevno število poštinih pošilk zelo majhno in nikakor ne upravičuje vsakodnevne dostave.

Cenjene bralce in uporabnike naših storitev prosimo za razumevanje in želimo, da sodelujete z nami še naprej. Vsaka pobuda, tudi če je kritična, je za nas dragocena, saj nas vzpodbuja, da nenehno izboljšujemo svojo dejavnost!

PTT PODJETJE SLOVENIJE, p.o.
POSLOVNA ENOTA PTT
NOVO MESTO

Gozdovi po novem

O stanju v gozdarstvu

Na razmere in organiziranost gozdarstva so po letu 1991 najbolj vplivali novosprejeti zakoni: Zakon o gozdovih, Zakon o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov ter Zakon o denacionalizaciji. Zakon o gozdovih je prinesel vsebinske in organizacijske spremembe (odprava biološke amortizacije, neobvezen odkup prek GG-jev, aktivno sodelovanje lastnikov gozdov pri izbiri drevov za posek, razdelitev gozdnih gospodarstev na javno gozdarsko službo kot Zavod za gozdove Slovenije in na izvajalska gozdarska podjetja). Pomembni podzakonski akti še niso sprejeti. Zakon o skladu kmetijskih zemljišč in gozdov je postavil sklad kot lastnika vseh bivših SLP 1 in SLP 2 gozdov, to je državnih gozdov republike Slovenije.

Z veliko časovno zakasnitvijo je s 1. 5. 1994 formalno začel delovati Zavod za gozdove Slovenije, ki je nastal iz dela bivših Gozdnih gospodarstev. Pogodba o razdružitvi ljudi med Vlado Republike Slovenije (Zavodom), Gozdnim gospodarstvom in Združeno zvezo Slovenije je bila podpisana 28. 4. 1994, o premoženju pa še ne zaradi določenih zahtev Združene zveze.

Zavod opravlja javna gozdarska dela (strokovna, svetovalna) s področja gojenja in varstva gozdov, načrtovanje gozdov in gozdnega prostora, gozdnih prometnic in lovstva, in to za vse lastnike gozdov. Organiziran je iz centralne enote, ki ima sedež v Ljubljani, ter iz štirinajstih območnih enot, ki pokrivajo področja Gozdnih gospodarstev. Dolenjski in belokranjski del pokriva Območna enota Novo mesto, ki ima sedež na Gubčevi 15. Po sistematizaciji je predvidenih 65 delovnih mest, trenutno je zasedenih 60. To je predvsem gozdarski tehnični kader. Območje je razdeljeno na 9 krajevnih enot, znotraj katerih je oblikovano 37 revirjev. Sedeži Krajevnih enot in revirjev so po upravnih stavbah po terenu.

Vodja OE Novo mesto:
IVAN PLUT, dipl. inž. gozd.

•*Delati v dobri veri ni dovolj, novinar mora dokazati, da je tisto, kar je napisal točno. (Kochersberger)*

•*Ko potnik iz Hrvaške izstopi na naši postaji, mora zaradi čistoče vedeti, da je tu Slovenija. (Branko Butala, šef postaje v Metliki)*

Trojico iz kartoteke kriminalcev!

Protest in zahteva

Ob 6. obletnici aretacije trojice Janša, Borštnar, Tasič člani in članice Kluba seniorjev in seniork pri Socialdemokratski stranki Slovenije z ustanovnega sestanka v Ljubljani naslavljamo na vse medije v Sloveniji naslednji protest:

Po volji slovenskih državljanov in državljanek pred Vojaškim sodiščem na Roški 2 v Ljubljani je bila četverica JBZT na dan sojenja 27. julija 1988 rehabilitirana, njihova imena pa še vse doslej niso izbrisana iz kriminalističnih kartotek. Zato odločno zahtevamo od Ministrstva za notranje zadeve, da njihove kartoteke izloči s seznama kriminalcev in da poimensko objavi podpisnike za izvedbo aretacij.

Pričakujemo, da bo Ministrstvo za notranje zadeve takoj upoštevalo naš protest in nas o izpolnitvi naših zahtev obvestilo prek naših medijev.

Klub seniorjev in
seniork SDSS

ZAHVALA DOLENJSKI BANKI

Vsako leto organizira LB Dolenjska banka nagradni izlet za učence, ki delajo v šolskih hranilnicah. Letos smo bili med njimi tudi literarni ustvarjalci. Pisali smo o družini, ker je leto 1994 proglašeno za leto družine. Potovali smo po Beli krajini, vodila so nas prijetna dekleta iz Turističnega društva Sinji Vrh. Ogledali smo si romarsko cerkev, brezno v Špeharnji, izvir v Bregu, podzemno jamo Kobilačo ter prikaz ročnih del, značilnih za te kraje. Druženje je bilo prijetno in poučno. Zahvaljujemo se banki, da nam je omogočila izlet.

PETER GIODANI
OŠ Šmarjeta

Sporočilo bralcem

V soboto, 23. aprila, je začel v Republiki Sloveniji veljati novi zakon o javnih glasilih, ki uredništvom daje več svobode oz. pristojnosti pri objavljanju pism bralcev ali javnih izjav. Po novem uredništvu niso več dolžna objavljati vsakega mnenja ali izjave, imajo pa tudi pravico, da tovrstne prispevke skrajšajo, le povzemajo ali delno objavljajo, vse to pa v skladu z uredniško politiko glasila in prostorskimi možnostmi v njem. Dolenjski list bo kot neustrankarski in neodvisen časnik še naprej ostal odprt za prispevke bralcev, ki pa naj bodo sporočilni in kratki, da bo ob omejenem časopisnem prostoru kar največ ljudi lahko prišlo do javne besede.

Uredništvo DL

Činčila kot še en rejski izziv

Pripombe na članek s tem naslovom (DL 2. junija) in radijsko oddajo Studia D - Ogorčen, ker si je avtor dovolil toliko strokovnih spodrsrljajev - Opozorila

V nedeljo, 29. marca, sem pri poslušanju Studia D postal pozoren, ko sem zaslišal med kmetijsko oddajo nasvete za rejo činčil. Kot dolgoletni rejec sem kaj hitro ugotovil, da gre za rejo južnoameriških činčil, čeprav to ni bilo niti enkrat omenjeno razen mogoče na začetku oddaje, katerega pa sem žal preslišal.

Po vsebini je oddaji podoben tudi članek "Činčila kot še en rejski izziv", objavljen v 22. številki Dolenjskega lista. Vse preveč nepoznavalcev in bodočih rejcev malih živali si pod besedo "činčila" predstavlja kunce pasme velika činčila.

Toda to še ne bi bilo nič hudega, če znani kmetijski strokovnjak in voditelj kmetijske oddaje ter avtor omenjenega članka Janez Bratkovič ne bi nasvetov o reji južnoameriških činčil delil kar iz reklamnega letaka firme Činčila internacional.

Ob poslušanju oddaje sem postajal iz minute v minuto bolj ogorčen, ko sem ugotovil, da si ugledni kmetijski strokovnjak dovolj vrsto spodrsrljajev; strokovno kmetijsko oddajo je spreminil v reklamiranje tuje firme, ki jo

Tehtnico je prevesilo zavajanje

Za propad referendum v sedanji občini Trebnje so krive premajhna obveščenost in zvijača Združene liste - Kje so funkcionarji treh zmagovitih strank?

Znanilci t.i. levih naprednih sil v Mokronogu in Mirenski dolini so spet enkrat uspeli z zvijačo prepričati volilce, da so glasovali proti občini, kar je nesmisel. Njihovo geslo je bilo prepričljivo: spet višji davki, kdo bo novo občino vzdrževal, od kod denar, več birokracije, ostane naj obstoječa občina Trebnje, itd.

Levi del prebivalcev pa je zamolčal resnico, da Mokronogu in okolici niso doprinesli ne napredka, kakor tudi ne razvoja tega območja. Kar je bilo narejeno za dobrobit ljudi, je bilo narejeno v samostojni občini Mokronog, dokler je obstajala.

Menim, da so sile levih struktur uničevalni stroj na tem območju, saj so že leta 1943 odpravili sodišče Mokronog, vzeli upravno središče in razdelili na sosednje občine Novo mesto, Krško, Sevnico in Trebnje, zažgali tovarno in uničili drobno gospodarstvo.

Leta 1958 so občino Mokronog združili v občino Trebnje. Poudariti moram, da se je ob združitvi občin lahko pohanjalo le občina Mokronog, edina s pozitivno bilanco, vse ostale pa z negativno. Po letu 1958 se je na-

daljevala uničevalska politika tega območja in pokrajine. Ukinili so podjetje Vrboplet, odselili Krojaško podjetje v Trebnje, razpustili Čevljarstvo podjetje Mokronog in še bi lahko naštevali. Kot zadnji udarec pa še prodaja Iskre Elektroliti Mokronog.

Zastavlja se veliko vprašanje: kje je njihova logika, poštenje do ljudi, kam postaviti njihovo geslo pri zadnjih volitvah 100 tisoč novih delovnih mest? To je očitna zabloda in zavajanje ubogih ljudi. Saj je vsem znano, da je pred drugo svetovno vojno imelo delo v tem kraju in okolici dosti več ljudi kakor pa danes.

Lepo vas prosim, gospodje, nikar si ne zatiskajte oči in ne lažite še naprej! Povedati je treba javnosti, predvsem pa volilcem v teh krajih, da je referendum propadel, v Mokronogu pa samo za prav malo glasov. Kar se pa tiče zahtevanih pogojev za ustanovitev občine Mokronog, ima ta kraj vse potrebno. Mokronog je tako rekoč središče Mirenske doline. Poudariti je treba, da so na nekaterih

Pozabljene volilne obljube

Težko bi še kje našli "republiško cesto", ki je v tako slabem stanju, kot je cesta Žužemberk-Dobrava

Zgodovina rimskih časov se vsebolj oddaljuje, radi odkrivamo stare zanimivosti, toda ljudje v Suhi krajini so naveličani rimske ceste. Med Trebnjem in Žužemberkom so Rimljani zgradili cesto, ki je med vasi Dobrava in Žužemberkom še v istem stanju. Ta del ceste meri približno 4 km in ima status republiške ceste. Največji del ceste spada pod občino Novo mesto. Dnevno se vozijo delavci na delo v Žužemberk, Novo mesto, Ivančno gorico, Ljubljano in stokajo od bolečih tresljajev, šoferji pa tarnajo zaradi okvar avtomobilov. Krajinje se pritožujejo, pretijo z zaprtjem ceste, toda vse nič ne pomaga. Verjetno bi v Sloveniji težko našli "republiško cesto" v tako slabem stanju.

In kje so vzroki? Na Ministrstvu za ceste so povedali, da ni lokalnega in-

zborih krajanov izven naše krajevne skupnosti izrazili željo, da bi se radi vključili v občino Mokronog.

Za propad referendum v sedanji občini Trebnje je krivo tudi premalo obveščenosti in pojasnjenih zadev o lokalni samoupravi. Razlagalci na večini zborov so bili iz vrst Združene liste, kateri so stvar še bolj zameglili. Iz krščanske demokracije in SLŠ pa jih je bilo malo ali pa sploh ne.

Znano je, da so te tri stranke dobile največ glasov na zadnjih volitvah v teh krajih. Krajinje zahtevamo razumno pojasnilo o lokalni samoupravi in nalagamo državnemu zboru in vladi, naj odpravi nastalo zmedo, saj vsega nismo krivi ubogi volilci. Obenem prosimo naše cenjene poslance na tem območju, da nas pošteno in vestno zastopajo ter nam pomagajo razrešiti nastalo zagato. Vsem našim krajanom pa želim, naj padli referendum vzamejo resno v premislek.

PETER KOLENC
Mokronog

teresa, kar pa ni res, saj krajinje KS Dobrnič in Žužemberk že desetletja prosičajo za dokončanje te ceste. V občini Trebnje so ji dali prednost, vendar v novomeški občini može za ta del ceste nimajo posluha. Zakaj, naj razložijo. Slišati je bilo tudi to, da se je namenjen denar namenil drugim cestam, ki so pridobile status prednostne ceste.

Zalostna resnica je, da so ti kraji že vrsto let v gospodarskem, kulturnem in komunalnem pogledu zapostavljeni. Ljudje v teh krajih so za marsikaj prikrajšani. Zato je dobra prometna zveza in dobra cesta pot v svet, pot v službo, v šolo in še več, to so tudi vrata turizma in boljšega počutja ljudi v kmečkih krajih. Da so nekateri predeli Suhe krajine komunalno le napredovali, gre zasloga njim, ki so s svojim delom in težko prisluženim denarjem spreminjali svoj kraj.

V zadnjih letih se v državnem zboru veliko govori o gradnji avtocest, ki so dejansko potrebne. Toda ali ne bi najprej poskrbeli za dostojen kulturni prevoz delavcev, šolske mladine na delo in v šole? Na zadnjih volitvah so se pojavljali veljaki strank in obljubljali marsikaj, med drugim tudi dograditev te ceste in dograditev avtoceste Ljubljana-Zagreb. Vse je ostalo le pri obljubah. Komu naj ti krajinje še zaupajo? Ali so Suhokrajčani manj vredni ljudje v Sloveniji, da se nanje pozabljajo?

Letos je več denarja za ceste, zato pričakujemo, da se bo našel ta skromni cestni tolar in da bo tudi rimska cesta postala slovenska.

ANGELCA ŽIBERNA

•*Kjer so lipovi listi, so tudi lipovi bogovi.*

•*Dogaja se čudež; Krka teče proti Štajerski. Do zdravilišča Rimske Toplice je že pritekla. (Večer)*

•*Brezdelje je brodomol kreposti. (Latinski pregovor)*

DOLENJSKI KUJARJI V RUSIJI - Slovensko podjetje Mercator Catering se je v Rusiji že do dobrega uveljavilo s svojimi restavracijami najvišje ravni, pred kratkim pa je Novomeščan Tine Osterman, ki je Mercatorjev predstavnik v Sibiriji in direktor ene izmed njihovih restavracij v Krasnojarsku, v Nebuk ob Črnem morju povabil kuharje in natakarje iz hotela Grad Otočec in zdravilišča Šmarješke Toplice, ki so povsem zadovoljili vse bolj zahtevne goste Mercatorjevih restavracij. Na sliki z otvoritve restavracije stojijo z leve proti desni: direktor Mercator Cateringa Anton Polak, slovenski ambasador Saša Gržina s soprogo, žena albanskega ambasadorja in pomočnik predsednika poslovnega sistema Mitja Marinšek. (Foto: Anton Strajnar)

Poljanskemu referendumu zapisano ob rob

Ostali tipičen Balkan

Primer Poljanske doline ob Kolpi s spornim starotrškim referendumskim območjem je povzročil kar precej vetra in prahu.

Sedaj je vse za nami. Rezultati so znani. V KS Stari trg se je večina volivcev odločila za združitve v samostojno občino. To pa pomeni, da so imele stranke pobudnice podporo krajanov. Rezultati bi bili nedvomno boljši, če bi se koordinaciji pridružili tudi prenovitelji, ki pa so raje prisluhnili pismu svojega vodje, ki jim je v duhu starega dobrega demokratičnega centralizma sugeriral, kako naj se na referendumu obnašajo.

Nekoliko drugače je bilo na predgrajski strani doline. Tam je prevladoval čustven naboj totalne ogroženosti in v takem stanju ne pomaga še tako dober argument. Povsem nedolžni letaki so kar frčali z zidov in plank ter tako obvarovali volivce pred bogokletnimi napisi. Seveda so dosegli zavidljiv rezultat PROTI.

Mirovali niso niti lovci, ki jih drugače prav nič ne moti, da jagajo po združenem lovišču obeh krajevnih skupnosti. Tudi stari obkolpski traper, ki običajno kuha divjačinski golaž, prepričljivo trdi, da srne s starotrškega dela lovišča niso prav nič manj okusne, kar pa seveda ne velja za ljudi, s katerimi za nič na svetu ne bi hotel živeti v isti občini.

Zelo napeto je bilo tudi v severni Kočevju najbližji provinci. Tam je mlada ognjevitka gospa v stilu nepremagljivih z letječimi stražami onemogočala vsako infiltracijo tujih dokumentov, organizirala vrsto snemanj, reportaž in razgovorov ter tako svojim sovaščanom ohranjala sicer visoko moralo in pripadnost. Seveda je na volišču iztržila najvišji rezultat PROTI.

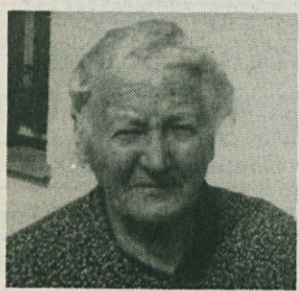
In če nas je ta referendumska hajka o čem prepričala, nas je predvsem v to, da smo tu, na jugu Slovenije, še vedno tipičen BALKAN.

Lahko pa le nekoliko upamo, da bodo pri komisiji za lokalno samoupravo, v državnem zboru in v vladi sčasoma le zaznali objektivno stanje in potegnili nekatere racionalne poteze, ki bodo šle v prid temu demografsko in strateško pomembnemu delu Slovenije.

K. M.

TRIO FRANCIJA OCVRKA SE PRIPRAVLJA NA DESETLETNICO

SEVNICA - Trio Francija Ocvirka je narodnozabavna skupina iz Sevnice, ki že dobrih deset let deluje na slovenski glasbeni sceni. Lani so izdali prvo samostojno kaseto z naslovom Prijatelj v spomin, izšla pa je pri založbi Megaton. Avtor glasbe je vodja skupine Franci Ocvirk, tekstopisec pa znani Ivan Malavašič. V lanskem letu so se udeležili raznih festivalov narodnozabavne glasbe in tudi letos se pripravljajo nanje. Priprave na snemanje in izid kasete ob desetletnici delovanja so že v teku, tako da lahko prav kmalu pričakujemo nove prijetne viže zanimivega tria iz Sevnice.

Ana Ponikvar

Najlepše je bilo, ko je bilo najtežje

95 let Ane Ponikvar z Mlake pri Kočevju

Ana Ponikvar z Mlake pri Kočevju je bila rojena 7. maja 1899 v Mali vasi v Dobropoljah. Poročila se je leta 1920. Mož je bil rudar v kočevskem rudniku. Od leta 1924 do 1934 sta delala v Franciji: on je bil rudar, ona pa je imela na hrani 6 rudarjev, da je lažje preživljala družino. Skupno sta imela 6 otrok: sina in 5 hčera.

Mož je pošiljal denar kmečki posojilnici v Dobropoljah, ki pa je propadla, in tako mu za deset let dela ni ostalo nič. Dobil je le odpravnino, s katero sta kupila hišico na Mlaki pri Kočevju. Življenje pa je bilo težko, posebno še med vojno, ko so moža in sina Italijani večkrat aretirali. Potem je vsa družina odšla v gozd in s seboj vzela prašička, edino premoženje, ki so ga rešili. Italijani pa so moža in sina ujeli in ju odgnali na Rab, kjer sta oba umrla.

Mama Ana je v partizanskem okolju shujšala od 82 na 54 kg, saj ni bilo hrane in so jedli le sadje, ki je zrastle v opuščeni kočevskih vaseh. Ko so jih zajeli Italijani, so jim pobrali vse in so hoteli tudi prašička. Pa je starejša hči Mili, ki je hodila v francoske šole, preprosta oficirja, da so jim prašička pustili. "Tudi Italijani niso bili vsi slabi!"

"Vedno je bilo hudo najbolj v mladosti in med vojno. Delali smo, kot črna živina, da smo imeli kaj za v usta. Včasih je bilo malo, pa sem jim dala na mizo, sama pa sem se zaprla v shrambo. Nekoč sem se zavedala, da bo prišlo pet hčera na kosilo, jaz pa nimam kaj dati. Tako hudo mi je bilo, da sem šla v skedenj, vzela štrikec, napravila zanko in se hotela obesiti. Stala sem že na lojtri in imela zanko za vratom ter se hotela vreči dol, pa me je pri srcu stisnilo, kaj bo potem z mojimi otroci. In sem se premislila. Nikoli si nisem mislila, da bom dočakala 50 let, kaj šele 95. Po vojni in zdaj je lažje. Nekaj je pokojnine, nekaj pomagajo hčere, in gre. Vendar je bilo le naj-lpše prej, ko sem bila mlada, ko sva se imela z možem rada in ko sem skrbela zanj in otroke" pripoveduje Ana.

JOŽE PRIMC

POHVALA ZA MULLERJEVO DISKOTEKO

"Zadnje majsko soboto smo se v "Clubu M" v Črnomlju, Mullerjevi diskoteki, (gostilna ima 5 turističnih zvezdic) imenitno zabavali ob zvokih kvalitetnega banda Viktorij iz Ljubljane. Club M, odprt pred nekaj meseci, je vreden vse pozornosti že zaradi tega, ker ne spada v klasične diskoteke, ampak se z glasbo, potrebo in urejenostjo trudi obdržati nivo, kakršnega si je Črnomelj že dolgo želel. Zdjaj torej ni več problem, kje bi se par, željan plesa, naplesal petkovo ali sobotno noč. Zdjaj so prišli na svoj račun vsi tisti, ki so obiskovali plesne tečaje Borisa Vovka. Glasbo vrti disco jockey, ki se spozna na okus gostov, in je primeren trenutni zasedbi. Vljudni, ugajalni natakarni in prijazni "vunbacitelji" vzbujajo zaupanje in občutek varnosti. Club M je edina diskoteka v Beli krajini, ki ima varovano parkirišče, zato se gostu ni treba bati, da bo zjutraj našel svojega jeklenega konjička popisanega od žeblov. Z malce radovednosti smo izvedeli, da ima diskoteka za poletje privlačne načrte. Tako naj bi si v živo ogledali Jonasa Z., Josipo Lisac pa še enkrat Viktorij... Aprila letos je goste malce zrelejša generacija, ki so klub napolnili do zadnjega kotička, zabavali stari šarmer Đimi Stanič. Uživali smo ob melodijah naših rosnih let. Tudi zato je Club M nekaj posebnega v poplavi "rjovečih" diskotek."

I. K.

Odstavili so direktorja zadruga

Odgovor upravnega odbora M-KZ Metlika na članek, objavljen v Dolenjskem listu pod tem naslovom 26. maja - Očitek ge. Ahlinovi in g. Golobiču ob njunem mnenju

Člani upravnega odbora M-KZ Metlika se čutimo dolžne dati pojasnilo in odgovore na nekatere trditve, ki imajo v bistvu namen zavajati bralstvo Dolenjskega lista. Upravni odbor je 9.5.1994 sprejel sklep, da razreši g. Bajuka funkcije direktorja M-

PRIPRAVE ZA SREČANJE NA ROGLI

LOŠKI POTOK - Menda je Društvo upokojencev še edina organizacija, ki stalno deluje. Zlasti to velja za sekcijo, ki ima na skrbi rekreacijo in ki jo uspešno vodi Janez Novak. V teh dneh se upokojenci zopet odpravljajo v Brda, kamor so povabljeni na bero češenj, obiskali pa bodo tudi znani kobariški muzej. Organizirali pa so že več enodnevnih pohodov. Posebne priprave pa potekajo za srečanje upokojencev iz Avstrije, Hrvaške, Italije, Madžarske in Slovenije, ki bo 29. junija na Rogli pod pokroviteljstvom republiške zveze. Za vse udeležence bo v športno-rekreacijskem centru v Hotelu Planja pripravljen poceni topla obroba hrane.

A. K.

KAKO SO ŽE ŠTELI BUTALCI?

KOČEVJE - Na zadnji seji občinske skupščine Kočevje so z malenkostno večino sprejeli osnutke odlokov o nekaterih agromelioracijskih območjih; ko pa so skušali osnutke prekvalficirati v predloge, je bilo to zavrnjeno. O tem osnutku so glasovali kar trikrat, od tega najprej dvakrat z dviganjem rok. Pri prvem glasovanju so našli 17 glasov ZA, 5 proti in 14 vzdržanih (skupno torej 36 glasov). Ker so menili, da ni bilo vse v redu, so glasovanje ponovili in tokrat se je dvignilo 20 rok za, 5 proti, 14 pa se jih je vzdržalo glasovanja (skupno 39 glasov). Ker so videli, da nekaj ni v redu, so prešli na ponovno preverjanje prisotnosti delegatov in štetje tako, da so vsakega delegata posebej klicali in vprašali, za kaj glasuje. Tokrat je bilo 22 glasov za, 5 proti in 14 vzdržanih. Ob takem glasovanju oz. preštevanju glasov lahko ugotovimo le, da so celo Butalci imeli veliko boljše metode preštevanja glasov.

P-c

NEJASNO VPRAŠANJE

METLIKA - Ko so na zadnji seji tukajšnjega izvršnega sveta analizirali rezultate minulega referenduma za ustanovitve občine, so bili enotni, da so se tudi pri glasovanju pokazale hibe hitro sprejetega zakona in nejasno postavljenega vprašanja na glasovalnem lističu. Tako so na primer v Bojani vasi šele po zaključnem glasovanju spoznali svojo zmoto. Glasovali so proti delitvi sedanje občine, a so na lističu namesto "ZA" obkrožili "PROT". Sicer je bila v metliškem referendumskem območju 100-odst. udeležba na volišču v Krivoglavicah, najslabša, 53,5-odst., pa na volišču v vinski kleti. Poleg prej omenjene Bojanje vasi so proti metliški občini v sedanjih mejah glasovali le še na volišču v Gradcu, kjer je glasovalo proti 57,4 odst. tistih, ki so prišli na volišče. O tem, ali bo Gradcu dodeljen status občine ali ne, bo odločil državni zbor, ko bo določil meje občin. Če pa bi prišlo do kakršnih koli dilem, so na izvršnem svetu menili, da bi bilo najbolje prebivalcem krajevne skupnosti Gradac omogočiti, da še enkrat odgovorijo na nedvoumno vprašanje, ali so za samostojno občino Gradac ali ne.

KZ Metlika zaradi grobe kršenja zakonitosti in prekoračitve pooblastil. Ta sklep je bil posredovan na seji upravnega odbora (UO) 10.5.1994, kjer je bil prisoten tudi g. Bajuk. UO je ob tem ravnal zakonito, medtem ko je mnenje ge. Ahlinove zavajajoče. Možno je, da ga. Ahlinova ni dobila vseh informacij ali pa ne pozna v celoti zakona o zadrugah, zadrugnih pravil in pogodbe o zaposlitvi z g. Bajukom z dne 1.2.1993. Na seji UO dne 5.5.1994 se je obravnavala prekoračitev pooblastil pri investiciji v predelavo mesa. G. Bajuk je imel vse možnosti, da je pojasnil vsa dejstva in okoliščine, pomembne za njegovo odločitev. O tem obstaja zapisnik, ki je bil posredovan tudi članom zadruga. Zato trditve ge. Ahlinove, da ni imel možnosti za zagovor, ne drži.

Pristojnosti UO M-KZ Metlika, da postavlja in odstavlja direktorja, so zapisane v 41. členu zadrugnih pravil. Tudi 9. člen pogodbe o zaposlovanju, katere podpisnik je tudi g. Bajuk, določa, da je lahko direktor razrešen tudi predčasno. Zato trditve ge. Ahlinove, da je razrešitev možna le iz krivdnega razloga, ni točna. Sicer pa bo UO odločal na svoji prihodnji seji o disciplinskem postopku proti g. Bajuku. Glede 45. člena zadrugnih pravil je potrebno pojasniti naslednje. Nadzorni odbor lahko predlaga UO oz. obnemu zboru razrešitev direktorja, vendar je to le njegova pravica, ki je fakultativna. Nikakor pa s to fakultativno pravico ni odvzeta UO razrešitev direktorja tudi iz objektivnih razlogov (33. člen zakona o zadrugah in 42. člen zadrugnih pravil). Na pobudo 44 podpisnikov je UO sklical izredno sejo občnega zbora M-KZ Metlika, ki bo 10.6.1994, kjer bo podana celovita informacija o sklepu, ki ga je sprejel UO 9.5.1994. Občni zbor ni pristojen, da sklep UO razveljavi ali ga spremeni ali odpravi ali kako drugače odloča o sklepu. Lahko se o sklepu razpravlja, ne more pa se o tem sklepu sprejemati novih sklepov.

SONCE V SEVNICI

LJUBLJANA - Pravkar minulo nedeljsko dopoldne, torej v zelo gledanem terminu, je televizija Slovenija na 1. sporedu predvajala 45-minutno oddajo, nastalo letos pred 30-letnico znanega okteta Jurij Dalmatin, bolj znanega pod starim imenom - Boštanjskih fantov. Režiser Vojko Boštjančič je video naslovil Sonce v Sevnici. In res je bilo vse pod tem vtisom, še več, v rožicah. Oko kamere je same pevice pravzaprav bolj pokazalo samo enkrat, ko so se sprehodili po sevniskem trgu. Sicer pa ni manjkalo izvršnih posnetkov vseh posebnosti, od azaleje in boštanske farne cerkve do encijana na Lisci in Lovrencu, Malkovca itd. Tudi Razbojške galerije krasline umetnosti na sevniskem gradu, kjer spet kraljujejo rožice, in žal znova propadajočih fresk Lutrovske kleti ni manjkalo. V uredništvu Jasne Novak sedaj pripravljajo o tem video kaseto, ki, kot pravijo, bo še bogatejša. Peveci nevsiljivo nastopajo predvsem s pesmijo, to pa je verjetno tudi cilj. Skratka, kulturna-turistična promocija, ki doslej na tem prostoru nima primere.

A. Ž.

Javna vprašanja vodstvu Novolesa

Upokojence Novolesove žage v Soteski skrbi, če bodo lahko vložili certifikate in delnice v svoje nekdanje podjetje - Želijo, da bi žaga postala delavska delniška družba

Letos mineva dvajset let, odkar so se soteski delavci s članom v Dolenjskem listu z naslovom "Nezakonito so nam vzeli pravice" obvestili javnost o dogajanju v Novolesu. Takrat je Novolesova vodilna partijska in sindikalna struktura T. V. in B. Z. odvzela zakonito izvoljene funkcije predsednika delavskega sveta in predsednika sindikata. Že ob obnovitvi žage, ki so jo soteski delavci obnovili brez tujih pomoči, je sindikalnim funkcionarjem, če so razmišljali s svojo glavo in se potegovali za delavca, trda predla. Toliko za osvežitev spomina, saj soteski delavci hranijo vse dokumente do najmanjšega papirčka in jih bodo tudi obelodanili, če bo potrebno, da pride vsa resnica na dan. Pred dvajsetimi leti smo se morali obrniti kar osebno na Kardelja, ki

je takrat lovil sulca pod soteskim ježom. Voditelji Novolesa so takrat javno govorili, da bo Krka prej začela teči proti izviru, kakor da bo v Soteski stal kakršenkoli industrijski obrat. Isti ljudje so na veliko ribarili v kalnem in iskali informirojceve med preprostimi delavci, ki so jih potem obiskovali organi za notranje zadeve in jih spravili v obsežne dosjeje.

17. maja lani je delegacija upokojencev obiskala sedež Novolesa, v zapisniku s sestanka z vodilnimi o lastninjenju pa je zapisano, da jih bodo pravočasno obvestili o svojih namerah glede lastninjenja. Večina upokojencev je lani menila, da bodo vložili certifikate v podjetje, v katerem so preživeli desetletja svoje delovne dobe. Vendar od takrat upokojenci niso bili obveščeni o ničemer.

pov. Če bo občni zbor menil, da je UO ravnal proti koristim M-KZ Metlika, ko je razrešil direktorja, ima občni zbor pravico člane UO odpoklicati. Seveda mora to storiti v smislu 52. člena zadrugnih pravil in zaslišati vsakega člana UO o dejstvih, ki so bila pomembna za to odločitev UO.

Upravni odbor smatra, da o usodi naše zadruga odločajo člani, to pravico nam je dal zakon, nikakor pa ne pristajamo, da bo UO lutka v rokah g. Bajuka. UO je na stališču, da bodo imeli delavci delo (brez odpuščenja in zapiranja enot), da bo zadruga finančno stabilna in da bodo člani imeli določene gospodarske koristi, saj je to tudi končni namen zadrugištva. UO smatra, da g. Golobič v svojem mnenju o finančnem stanju ni ravnal korektno. Mnenja ni posredoval UO niti upošteval dejstev, z njimi celo ni bil seznanjen.

Podpiramo predlog o zadrugi reviziji, kjer bodo strokovnjaki z licenco (ne upokojenec) podali svoje strokovno mnenje o izkazanem poslovnem rezultatu M-KZ Metlika.

G. Bajuk ni bil odstavljen zaradi poslovnega uspeha, ampak zaradi prekoračitve pooblastil in kršenja zakona.

UO je smatral, da je razrešitev direktorja poslovna odločitev v M-KZ Metlika, in ni želel te odločitve spolitizirati prek časopisa, vendar je dolžan odgovoriti na trditve, objavljene v Dolenjskem listu 26. maja.

Upravni odbor M-KZ Metlika predsednik: ANTON KLEPEČ

Izgnancem večja veljava v svetu

Društvo izgnancev Slovenije ugodno ocenilo delo 78 krajevnih organizacij s 16.072 člani Seznaniли tudi lisbonsko konferenco - Bo grad Rajhenburg vrnjen lastniku?

LJUBLJANA - Društvo izgnancev Slovenije (DIS) 1941-1945 je na 4. seji upravnega odbora ugodno ocenilo stališča 6. mednarodne konference Svetovne federacije vojnih veteranov marca letos v Lisboni. O tej konferenci in o prizadevanjih, da bi seznaniili njene udeležence tudi z izgnanci in drugimi civilnimi žrtvami vojne v Sloveniji, so poglobljeno spregovorili že na nedavni izredni seji UO DIS.

Trenutno deluje v 78 krajevnih organizacijah DIS 16.072 članov. DIS je vendarle doseglo, da so izgnancem priznali status žrtve vojne, očitno pa bo potrebno še veliko vztrajnosti, da bi dosegli povračilo odškodnine in

uveljavili svoje pravice na področju socialno-zdravstvenega zavarovanja. Člani bodo še nadalje zbiralili dragoceno dokumentarno gradivo iz raznih nemških taborišč iz časov svoje trnove življenjske poti.

Na UO DIS so ugodno ocenili delo DIS v preteklem obdobju, ugotovili pa so, da so dostikrat pogrešali ustrezno informativno publicistično dejavnost. Zato so za predsednika informativne publicistične komisije izvolili člana UO DIS in predsednika KO DIS Zavasja Rudija Matka, ki je bil na tem področju zelo aktiven in še posebej uspešen v Zasavju.

Na skupščini DIS v soboto, 11. junija, ob 10. uri bodo v Slovenski Bis-

ka Shakespeara. Ob besedi Krka si bo zlomil jezik vsak German, pa podjetje s takim imenom vseeno zelo uspešno posluje s celim svetom. Prešernovo nagrado za jezikoslovje bi dal geniju, ki je iz lesa skoval ime podjetja Lesnina. Kaj vam ne zveni lepo pekarna Ajda, obrtna zadruga Hrast, trgovina Dolenjka, Belokranjka, Kosa ali Peharček, tovarna pohištva Brest ali Javor, cvetličarna Marjetica ali Vrtnica? Le s čim, hudiča, se ukvarja Preyseg, Florami, Aquila, Sotex, Albomima, Baims, Dual Expres ali Dinamica? Kdo bi rekel, da ponujajo računovodske storitve, rožice, potenje v savni, kruh, pohištvo, znanje vožnje avtomobila ali pa svetujejo, kako najbolje obrniti denar?

Krađejo mi jezik, ki so mi ga zapuili moji dedje, in če mi ga bodo ukradli, bom tožil sodišče, ki domišljam podjetnikom dovoli, da nad vrata svojega podjetja lahko izobesijo tako butasta in domačemu človeku nerazumljiva imena. Zakon o gospodarskih družbah v 20. členu zapoveduje, da mora biti podjetje (ime) v slovenskem jeziku, morebitni prevod v tuji jezik pa se lahko uporablja le skupaj s slovenskim imenom. Če sodišče, ki ob registraciji podjetja dlakocepsko vztraja pri vseh drugih določilih zakona, ne bo upoštevalo 12. člena in mi bo še naprej kradlo jezik, ga bom tožil. Ob tem mi misel nehotе uhaja k Cankarjevemu hlapcu Jerneju in njegovemu iskanju pravice.

IGOR VIDMAR

"Stoletnikovo" pismo borcem

Kočevskim borcem, ki so mu prezgodaj čestitali za stoletnico rojstva, odpisal Vlado Vodopivec

Pred kratkim smo poročali, da so kočevski borci ob stoletnici rojstva čestitali Vlado Vodopivcu, ki je bil polkovnik že v stari jugoslovanski vojski, nato je bil v partizanih in celo komandant mesta Kočevje, razorožil je ob kapitulaciji Italije italijansko vojsko na dolnjevaškem polju itd. V letih pred osamosvojitvijo Slovenije je tudi dokaj redno prihajal iz Beograda, kjer živi, na praznovanje kočevskega občinskega praznika.

Pošta pa potuje do Beograda in nazaj kar precej časa. Tako so Kočevci

pisali jubilarntu že januarja, on jim je odgovoril 20. aprila, pismo pa je prispelo šele te dni. Pismo je naslovil s "Spoštovani moji borci kočevskega kraja", v njem pa se zahvaljuje za lepe želje ob stotem rojstnem dnevu. Dodaja pa, da so se zmotili, saj je bil rojen 27. januarja 1898, in je tako letos dopolnil "komaj" 96 let. Kočevska čestitka pa ga zavezuje, da bo živel najmanj še štiri leta.

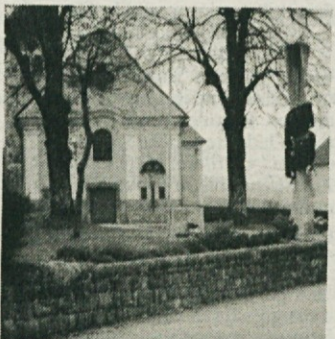
V teh hudič časih vsaka lepa besedica vzbuja radost in podaljšuje življenje. Beograjski nadškof dr. France Perko ga je sicer prepričal, naj svoj rojstni dan praznuje kar vsak mesec sedemindvajsetega, in to počne že nekaj let, sa je življenje kot vsakomesečno božje darilo. Zdjaj, ko je dobil čestitke iz Kočevja, pa je popolnoma prepričan, da bo doživel jubilej, ki so mu ga določili kočevski borci, torej stroški za vsakomesečno proslavljanje rojstnega dneva niso več potrebni.

Ob zaključku pa še piše: "Eh, moji borci, kako rad bi vas objel! Živite mi še dolgo in srečno v naši Sloveniji in bodite mi zdravi in veseli, moji vojni tovariši."

J. P.

• Skromnost je začetek pameti. (Anzengruber)

• Nikoli ne verjemi človeku, ki o vsakomer govori dobro. (Collins)

SLOVESNOST V ŽUPNIJI DRAGA - V nedeljo, 19. junija, bo ob treh popoldne na Travi v župniji Draga velika slovesnost: blagoslovili bodo prenovljeno kapelico in zvon, ki se bo spet oglasil po več kot polstoletju. Zvon, ki se je ohranil, so namestili v začasen lesen stolp nedaleč od ruševin med vojno požgane cerkve. Krajani vabijo na slovesnost pa tudi na ogled prelepih krajev nad izvirom Cabranke. (Foto: A. Košmerl)

marketing

DOLENJSKI LIST

tel. (068)323-610

fax: (068)322-898

TELEVIZIJSKI SPORED

Televizija si pridružuje pravico do morebitnih sprememb sporedov!

ČETRTEK, 9. VI.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.20 TELETEKST
8.30 VIDEO STRANI
8.50 TEDENSKI IZBOR
8.50 JAJCE
9.20 JE TO RES PAPIR?
9.35 SONCE V SEVNICI
10.15 KRONIKA, 31. del kanadske dok. serije
10.40 MOLEKULE S SONČNIMI OČALI, 2. del angl. znan. oddaje
11.10 PO DOMAČE:
30 LET ANSAMBLA LOJZETA SLAKA
13.00 POROČILA
13.05 STUDIO CITY, ponovitev
15.05 TEDENSKI IZBOR
15.05 SVET POROČA
15.40 OSMI DAN
16.20 PORABSKI UTRINKI
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM: ŽIV ŽAV
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 LINGO, TV igrice
19.15 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 ČETRTEK V CIRKUSU:
VELIKI CIRKUSI SVETA, 10. oddaja
21.30 TEDNIK
22.20 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
22.45 TO JE LJUBEZEN, angl. naniz., 14/19
23.15 TAGGART, škotska naniz., 9/12

SLOVENIJA 2

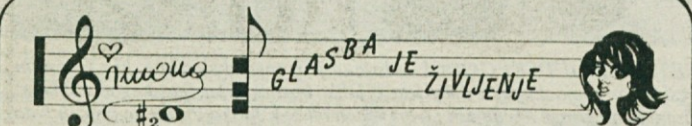
12.15 - 0.10 Teletekst
12.30 Video strani - 13.05 Kinoteka: Angleški klasični film: Genevieve - 14.30 Tedenski izbor: Strta srca (franc. nadalj., 13/16) - 15.20 Sova (ponovitev): Popolna tuja (amer. naniz., 13/22) - 15.50 Košarka NBA (finalni del) - 17.50 Taggart (škotska naniz., 8/12) - 18.40 Že veste? - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 CIA (angl. dok. nadalj., 3/6) - 21.00 Sejem Impak - 21.10 Umetniški večer: Mojstrovine: Prado (angl. dok. oddaja); 22.05 Cecilia Bartoli (portret mezzosopranske); 23.00 Alica (evropski kult. magazin) - 23.50 Giro d'Italia (posnetek)

A KANAL

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 183. dela amer. nadalj.) - 13.05 Call selection (ponovitev) - 13.40 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.10 Na velikem platnu - 16.25 Album show (ponovitev glasbene oddaje) - 17.10 Beverly Hills 90210 (ponovitev 1. dela amer. naniz.) - 18.00 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 18.30 Učna leta (ponovitev 17. dela) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (184. del amer. nadalj.) - 20.00 Magnetoskop (glasbena oddaja) - 20.30 Drakula (15. del amer. serije) - 21.00 Poročila - 21.10 Slab vpliv (amer. film) - 23.00 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 23.50 Na velikem platnu - 0.05 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

7.50 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.35 V 80 dneh okoli sveta (risana serija) - 12.00 Poročila - 12.05 TV kolektor - 12.15 Divja vrtinica (serijski film) - 12.40 Popolna tuja (humor. serija) - 13.05 Ljubezna zgodba (angl. film) - 14.55 Monopul - 15.30 Učimo se o Hrvaški - 16.00 Poročila - 16.05 Oddaja za otroke - 16.30 Družinski magazin - 17.00 Hrvatska danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Iz tujkega življenja - 20.55 Me je kdo iskal? (zabavno-glasbena oddaja) - 21.40 Poročila - 21.45 Poslovni klub - 22.30 Slika na sliko - 23.15 Večer ob glasi - 0.15 Poročila v nemščini - 0.20 Sanje brez mej

Zopet se bliža sobota in z njo oddaja Glasba je življenje, ki vam bo predstavila zopet novega gosta. Tokrat bo to Janez Pezelj, vodja službe Državnega zbora za informiranje.

Glede na to, da ima Janez Pezelj na skrbi informiranje, upam, da bomo iz njega izbrskali tudi informacije, ki zanimajo poslušalce naše oddaje - čim bolj glasbeno pobarvane, seveda.

Poznamo več vrst zborov: moški, ženski, mešani, komorni, mladinski, državni... Vsi razen zadnjega delujejo bolj ali manj uglaseno. Janeza Pezelja bom pobarvala o posluhanju naših poslancev, o glasbi, ki jo poslanci najraje poslušajo, morda celo izvajajo, morda bomo odkrili skrivnosti neubranosti državnega zbora.

Tudi nagradna igra ob 130-letnici Pivovarne Union se nadaljuje in

NajŠKODA piknik v soboto, 11. junija, ob 12. uri v Dolenjskih Toplicah.

PETEK, 10. VI.

SLOVENIJA 1

9.45 - 2.30 TELETEKST
10.00 VIDEO STRANI
10.15 TEDENSKI IZBOR
10.15 PASJA PRIPOVED ALI KAKO JE BILO..., češka naniz., 1/6
10.45 OGNJENA KROGLA, amer. film
12.20 ŽE VESTE
12.50 POSLOVNA BORZA
13.00 POROČILA
13.05 UMETNIŠKI VEČER, ponovitev
15.50 KAM VODILO NAŠE STEZICE
17.00 DNEVNİK 1
17.10 TOK TOK, kontaktna oddaja za mladostnike
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 LINGO, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.10 FORUM
20.30 ŠEST TEDNOV, amer. film
22.35 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
23.00 SOVA
23.00 LJUBEZEN DA, LJUBEZEN NE, 6. epizoda amer. naniz.
23.30 TAGGART, škotska naniz., 10/12
0.20 ZADNJE POLETJE V TANGERJU, franc. film

SLOVENIJA 2

15.45 - 0.10 Teletekst
16.00 Video strani - 16.30 Tedenski izbor: Četrtek v cirkusu - 17.20 Sova (ponovitev): To je ljubezen (angl. naniz., 14/19); 17.50 Taggart (škotska naniz., 9/12) - 18.45 Znanje za znanje - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Koncert simfonikov RTV Slovenija - 22.00 Oči kritike - 23.00 Kolesarska dirka Giro d'Italia (posnetek)

A KANAL

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 184. dela amer. nadalj.) - 13.05 Magnetoskop (ponovitev) - 13.35 Spot tedna - 13.40 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 15.55 Na velikem platnu - 16.10 Ameriških deset - 16.40 Drakula (ponovitev 15. dela amer. naniz.) - 17.10 Slab vpliv (ponovitev filma) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (185. del am. nadalj.) - 20.00 Pozitiv + (glasbena oddaja) - 20.30 Beverly Hills 90210 (2. del amer. nadalj.) - 21.20 Poročila - 21.30 Teden na borzi - 21.40 Prava prilžnost (amer. film) - 23.25 Devlinova zveza (3. del am. naniz.) - 0.10 Erotični film

HTV 1

7.50 TV spored - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.35 V 80 dneh okoli sveta (risana serija) - 12.00 Poročila - 12.05 TV kolektor - 12.15 Divja vrtinica (serijski film) - 12.40 Stari vohunski mački (humor. serija) - 13.05 Norost srca (angl. film) - 14.30 Monopul - 15.15 TV razstava - 15.30 Nemščina - 16.00 Poročila - 16.05 Mali veliki svet (oddaja za otroke) - 16.30 Antena (izbor iz satelitskega programa) - 17.00 Hrvatska danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Tamburaška glasba - 21.00 Latinica - 22.00 Poročila - 22.05 Na vratih Zahoda (dok. oddaja) - 22.50 Slika na sliko - 23.50 Poročila v angleščini - 23.55 Princeza v izgnanstvu (kanadski film) - 1.35 Sanje brez mej

HTV 2

15.00 Videostrani - 15.15 TV kolektor - 15.25 V 80 dneh okoli sveta (risana serija) - 15.50 Usodni obrat (serijski film) - 16.40 Dama in razbojnik - 18.10 Vojne v miru: Libanon - 18.45 Animavizija - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Beverly Hills (serija za mladino) - 21.00 Carter USM v Zagrebu - 22.00 Peta prestava - 22.35 Serijski film - 23.25 Hit depo

SOBOTA, 11. VI.

SLOVENIJA 1

7.15 - 1.20 TELETEKST
7.30 VIDEO STRANI

lepo nagraduje sodelujoče. Ne pozabite, da vas v finalnem zrebanju, ki bo konec avgusta, čaka super gorsko kolo. Tokrat je žreb eno od majic naklonil Mariji Mežan iz Straže.

Ton je glasbeni pojem, s katerim se izraža glas oz. zvok po višini, moči in barvi. Tako piše v glasbenem leksikonu. To pa je o tonu razpredal nekoliko širše:

*Najbolj živ ton je AN-TON.
Najbolj nevaren ton je PI-TON.
Najbolj iskan ton je ŽE-TON.
Najbolj živahen ton je CHARLES-TON.
Najbolj večerni ton je ZA-TON.
Najbolj trd ton je BE-TON.
Najbolj razposajen ton pa je TON-ČKA.*

Najbolj razposajena oddaja pa je Glasba je življenje. V naslovu sicer nima TON-a, je pa res...

Simona H₂O

8.05 TEDENSKI IZBOR:
8.05 RADOVEDNI TAČEK
8.15 LONČEK, KUHAJ!
8.30 ZIMSKA TEKMOVANJA, franc. risanka, 24/26
8.55 KLUB KLOBUK
9.45 TOK TOK
10.35 ZGODBE IZ ŠKOLJKE
11.25 LOKOMOTIVA, nemški film
13.00 POROČILA
13.05 TEDNIK
14.50 ŠEST TEDNOV, ponovitev amer. filma
17.00 DNEVNİK 1
17.10 NEVERJETNE ŽIVALI V AVSTRALIJI, avstralska poljudnoznan.nadalj., 2/4
18.00 REGIONALNI PROGRAM LJUBLJANA
18.45 TV MERNIK
19.00 RISANKA
19.10 ŽREBANJE 3 X 3
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.10 UTRIP
20.30 KRIZKRAŽ
21.30 KORENINE SLOVENSKE LIPE: SPOZNANJA
UMETNOST, KI NAS DOLOČA IN ZD-
RUŽUJE,
1. oddaja: BENEŠKA DOLINA IN ČE-
DAD
22.05 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
23.40 SOVA:
TAGGART, škotska naniz., 11/12
23.35 FANTA NA DELU, amer. film

SLOVENIJA 2

9.45 - 3.10 Teletekst
2.55 Košarka NBA (finalni del) - 10.00 Video strani - 10.30 Košarka NBA (finalni del), posnetek - 12.30 Koncert zmagovalcev tekmovanja mladih glasbenikov Slovenije - 14.00 Sova (ponovitev): Ljubezen da, ljubezen ne (6. epizoda amer. naniz.); 14.30 Taggart (škotska naniz., 10/12) - 15.25 Športna sobota: evropski pokal v atletiki - 18.45 Modra divjina (amer.-angl. poljudnoznan. serija, 4/4) - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Jezdec (angl. nadalj., 4/4) - 21.00 Veliki zločini in procesi 20. stoletja (koprod. dok. serija, 6/12) - 21.30 Pogled in zadeni - 22.45 Sobotna noč: BE radio; Regina: Smokey Robinson v Las Vegasu - 2.00 Giro d'Italia (posnetek)

KANAL A

7.00 Borza dela - 9.00 CMT - 10.05 Teden na borzi (ponovitev) - 10.15 Kino, kino, kino (ponovitev oddaje o filmu) - 11.00 Dance session (ponovitev 34. oddaje) - 12.10 Devlinova zveza (ponovitev 3. dela) - 12.20 Spot tedna - 14.30 Borza dela - 16.50 ITV - Begunska televizija - 17.20 Prava prilžnost (ponovitev filma) - 19.00 Ameriških deset (glasbena oddaja) - 19.30 Radio FM (ponovitev 10. dela amer. naniz.) - 20.00 Belo zlato (dok. DW) - 20.30 Radio FM (13. del amer. naniz.) - 21.00 Prihodnost duhov (znanstvenofantast. film) - 22.35 Ulica rumene nevarnosti (ponovitev 9. dela angl. naniz.) - 23.30 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

8.40 TV spored - 8.45 TV kolektor - 8.55 Poročila - 9.00 Dobro jutro - 10.30 Poročila - 10.35 Kapitan Zaspas (risana serija, 9/13) - 11.00 Govorilnica (oddaja za mladino) - 12.00 Poročila - 12.05 Oddaja resne glasbe - 13.05 Prizma (večnacionalni magazin) - 13.50 Oddaja narodne glasbe - 14.05 Poročila - 14.10 Naj balon odleti (angl. mladinski film) - 15.40 Hišni ljubljenci - 16.10 Beverly Hills - 17.00 Poročila - 17.05 Pristrčno vaši (dok. oddaja) - 17.50 TV razstava - 18.00 Televizija o televiziji - 18.30 Santa Barbara (amer. nadalj.) - 19.15 Na začetku je bila Beseda - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Krik za svobodo (angl. film) - 22.45 Poročila - 22.50 Športna sobota - 23.05 Slika na sliko - 0.05 Poročila v nemščini - 0.10 Sanje brez mej

HTV 2

11.55 Videostrani - 12.25 TV kolektor - 12.35 Zunanja toka - 13.35 To je ljubezen (humoristična serija) - Od pola do pola (dok. serija) - 18.45 Animavizija - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Ljubezen in vojna (humor. serija) - 20.40 Krila nad svetom (dok. serija) - 21.30 CRO pop rock - 22.15 Nočna izmena: Življenje na severu (serijski film); Zona somraka (serijski film); Človek za mir (amer. film)

NEDELJA, 12. VI.

SLOVENIJA 1

8.15 - 0.30 TELETEKST
8.00 VIDEO STRANI
8.55 OTROŠKI PROGRAM
8.55 ŽIV ŽAV, ponovitev
9.45 UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, ponovitev danske nadalj., 10/13
10.10 HIŠA V ULICI ROSE ŠT. 12, angl. oddaja
11.00 SLIKE IZ SEČUANA, 14. oddaja
11.10 MEDNARODNO BALETNO TEKMOVANJE
11.30 OBZORJA DUHA
12.00 LJUDJE IN ZEMLJA
12.30 MODRA DIVJINA, ponovitev amer.-angl. poljudnoznan.serije, 4/4
13.00 POROČILA
13.40 KILOMETRSKI ŠKORNJI, franc. film
15.00 CIA, ponovitev angl. dok. nadalj., 2/6
15.50 JEEVES IN WOOSTER, angl. naniz., 1/11
17.00 DNEVNİK 1
17.10 PO DOMAČE
19.00 RISANKA
19.15 LOTO
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ZRCALO TEDNA
20.30 NEDELJSKIH 60
21.30 KAKO SO GRADILI PIRAMIDE, 1. del amer. dok. serije
22.20 DNEVNİK 3, VREME
22.40 SOVA
VELIKI BATALJONI, angl. nadalj., 2/6
TAGGART, škotska naniz., 12/12

SLOVENIJA 2

0.45 - 3.00 Teletekst
10.30 Videostrani - 11.00 Krizkraz (ponovitev)
12.00 Karaoke (razvedrilna oddaja) - 12.45 Tedenski izbor: Pogled in zadeni - 14.00 Sova (ponovitev): Taggart (škotska naniz., 11/12) - 15.00 Športna nedelja - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Slovenski magazin - 20.35 Lolita (angl. film, ČB) - 23.10 Športni pregled

KANAL A

8.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 8.25 Koala (risanka) - 8.40 Male živali - 9.00 Alica v čudežni deželi (risani film) - 9.55 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 10.25 Prihodnost duhov (ponovitev filma) - 12.00 Nedeljski nagovor patra Benedikta Lavriha - 12.15 Helena (glasbena oddaja) - 13.00 Podobe na filmskem traku (filmski ciklus Božidarja Jakca) - 18.05 Alica v čudežni deželi (risani film) - 19.00 Beverly Hills 90210 (ponovitev 2. dela) - 19.50 Koala (risanka) - 20.00 Veseli EMOŠ - 20.05 Ulica rumene nevarnosti (10. del angl. naniz.) - 21.10 Kino, kino, kino (oddaja o filmu) - 21.45 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 22.30 Tropska vročica - Dekle za zabavo (1. del amer. naniz.) - 23.25 CMT

HTV 1

8.10 TV spored - 8.15 TV kolektor - 8.25 Poročila - 8.30 Razlog za petje (amer. film) - 10.00 Poročila - 10.05 Pogled me (oddaja za otroke) - 11.00 Malavizija - 12.00 Poročila - 12.05 Plodovi zemlje - 12.55 Oddaja ljudske glasbe in običajev - 13.25 Mir in dobro - 13.55 Duhovni klic - 14.00 Poročila - 14.05 Film za otroke - 14.55 Opera Box - 15.25 Poročila - 15.30 Družinski zabavnik - 17.10 Amer. film - 18.50 Risana serija - 19.15 TV fortuna - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Sedma noč - 21.45 Poročila - 21.50 Po vrtnitvi (serijski film) - 22.40 Šport - 23.00 Nogomet - 23.45 Slika na sliko - 0.45 Poročila v nemščini - 0.50 Sanje brez mej

HTV 2

13.30 Videostrani - 14.00 TV kolektor - 14.10 Top DJ - 15.10 CRO pop rock - 15.55 Športna nedelja: rokomet - 17.15 Pred prvenstvom v nogometu v ZDA - 18.15 Animavizija - 19.15 Risani film - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.10 Črno-belo v barvah: Romanca na morju (amer. film); Top lista: Poročila iz zgodovine; Leteči cirkus Montyja Pythona (humor. serija)

PONEDELJEK, 13. VI.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.30 TELETEKST
10.10 VIDEO STRANI
10.45 TEDENSKI IZBOR
10.45 HUCKLEBERRY FINN IN NJE-GOVI PRIJATELJI, koprod.nadalj., 9/26
11.10 KORENINE SLOVENSKE LIPE
11.40 ZNANJE ZA ZNANJE
12.10 NEVERJETNE ŽIVALI V AVSTRALIJI, avstral. poljudnoznan.nadalj., 2/4
13.00 POROČILA
13.05 TEDENSKI IZBOR
SLOVENSKI MAGAZIN
13.35 ŠPORTNI PREGLED
14.55 OČI KRITIKE, ponovitev
15.55 VIDEOMODA: NOV ČAS NEDOLŽNOSTI
16.20 DOBER DAN, KOROŠKA
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
18.00 REGIONALNI STUDIO MARIBOR
18.45 PARI, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.10 SEDMA STEZA
20.35 GOSPODARSKA ODDAJA
21.15 OMIZJE
22.35 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
23.00 SOVA
GRDA, UMAZANA, ZABITA, angl. naniz., 5/6
BARVA ZMAGE, italij. nadalj., 1/4

SLOVENIJA 2

10.45 - 0.40 Teletekst
11.00 Video strani - 11.40 Tedenski izbor: Forum, Mernik, Utrip, Zrcalo tedna; 11.40 Nedeljskih 60 - 13.40 F-1 za VN Kanade (posnetek) - 14.40 Košarka NBA 16.40 Tedenski izbor: Obzorja duha - 17.10 Sova (ponovitev): Veliki bataljoni (angl. nadalj., 2/6); 18.05 Taggart (škotska naniz., 12/12) - 18.50 4 X 4 - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.10 Zbogom, kruti svet (angl. drama, 3/3) - 21.05 Studio City - 23.00 Brane Rončel izza odra

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 185. dela) - 13.05 Helena (ponovitev) - 13.50 Pozitiv + (ponovitev) - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.35 Spot tedna - 16.40 Na velikem platnu - 16.55 Poslovni dosje (13. del amer. serije o managementu) - 17.25 Zdrava video glava (glasbena oddaja) - 18.10 Tropska vročica (ponovitev 1. dela amer. naniz.) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (186. del am. nadalj.) - 20.00 Popsport (kontaktna glas. oddaja) - 20.30 Brlog (16. del španske serije) - 21.00 Poročila - 21.10 Angel in nepridiprav (amer. film) - 23.00 Ameriških deset (glasb. oddaja) - 23.35 Na velikem platnu - 23.50 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

7.50 TV program - 7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.35 V 80 dneh okoli sveta (risana serija) - 12.00 Poročila - 12.05 TV kolektor - 12.15 Divja vrtinica (serijski film) - 12.40 Stari vohunski mački (humor. serija) - 13.05 Filmi Mela Gibsona: Nori Max - 14.00 Monofon - 15.30 Učimo se o Hrvaški - 16.00 Poročila - 16.05 Modul 8 (oddaja za otroke) - 16.30 In letos... - 17.00 Hrvatska danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 18.35 Santa Barbara (serijski film) - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Arena (športna oddaja) - 22.20 Poročila - 22.25 Hrvatska in svet - 23.05 Slika na sliko - 0.05 Poročila v nemščini - 0.10 Sanje brez meja

HTV 2

13.40 Videostrani - 13.50 TV program - 13.55 TV kolektor - 14.05 V 80 dneh okoli sveta (risani serijski film) - 14.30 Po vrtnitvi (serijski film) - 15.20 Mačka na vroči pločevinasti strehi (amer. film) -

17.05 Montreal: F-1 za VN Kanade - 18.15 Animavizija - 19.15 Risanka - 19.30 Dnevnik, šport, vreme - 20.15 Mali ljudje (serijski film) - 21.05 Politična propaganda (dok. serija) - 22.00 Resnične zgodbe: Ime mi je Bill (amer. film) - 23.35 Animavizija

TOREK, 14. VI.

SLOVENIJA 1

10.15 - 0.10 TELETEKST
10.30 VIDEO STRANI
10.50 TEDENSKI IZBOR
10.50 HIŠA V ULICI ROSE ŠT. 12, angl. oddaja
11.40 4 X 4
12.10 ZBOGOM, KRUTI SVET, angl. drama, 3/3
13.00 POROČILA
13.05 SOBOTNA NOČ, ponovitev
16.20 MOSTOVI
17.00 DNEVNİK 1
17.10 OTROŠKI PROGRAM
LONČEK, KUHAJ!
UPORNIKI V SLUŽBI KRALJA, danska naniz., 11/13
18.00 REGIONALNI STUDIO KOPER
18.45 PARI, TV igrice
19.10 RISANKA
19.30 DNEVNİK 2, VREME, ŠPORT
20.10 ŽARIŠČE
20.35 OSMI DAN
21.25 STRTA SRCA, franc. nadalj., 14/16
22.20 DNEVNİK 3, VREME, ŠPORT
22.45 SOVA
ZAKONCA FIELDS V FRANCIJI, angl. naniz., 12. epizoda
BARVA ZMAGE, italij. nadalj., 2/4

SLOVENIJA 2

14.15 - 23.40 Teletekst
14.30 Video strani - 15.00 Zgodbe iz školjke - 15.50 Tedenski izbor: Sedma steza: Gospodarska oddaja; Ljudje in zemlja - 17.20 V avtobusu (29. epizoda angl. naniz.) - 17.50 Sova (ponovitev): Barva zmage (italij. nadalj., 1/4) - 18.40 Iz življenja za življenje - 19.10 Poslovna borza - 19.30 Dnevnik 2, vreme, šport - 20.00 Po sledah napredka - 20.30 Varšava: Evrovizijsko tekmovanje mladih glasbenikov - 22.30 Intervju

KANAL A

7.00 Borza dela - 12.00 Na velikem platnu - 12.15 Luč svetlobe (ponovitev 186. dela amer. nadalj.) - 13.05 Popsport (ponovitev) 13.35 Video igralnica (oddaja o računalniških igricah) - 14.10 CMT - 14.30 Borza dela - 14.45 CMT - 16.25 Na velikem platnu - 16.40 Brlog (ponovitev 16. dela šp. naniz.) - 17.10 Angel in nepridiprav (ponovitev filma) - 19.00 Poročila - 19.10 Luč svetlobe (187. del) - 20.00 Rodeo (glasbena oddaja) - 20.30 Državnik novega kova (11. del angl. satirične naniz.) - 21.00 Poročila - 21.10 Hladnokrvni umor (psih. krim.) - 22.50 Dan po jutrišnjem (4. del amer. poljudnoznan. serije) - 23.25 Na velikem platnu - 23.40 CMT - 0.45 Borza dela

HTV 1

7.55 Poročila - 8.00 Dobro jutro - 10.00 Poročila - 10.05 Šolski program - 11.35 V 80 dneh okoli sveta (risani serijski film) - 12.00 Poročila - 12.05 TV kolektor - 12.15 Divja vrtinica (serijski film) - 12.40 Stari vohunski mački (humor. serija) - 13.05 Filmi Mela Gibsona: Nori Max II - 14.40 Monofon - 15.30 Učimo se o Hrvaški - 16.00 Poročila - 16.05 Oddaja za otroke - 16.30 Prometni krog - 17.00 Hrvatska danes - 18.00 Poročila - 18.05 Kolo sreče - 1

Novosti in "železni repertoar"

Gradbeništvo in Stingrad

NOVO MESTO - "Dela na tržišču imamo vedno dovolj, čeprav je huda konkurenca. Seveda pa je pomembno, da se kot izvajalec prilagodimo stranki." Tako brez dolgih razglabljanj opiše stanje v gradbeništvu Vojko Zupančič, direktor in lastnik novomeškega gradbenega podjetja Stingrad.

Gradbena sezona je na vrhuncu in v zvezi s tem opozarja Zupančič na problem, ki je po njegovih besedah hud za celotno panogo in ga občuti tudi Stingrad. "Problem gradbeništva je zelo razširjeno sušmarstvo in delo z neprijetnimi delavci. Lahko pa povem, da v našem podjetju ne zaposluje ljudi na črno, ampak vzamemo na delo, če je pač potrebno, kvečjemu honorarne sodelavce. Zaposlene imamo Slovence. Smo mlad kolektiv in za mlade, ki so željni delati, so vrata našega podjetja zmeraj odprta," pravi Zupančič.

Potem ko je Stingrad lani odprl poslovne prostore v Novem mestu na Drski, kjer je tudi sedež pos-

Vojko Zupančič

lovalnice, zdaj že načrtuje nekaj novosti. "Sodelujemo z avstrijsko firmo, ki izdeluje vgradni gradbeni material. Skupaj s tem partnerjem bomo odprli v Novem mestu trgovino s tem materialom in z orodji za gradbeništvo. V okviru tega sodelovanja bomo konec letošnjega julija organizirali v Novem mestu sejem gradbenih materialov, ki jih uporablja naše podjetje. Predstavili bomo tudi orodja in poleg tega peči, ki so manj škodljive okolju," napoveduje Stingradov direktor.

Sicer Stingrad, podjetje z 9 redno zaposlenimi, ostaja z dejavnostjo trdno pri svojem "železnem repertoarju". Torej bo nadaljevalo z visokimi in nizkimi gradnjami in z izdelovanjem posebnega, hitro sušilnega estriha, ki dobi optimalne lastnosti, zato dopušča vselitev v prostor že po tednu dni. L.M.

"NAJ" ŠKODA PIKNIK V DOLENJSKIH TOPLICAH

DOLENJSKE TOPLICE - V soboto, 11. junija, bo na gozdni jasi v Dolenjskih Toplicah v organizaciji AMD Avtoimpex Škoda in Krke, Zdravilišče Dolenjske Toplice, potekal "naj" škoda piknik, srečanje voznikov avtomobilov Škoda in njihovih družin. Vsi, ki so avto kupili le-to, so avtomatično postali člani Avto-moto društva Avtoimpex Škoda, ostali pa se v to društvo še lahko včlanijo, tudi na dan same prireditve. To soboto bo članstvo v omenjenem AMD še posebej pomembno, saj se bo eden izmed članov tega društva (članstvo bo dokazal z društveno izkaznico) odpeljal domov s čisto novim vozilom škoda, ki bo na srečnega dobitnika čakalo samo to soboto. Na prireditvi bodo nastopila nekatera znana imena slovenske zabavne in narodnozabavne glasbe, kot so Butik Moped Show, 1 x Band, Ansambel 12. nadstropje, Alberto Gregorič, narodnozabavni ansambel Gamsi idr. Prireditvev bo potekala ob vsakem vremenu in se bo pričela ob 12. uri. To soboto bo v Dolenjskih Toplicah Škoda torej samo osrečevala.

J. KRAMAR

MIRU HUČU POKAL NISAN

PAHA - Lovska družina Otočec je v nedeljo pod pokroviteljstvom avtomobilskega servisa Vidrih in avto salona Nisan-Adria pripravila na strelišču na Pahi družabno srečanje, streljanje na glinaste golobe in predstavitev terenskega vozila Nisan Terano II. Pokal Nisan je osvojil član lovske družine Šentrupert Miro Huč.

DOBRODELNI KONCERT ZA KAPELICO

ŠENTJERNEJ - Trio Novina po dobrodelnem koncertu za novomeško porodnišnico v Šmarjeških Toplicah pripravlja nov koncert, ki bo v soboto, 11. junija, ob 20. uri v šentjernejški cerkvi. Upajo, da se bo za izgradnjo kapelice v Kliničnem centru nabralo kaj več denarja kot v Šmarjeških Toplicah, kjer je bilo prodanih le 80 vstopnic.

Avtotiha Berus

servisno prodajni center

krka

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto obvešča, da ima na razpolago za oddajo v najem 4 pisarniške prostore na CKS 10, v skupni izmeri 64,31 m². Prostore je mogoče najeti tudi posamično. Dodatne informacije dobite na tel. št. 068/321-519, 068/322-542 ali v spl. sektorju na CKS 10, Novo mesto.

Mercator - KZ Krka, z.o.o., Novo mesto

FORD PAIČ

VSE KAR NAREDIMO MI, VOZITE VI!

Z VLADKO LOPATIČ NA POTI K USPEHOM

MED PRVIMI S KRMILJENIM KATALIZATORJEM.

TODA

ČAS SE IZTEKA. VARČNI SE BODO ZA NAKUP ODLOČILI DO 30. JUNIJA. *

ZA NJIH JE PRISPELA NOVA POŠILJKA VSEH FORDOVH MODELOV.

POSEBNA PONUDBA

ZA PRAVNE OSEBE, KI SE ODLOČIJO ZA NAKUP VEČ KOT TREH AVTOMOBILOV.

* S 30. junijem preneha veljati odredba o davčni olajšavi za nakup vozil z vgrajenim katalizatorjem.

Pooblaščen trgovci:

Ford Groznik, Trebnje, 068/44-701; Ford Stepan, Črnomelj, 068/52-407; Auto Top d.o.o., Sevnica, 0608/81-415.

FORD PAIČ, Krška vas, 0608/61-450

Povsem nov celovit sistem kakovostnih in cenovno ugodnih avtomobilskih zavarovanj

AVTO Adriatic za Dolenjsko in Belo krajino

Za vse podrobne podatke pokličite po telefonu NM 322-761.

VI NAM — MI VAM

UGODNA PRODAJA NOVIH IN RABLJENIH VOZIL

Na zalogi:

— LADA KARAVAN za 10.150 DEM

— LADA SAMARA za 12.300 DEM

Akcijska prodaja:

LADA SAMARA 1500 sedan z vgrajenim avtoradijem Pioneer za 1.139.000 SIT

SUPER kreditni pogoji, možnost leasinga!

V račun vzamemo star avto.

INTERCLASS d.o.o., Ob Dolenjski železnici 78, LJUBLJANA
Tel.: 061/1274687, tel./fax: 061/1274689

NIX CORONA

EKSKLUZIVNI ZASTOPNIK ZA SLOVENIJO

KLIMA NAPRAVE, ČISTILCI ZRAKA

OPREMLJAMO GOSTINSKE LOKALE, TRGOVINE, DELAVNICE, SALONE, POSLOVNE PROSTORE, STANOVANJA, ZDRAVSTVENE USTANOVE.

Tel.: 068/56-270, 068/324-442 0609/613-101, 068/323-209

činčila international

Začnite donosno delo!

Postanite naš partner v vzgoji južnoameriških činčil!

Smo avstrijsko-slovensko podjetje s 15-letnimi izkušnjami.

Ponujamo vam:

visoko kakovostne razplodne živali in strokovno pomoč.

ZAGOTAVLJAMO ODKUP ŽIVALI IN CENO.

Tel.: 068/42-452 od 19. do 21. ure.

AVTOUSLUGA

trgovsko in storitveno podjetje d.o.o.

Radoviči 10, Metlika, tel./fax: 068/60-602

PRODAJA VOZIL • TAZ 1500 s cerado

moč motorja — 1433 ccm

nosilnost — 950 kg

poraba — 8,9 l

13.500 DEM

NUDIM VAM • POLIRANJE VOZIL

— kemično čiščenje in pranje vozil

— izpušne lonce za vse tipe vozil

— čiščenje tepihov in tapisonov

— menjavo olja in izpušnih loncev nudimo brezplačno vsak dan od 8. do 17. ure, razen ob nedeljah.

EMINENT

HYUNDAI

Dol. Kamence 59 (25a)

68000 Novo mesto

tel./fax: 068/323-902

Del čas: 8-12, 13-17

HYUNDAI

AVTOSALON HYUNDAI, Kandijška ul. 14, 68000 NOVO MESTO, TEL. (068) 28-950

AVTOSALON KRŠKO, CKŽ 51, 68270 KRŠKO, TEL. (0608) 22-950

POSLOVALNICA ČRNOMELJ, Belokranjska 16, 68340 ČRNOMELJ, TEL. (068) 51-378

● PONY, model 94 že od 16.990 DEM dalje
● SCOUPE, model 94, od 26.500 DEM
● KOMBI GRACE H-100 od 25.800 DEM
● OLJE CASTROL

● LANTRA, model 94, od 26.200 DEM
● SONATA, model 94, od 29.900 DEM
● GUME GODYEAR, HANCKOK
● REZERVNI DELI ZA VSA VOZILA HYUNDAI 2290 DEM
● MOBTEL ŽE OD

NA ZALOGI RABLJENA VOZILA

KRKA ZDRAVILIŠČA d.o.o. NOVO MESTO

ZDRAVILIŠČE ŠMARJEŠKE TOPLICE

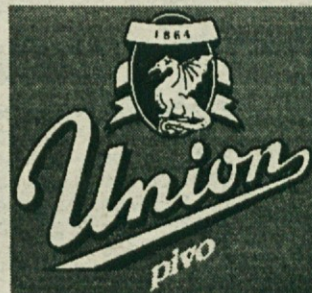
objavlja

javno prodajo opreme pralnice na licitaciji, ki bo v petek, 10. 6. 1994, ob 12.00 uri v prostorih pralnice ZDRAVILIŠČA.

Vse informacije dobite pri g. KIRAR, tel. 068/73-230.

gostišče Loka

je pripravilo za vas od 10. junija do 10. julija v sodelovanju s pivovarno

"mesec piva" na Loku

ADRIATIK
d.o.o.

Smrečnikova 45 (vrtinarija)
68000 Novo mesto
Tel./fax: 068/324-424

Belokranjska 16, Črnomelj
Tel.: 068/51-378

KIA SEPHIA 1,6 SOHN SLX
1600 ccm, 60kW (82 KS)

od 19.990 DEM do registracije

EUROGARANCIJA — 3-letna garancija motorja oz. do 100.000 prevoženih km, 5-letna garancija na karoserijo!

Prodaja več kot 30 različnih modelov avtomobilov iz OPLOVEGA programa!

**VAS VABI NA 1. SREČANJE
LASTNIKOV AVTOMOBILOV
ŠKODA**

NAJ ŠKODA PIKNIK

**Dolenjske Toplice, sobota, 11. junija
(ob vsakem vremenu)**

**TOLIKO »ŠKODE« NA ENEM MESTU
PA ŠE NE!!**

DA NE BOSTE V ZADREGI, KATERA JE VAŠA;
DOBRO SI ZAPOMNITE REGISTRSKO ŠTEVILKO VAŠEGA
AVTOMOBILA

ZARADI IZREDNO VELIKEGA ŠTEVILA PRIJAV, PROSIMO
VSE UDELEŽENCE, DA PO MOŽNOSTI S SEBOJ PRIPELJE-
TE ZLOŽLJIVE STOLE!

NE POZABITE S SEBOJ VZETI ČLANSKE IZKAZNICE!
MOŽNOST VČLANITVE V AMD AVTOIMPEX-ŠKODA TUDI
ŠE NA PIKNIKU!

**TRGOVINA NOVOTEKS
NOVO MESTO**

**TEENS KONFEKCIJA
NOVO MESTO**

**IZŽREBANE ŠTEVILKE V IGRI ZA BOGATE
NAGRADE ZA NAKUP V NOVOTEKSOVIH
PRODAJALNAH:**

1. NAGRADO BARVNI TELEVIZOR: št. **20731**.
2. NAGRADO BREZPLAČNI NAKUP V VIŠINI 30.000 SIT: št. **21000**.

5 vrednostnih nakupov v višini 7.000 SIT: št. **20580, 17334, 11303, 30698, 45732**.

4 enodnevne izlete v zabaviščni park v GARDALAND v Italiji: št. **47991, 48405, 31143, 30346**.

4 kartice za nakup v Novoteksovih prodajalnah s 15-odst. popustom: **20248, 20400, 26865, 6618**.

6 tolažilnih nagrad: št. **20719, 30905, 48364, 6695, 37305, 0114**.
Prinašalci izžrebanega kupona dobite v Modni hiši Julija v Novem mestu potrdilo o nagradi.

Veljavnost dviga nagrad oziroma možnost za vnovčitev je do 31.7.94.

Vsem izžrebancem čestitamo ter ponovno vabimo v bogato založene prodajalne NOVOTEKS v Novem mestu, Metliki, Vinici in Šentjernej.

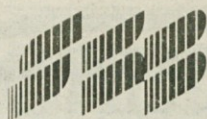
HVALA ZA ZAUPANJE!

MANA
turistična agencija

Kandijska 30, Novo mesto
Tel. 068/342-136, 321-115

Izola POL 7 dni	225 DEM/os — predsezona
	289 DEM/os — glavna sezona
Ankaran POL 7 dni	210 DEM/os — predsezona
	289 DEM/os — glavna sezona
Umag POL 7 dni	145 DEM/os — predsezona
	254 DEM/os — glavna sezona
Poreč POL 7 dni	185 DEM/os — predsezona
	(1 otrok do 14. leta — brezplačno)
Novigrad POL 7 dni	204 DEM/os — predsezona
	270 DEM/os — glavna sezona

Rovinj, Medulin, Rab, Brač, Hvar...
Rogla, Bohinj, Bovec in seveda Grčija, Španija,
Turčija, Sicilija... Kuba, Avstralija

SKB BANKA D.D.

OBVEZNICE SKB BANKE

Bi radi svoj denar naložili za dalj časa?
Varno in donosno?

Denar, vložen v obveznice SKB BANKE, vam bo v letu dni prislужil 10,5% obresti, obračunane v DEM.

Da pa bo nakup obveznic SKB BANKE zares naložba z minimalnim tveganjem, zagotavlja SKB BANKA, d.d., ki za izplačilo obveznosti iz obveznic jamči s svojim premoženjem.

Obveznice SKB BANKE

so izdane za dobo 10 let, najnižja vrednost apoena znaša 1.000 DEM v tolaški protivrednosti, obresti pa se izplačujejo 2-krat letno.

Obveznica se vplačuje in izplačuje v tolarjih po srednjem tečaju DEM Banke Slovenije na dan vplačila oziroma na dan zapadlosti posameznega kupona.

Nakup obveznic vam omogoča tudi dodatne ugodnosti:

- lahko jo uporabljate namesto depozita pri najetju posojila po ugodnejši obrestni meri
- za plačilo obveznosti,
- ali jo prodate na borzi.

Donosna naložba — majhno tveganje!

Podrobnejše informacije dobite v vseh enotah PE Novo mesto, PE Kočevje ali na Zelenem telefonu št. 080-15-15.

NOVA KARTA NOVEGA MESTA

Geodetska uprava Novo mesto obvešča vse pravne in fizične osebe, da je v pripravi nova karta Novega mesta, na katero imajo vsi zainteresirani možnost dati svoj reklamni oglas.

Naklada karte bo 5000 izvodov in bo predvidoma izšla julija 1994.

VSEBINA KARTE

Obseg karte:

- naselje Novo mesto v M 1:8000 z ulicami in hišnimi številkami

Druga vsebina:

- posebna karta mestnega jedra v M 1:3000
- abecedni seznam ulic z rastrom za hitro iskanje
- pomembnejši naslovi
- predstavitev (turistično-gospodarska) mesta
- reklamna sporočila

CENIK REKLAMNIH SPOROČIL

Reklamno okno: dim.: 4cm x 11 cm
cena: 40.000,00 SIT (možnost združevanja oken)

Vse dodatne informacije dobite na Geodetski upravi Novo mesto, tel.: 321-040.

**Občina Brežice,
Sekretariat za občo upravo in družbene dejavnosti,**

objavlja na podlagi 20. člena Zakona o financiranju javne porabe (Ur. l. RS št. 48/90, 34/91, 30/92 in 7/93) in Odredbe o postopku za izvajanje javnega razpisa za oddajo javnih naročil (Ur. l. RS št. 28/93 in 19/94)

PONOVNI JAVNI RAZPIS

**ZA NABAVO OPREME, INVESTICIJSKA IN VZDRŽEVALNA
DELA NA VZGOJNO-IZOBRAŽEVALNIH IN VZGOJNO-
VARSTVENEM ZAVODU OBČINE BREŽICE**

1. Investitor: Občina Brežice, Brežice, Cesta prvih borcev 18
2. Predmet razpisa in orientacijska vrednost:

A) OSNOVNA ŠOLA BIZELJSKO	
- obnova betonske ograje za telovadnico	800.000 SIT
- zamenjava parketa v 2 učil. in izrav. masa	720.000 SIT
B) OSNOVNA ŠOLA BREŽICE	
- izdelava projekta za izgradnjo prezračevalne naprave v kuhinji in jedilnici in izgradnja	1.000.000 SIT
- obnova atletske steze na šolskem stadionu	900.000 SIT
- barvanje radiatorjev, oken, vrat	2.100.000 SIT
- nadkritje atrija	3.800.000 SIT
C) OSNOVNA ŠOLA DOBOVA	
- nabava čistilnega stroja za tla	600.000 SIT
D) OSNOVNA ŠOLA PIŠECE	
- brušenje, pleskanje, tesnjenje oken	700.000 SIT

3. Informacije (popis del in razpisni pogoji) lahko ponudniki dobijo pri ravnateljih posameznih šol.

4. Merila za izbor najugodnejšega ponudnika:
 - cena za razpisana dela,
 - reference pri izvajanju takšnih ali podobnih del,
 - višina potrebnega avansa,
 - morebitne druge ugodnosti ponudnika.

5. Pogoji plačila: ob podpisu pogodbe avans v višini od 20% (kjer prevladujejo dela) do 40% (večji obseg vloženega materiala), dokončno plačilo v roku 15 dni po prevzemu del.

6. Predvideni rok izvajanja del: dela se bodo izvajala predvsem v mesecu juliju in avgustu 1994, nekatera pa tudi jeseni.

7. Interesenti morajo oddati ponudbe do 16.6.1994, do 9. ure, na naslov: Občina Brežice, Sekretariat za občo upravo in družbene dejavnosti, 68250 Brežice, Cesta prvih borcev 18, kjer bo ob isti uri v sejni sobi "A" tudi odpiranje kuvert. Ponudbe morajo biti oddane v zaprti kuverti z oznako "Ne odpiraj - ponudba na javni razpis za šole!"

8. Ponudniki bodo o izbiri obveščeni v 30 dneh po dnevu odpiranja ponudb.

E-SPORT

**IZŠLA JE NOVA, JUNIJSKA ŠTEVILKA
KA REVIEJE E-ŠPORT**

Iz vsebine:

- Miloš Šoškič: Nekaj gnilega je v SCT Olimpiji!
- Intervju z Vladom Bojovičem: Turnšek je odrešil slovenski rokomet.
- Portret Hrista Stoičkova — prepirljivega nogometnega idola barcelonske publike.
- Velikani športa: Gino Bartali — »železni mož« italijanskega kolesarstva.
- Se je svetovni moški tenis naveličal nekaterih zvezdnikov?
- Sennin »pole position« za smrt.
- Poslovnež: Janko Kosmina — mož, ki pozna formulo za uspeh.

Tudi tokrat se lahko preizkusite v Olimpijskem kvizu in Hitovi nagradni ruleti.

**REVIVA E-ŠPORT VAS ŽE ČAKA PRI
VAŠEM PRODAJALCU ČASOPISOV!**

**Holding IMV, d.o.o., Novo mesto objavlja
javno dražbo**

za prodajo nepremičnin:

1. Stavbno funkcionalno zemljišče v izmeri 302 m², parc. št. 1383, vl. št. 1667, k.o. Kandija, in kmetijsko zemljišče v izmeri 620 m², parc. št. 1384, ista vl. št. Skupna izmera nepremičnin je 922 m².

Izključna cena za navedene nepremičnine je 33.000 DEM v tolaški protivrednosti po prodajnem tečaju Ljubljanske banke, d.d., Ljubljana na dan plačila.

2. Stanovanjska stavba (Skalickijeva ul. 3) v izmeri 83 m², poslovne stavbe ob njej v skupni izmeri 124 m² in dvorišče ter zelenica ob objektih, parc. št. 1348 in 1349, vl. št. 1667, k.o. Kandija. Skupna izmera zemljišča je 866 m².

Izključna cena za navedene nepremičnine je 82.500 DEM v tolaški protivrednosti po prodajnem tečaju Ljubljanske banke, d.d., Ljubljana na dan plačila.

3. Varščino v višini 10% od izključne cene v tolaški protivrednosti plačajo dražitelji do dneva dražbe na žiro račun št. 52100-601-16476 pri SDK Novo mesto.

4. Varščino bomo uspešnemu ponudniku vračunali v kupnino, drugim pa vrnil najkasneje v 8 dneh brez obresti po končani javni dražbi.

5. Celotna kupnina mora biti plačana v 15 dneh po sklenitvi pogodbe. Najboljši ponudnik bo moral skleniti pogodbo o nakupu nepremičnine v 15 dneh po opravljeni javni dražbi, sicer bo prodajalec vplačano varščino zadržal.

6. Davek na promet nepremičnin ter vse ostale dajatve, vezane na prenos nepremičnin, plača kupec.

7. Dražitelji, ki so fizične osebe, morajo predložiti potrdilo o državljanstvu Republike Slovenije. Dražitelji, ki sodelujejo na dražbi za pravne osebe, morajo predložiti pooblastilo od dražitelja in izpisek iz registra, iz katerega je razvidno, da ima podjetje sedež v Republiki Sloveniji.

8. Nepremičnine se prodajajo po načelu "videno - kupljeno" in bodo prodane kupcu, ki bo ponudil najvišjo ceno.

9. Javna dražba bo v petek, dne 24.6.1994, ob 11. uri v sejni sobi GRADU Grm, Skalickijeva 1, Novo mesto.

Vse informacije dobijo zainteresenti na telefon 323-202 ali osebno na gornjem naslovu (g. Albert Zorko, g. Jože Žlogar).

*Smrt je seme bolečin,
kal je solza in spomin*

V 89. letu starosti nas je zapustila draga
mama, babica in prababica

**DRAGICA
BERNE**

iz Novega mesta

Od nje smo se poslovili na šmihelskem pokopališču v ožjem družinskem krogu.

Žalujoči: hči Boža z možem, vnuk Iztok z ženo, pravnuk Miha in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 63. letu starosti nas je nenadoma zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, stric in svak

FRANC BAN

s Kuzarjevega Kala 9

Iskreno se zahvaljujemo vsem, ki ste nam v težkih trenutkih stali ob strani, izrazili sožalje, darovali vence, cvetje in sveče in pokojnika v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo vsem vaščanom za pomoč, GD Prečna, KS Prečna, kolektivoma OŠ Bršljin in OŠ Šmarjeta, Društvu upokojencev, govornikom za poslovilne besede in g. župniku za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

PODRIL OSEM SMREK

KRŠKO - Neznaneec je v času od 25. do 30. maja v gozdu na Bohorju v krški občini z motorno žago podrl 8 smrek v skupni izmeri 15 m3. Drevesa je razžagal in jih s traktorjem odvelel na bližnjo pot ter s tovornim avtomobilom odpeljal neznano kam. Brežiško gozdno gospodarstvo je oškodovalec za 157.500 tolarjev.

GROZIL JE, DA BO VSE POBIL

ROVIŠČE - 5. junija ob 22.45 so sevniški policisti pridržali do izreznitve 29-letnega Mihaela P. z Rovišča, ki je ob 22. uri razgrajal po naselju, češ da bo vse pobil, zatem se je usedel na traktor, se nekaj časa vozil po vasi, nato pa zapeljal na njivo, posejano s koruzo. Ker Mihaela drugače ni bilo mogoče pomiriti, je ostanek noči preživel v prostoru za pridržanje.

KLJUB PREPOVEDI ODPELJAL NAPREJ

TREBNJE - 31. maja sta policista v Trebnjem pri postopku z 22-letnim I. M. iz Repč ugotovila, da nima vozniškega izpita, avto pa ni imel registriranih števil. Zato sta mu prepovedala nadaljno vožnjo, česar pa I. M. ni upošteval in je odpeljal naprej. Policista sta se odpeljala za njim in ga opozarjala, naj ustavi. V Starem trgu pri stanovanjski hiši št. 19 je ustavil,

skočil iz avta in napadel policista ter mu strgal srajco. Zoper vročokrvneža bodo napisali kazensko ovadbo.

S KAMNOM RAZBIL STEKLA VRTCA

NOVO MESTO - 20-letni M. K. iz Novega mesta je osumljen, da je 5. junija zvečer v Ragovski ulici v Novem mestu na vrtcu s kamnom razbil 20 stekel, velikih 85 x 145 cm, in s svojo objestnostjo oškodovalec VVO Novo mesto za več kot 50 tisočakov.

POGREBNE IN POKOPALIŠKE STORITVE

Leopold Oklešen

K Roku 77
Novo mesto

tel.: (068) 323-193
mobitel: 0609-615-239

- prevozi pokojnikov — tudi iz tujine
- prodaja pogrebne materiala
- ureditev pokojnikov — tudi na domu
- urejanje dokumentov v zvezi s pokojniki
- kompletne storitve pri pogrebi
- storitve v zvezi z upepelitvijo
- posredovanje vencev in cvetja
- posojanje mrtvaškega odra, če kupite tudi material
- izredno konkurenčne cene
- brezplačen prevoz do 20 km
- 10% popust ob takojšnjem plačilu
- možnost plačila na 3 čeke ali 3 obroke
- pesek beli marmor za posip grobov in črna zemlja

ZAHVALA

V 77. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, tast, brat, svak in stric

ANTON KAPŠ

iz Rožanca pri Črnomlju

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom in znancem, ki so nam v težkih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje, sveče in pokojnega v tako velikem številu spremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala moškemu pevskemu zboru iz Črnomlja, GD in ZB Petrova vas, govornikoma za poslovilne besede, gospodu kaplanu za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

V 78. letu starosti nas je po dolgotrajni bolezni za vedno zapustila naša draga žena, mama, stara mama in prababica

TEREZIJA MALENŠEK

roj. Zidarič

iz Črmošnjic pri Stopičah

Iz srca smo hvaležni vsem sorodnikom, številnim prijateljem, sosedom, sovaščanom in sodelavcem za darovano cvetje in sveče in spremstvo na njeni zadnji poti. Posebno hvaležnost čutimo do dr. Antuna Kvasiča, dr. Janeza in Marike Kramar, patronažni službi in sestri Mateji Darovici za strokovno pomoč v času bolezni. Hvala družinami Mikec in Kos za vso pozornost in trud, g. župniku za lepo opravljen obred ter govorniku za doživete poslovilne besede. Vsem iskrena hvala!

Za njo žalujejo: mož Jože, hči Marjeta, por. Virc, in sin Jože z družinama

V SPOMIN

Mineva žalostno leto, odkar je nepričakovano, za vedno odšla od nas naša draga mama, stara mama in sestra

EMILIJA UDOVČ

rojena Šmalc

Hvala vsem, ki ji na njen zadnji dom prinašate cvetje in prižigate svečke ter jo ohranjate v lepem spominu.

Vsi njeni

ZAHVALA

V 74. letu starosti nas je nenadoma za vedno zapustil naš dragi mož, ate, dedi, brat in stric

SLAVKO ŠUŠTERŠIČ

Mestne njive 2

V teh neizmerno bolečih trenutkih se želimo zahvaliti sosedom, ki so nam v najtežjih trenutkih nesebično stali ob strani, vsem sorodnikom in znancem, ki so ga pospremili na zadnji poti in darovali cvetje in sveče, kolektivoma Labod Novo mesto, VVO Novo mesto, še posebej enoti Ljubljanska za podarjeno cvetje in vse ostalo. Hvala tudi proštu Lapu za lepe besede in opravljen obred. Še enkrat hvala vsem za vsako lepo misel, izraz sožalja, vzpodbudno besedo.

Žalujoci: njegovi najdražji

ZAHVALA

V 51. letu starosti nas je zapustil dragi mož, oče, brat in stric

MIRKO BREZNIKAR

iz Drage 2

V žalosti smo hvaležni za tolažilne besede, cvetje in sveče, za sveče maše, za vso pozornost, ki nam je lajšala bolečino, za številno spremstvo na poslednji poti. Vsem naša iskrena hvala! Še posebej se zahvaljujemo delovni organizaciji Trimo Trebnje, Cestnemu podjetju in Betonalu Trebnje, sorodnikom, Dušanu Draganu, govorniku, godbi, pevcem ter duhovnikoma za lepo opravljen obred.

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 81. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, prababica in teta

ANA PRIJATELJ

iz Podboršta 14, Šentjanž

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, prijateljem in znancem, ki so nam kakorkoli pomagali v težkih trenutkih, nam izrekli sožalje, darovali vence, cvetje in sveče ter jo v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna zahvala tudi podjetju Inkos Krmelj, g. Slapšaku za poslovilne besede, pevcem ter g. župniku za lepo opravljen obred. Še enkrat hvala vsem, naj vam Bog povrne!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Ob smrti drage sestre

KRISTINE KRIŽAN

roj. Šubašič

se zahvaljujemo vsem sorodnikom, sosedom in prijateljem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje in sveče ter jo pospremili na zadnji poti. Hvala osebju novomeške bolnice za zdravljenje, g. župniku za lepo opravljen obred, folklorni skupini iz Starega trga ob Kolpi in pevkam za poslovilne pesmi in besede.

Sestra Lojzka z družino in ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 53. letu starosti nas je zapustil naš dragi sin, mož, oče in stari oče

JOŽE BREGANT

iz Dol. Gričevja

Zahvaljujemo se sorodnikom, sosedom Jermanovim za nesebično pomoč, sodelavcem Krke in Komunale za podarjene vence ter g. župniku za lepo opravljen obred. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Žalujoci: mama, žena Ana, hčerke Joži, Silva in Anica z družinami ter ostalo sorodstvo

ZAHVALA

V 82. letu starosti nas je zapustil naš dragi mož, oče, stari oče, brat in stric

JANEZ NAGELJ

iz Smolenje vasi 22

Iskreno se zahvaljujemo sorodnikom, sosedom, znancem in vsem, ki ste nam izrekli sožalje, darovali cvetje, sveče, sv. maše in pokojnega v tako velikem številu pospremili na zadnji poti. Posebna hvala sosedom Peče in Brulc, medicinskemu osebju, GD Smolenja vas in Ratež, kolektivom GIP Pionir TEG, NG in ME, KZ Krka — PE Krmila, ZVV Novo mesto, SZ PVV Šiška, LB Dolenjska Banka, Novo mesto, g. župniku, s. Miri in g. iz Metlike za lepo opravljen obred ter govorniku za besede slovesa. Vsem še enkrat iskrena hvala!

Vsi njegovi

ZAHVALA

V 95. letu starosti nas je zapustila naša draga mama

JOŽEFA JERELE

z Brezovice 8, Šmarješke Toplice

Ob boleči izgubi se iskreno zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem ter vsem, ki ste našo mamo imeli radi, nam izrekli sožalje, darovali cvetje, vence in sveče ter pokojnico tako številno pospremili na njeni zadnji poti. Posebno se zahvaljujemo dr. Vodniku, zdravstvenemu osebju Nevrološkega oddelka Splošne bolnišnice v Novem mestu ter kolektivu Doma starejših občanov v Črnomlju za razumevanje, pomoč in nego. Zahvala velja tudi sodelavcem DO Krke sektor energetike, cerkvenemu pevskemu zboru iz Šmarjete, pogrebnikom ter gospodu župniku za opravljen pogrebni obred. Vsem še enkrat prisrčna hvala!

Žalujoci: vsi njeni

ZAHVALA

Življenje celo si garal, vse za hišo in otroke dal, le sledi ostale so povsod od dela tvojih pridnih rok.

V 64. letu starosti nas je mnogo prezgodaj zapustil naš dragi mož, ata, stari ata, stric in svak

LEOPOLD KOCJAN

iz Ornuške vasi 7 pri Trebelnem

Z bolečino v srcu se zahvaljujemo sorodnikom, prijateljem in znancem, ki ste nam v najtežjih trenutkih stali ob strani, darovali cvetje, sveče in za sv. maše, izrekli sožalje in pokojnika pospremili na njegovi zadnji poti. Posebna zahvala sosedom, GD Štatemberk, GD Velika Strmica, GD Trebelno, Revozu, Adrii iz Novega mesta ter Lesnini - trgovina iz Ljubljane, pevcem in gospodu župniku za slovo.

Žalujoci: vsi njegovi

ZAHVALA

Skrb, delo in trpljenje - tvoje je bilo življenje.

V 89. letu starosti nas je zapustila naša draga mama, stara mama, tašča, sestra, teta in botra

JOŽEFA GLOBEVNIK

iz Zameškega 6 pri Šentjerneju

Ob težki izgubi naše drage mame se iskreno zahvaljujemo vsem dobrim sosedom Faniki, Romanu, Tončki in Vidi, sorodnikom, znancem in prijateljem, ki ste nam kakorkoli pomagali, izrekli sožalje, darovali prelepo cvetje, sveče, za svete maše in vsem, ki ste pokojno pospremili na njeni zadnji poti. Zahvaljujemo se sodelavcem podjetja Mercator Šentjernej, zdravstvenemu osebju ZD Šentjernej, še posebej patronažni sestri Jožici za obisk na domu. Zahvala tudi gospodu kaplanu za lepo opravljeno sv. mašo. Vsem in vsakemu posebej naša iskrena zahvala!

Žalujoci: sinova Ludvik in Albin z družinama ter ostalo sorodstvo
Zameško, 2.6.1994

tedenski koledar

Četrtek, 9. junija - Primož Petek, 10. junija - Marjeta Sobota, 11. junija - Srečko Nedelja, 12. junija - Janez Ponedeljek, 13. junija - Anton Tork, 14. junija - Vasilij Sreda, 15. junija - Vid

LUNINE MENE
9. junija ob 10.26 - mlaj

kino

BREŽICE: Od 9. do 11.6. (ob 18.30),

film

• **PRIDEN SINKO (triler)** - Henry Evans (Macaulay Culkin) je skrivnostni pobič. Na zunaj je brihtnež, ki ga starši obožujejo, sestra zaščitniško brani, med prijatelji je priljubljen. Vendar ima Henry nenavaden razvit smisel za smrtonosne igrice in angelski obraz. Česar ne vidi ali nečoe videti odrasli, je popolnoma jasno vrstniku. Ko se Henryjev bratranec Mark (Elijah Wood) po smrti matere preseli k Evansovim, kmalu spozna, da ima zelo le en obraz. Režiser Joseph Ruben, ki je pred tem filmom že režiral uspešne trilerje, kot sta V postelji s sovražnikom in Očim, je o filmu povedal: "To je film o dveh otrocih, o pridnem in zlem. A v bistvu gre za čisto in nepojasnjeno zlo, ki se pojavi tam, kjer ga najmanj pričakujemo: v čudovitem, pridnem dvajsetletniku. Čeprav ima Henry ljubeče starše, je zelo hudoben brez vsakršnega razloga. Bil je pravi izraz posneti takšen film z Macaulajem, ki je tako vreden in pri srčen (Moja punca, Sam doma). To je bila priložnost, da gledalcem popačimo sliko poslušnega fanta."

kmetijski stroji

KOSILNICO GORENJE, kosa 1 m, prodam ali menjam za frezo ter motor BMW 800 RT, letnik 1991, prodam. 21-575.
PAJKA SIP 220, lepo ohranjenega, prodam. 42-660.
ŽETVENO NAPRAVO za BCS in malo rabljeno mlaticino s popolnim čiščenjem prodam. (068)78-532. 4974
KMETOVALCI! Agroizbira, trgovina Kranj, vam nudi ugodno iz svoje prodajalne rezervne dele za traktorje Tomo Vinkov, Ursus, Fiat Store, Univerzal, IMT, Zetor, kosilnice BCS, program Sip Sempeter, gume Barum, vse akumulatorje Vesna in Topla. Primer: 12 V 100 - 8.050 SIT. Pošljamo tudi po pošti. Pokličite nas ali nas obiščite na Smedlinski c. 17 v Kranju. (064)324-802. 4979
LABIN PROGRES, nov, 14 KM, 5 delovnih ur, s frezo in plugom, prodam 30% ceneje kot v trgovini. 21-204. 4985
PAJKA, samonakladalko, silokombajn, molzni stroj in prevoznik hladilni bazen za mleko ugodno prodam. (068)75-196.
MLATILNICO s popolnim čiščenjem ugodno prodam. Alojz Marn, Dol 11, Trebnje. 44-511. 4992
SILOKOMBAINJA Kemper in Mengele ugodno prodam. 76-381. 4997
KOSILNICO BCS, staro 10 let, prodam. 56-612. 5010

ODLIČNO OHRANJEN kombajn Fahr M 66, letnik 1975, prodam ali menjam za golfa. 45-443. 5029
ŽITNI KOMBAIN Djuro Djakovci, širina 2.90 m, prodam. (068)40-005. 5030

UNIVERZAL 445, dvojni program, prodam. Martin Kodrič, Brezje 13, Podbočje. (068)79-019. 5041
POPOLNA PONUDBA namakalnih naprav, rolatov 40/125, 63/100, 75/250, aluminijastih in pocinkanih cevi, črpalk, razpršilcev proizvajalca Pioggia Carnevali. (064)622-575. 5043

DOLENJSKI LIST

USTANOVITELJ IN IZDAJATELJ: Dolenjski list Novo mesto, p.o. UREDNIŠTVO: Drago Rustja (direktor in glavni urednik), Marjan Legan (odgovorni urednik), Andrej Bartelj, Mirjam Bezek-Jakše, Jožica Dornič, Breda Dušič-Gornik, Anton Jakše, Mojca Leskovšek-Svete, Martin Luzar, Milan Markelj (urednik Priloge), Pavel Perc in Igor Vidmar. IZHAJA ob četrtkih. Posamezna številka 110 tolarjev; naročnina za 2. trimesečje 1.350 tolarjev; za družbene skupnosti, stranke, delovne organizacije, društva ipd. 2.700 tolarjev; za tujino letno 40 USD ali 70 DEM oz. druga valuta te vrednosti. OGLASI: 1 cm za ekonomske oglase 1.600 tolarjev, na prvi ali zadnji strani 3.200 tolarjev; za razpise, licitacije ipd. 1.800 tolarjev. ŽIRO RAČUN pri SDK Novo mesto št.: 52100-603-30624. Devizni račun št.: 52100-620-970-25731-128-4405/9 (LB-Dolenjska banka, d.d., Novo mesto). NASLOV: Dolenjski list, 68001 Novo mesto, Glavni trg 24, p.p. 130. Telefoni: uredništvo in računovodstvo (068) 323-606, 324-200; ekonomska propaganda, naročniška služba in fotolaboratorij 323-610; mali oglasi in zahvale 324-006; telefon 322-898. Nenaročenih rokopisov in fotografij ne vračamo. Na podlagi mnenja (št. 23-92) pristojnega državnega organa spada Dolenjski list med proizvode informativnega značaja iz 13. točke tarifne številke 3, za katere se plačuje davek od prometa proizvodov po stopnji 5 odst. Računalniški časopisni stavek: Dolenjski list Novo mesto, p.o. Prelom in filine: Grafika Novo mesto, p.o. Tisk: Ljudska pravica, Ljubljana.

12.6. (ob 18.30 in 20.30) in 13.6. (ob 20.30) komedija Beethoven. Od 9. do 11.6. (ob 20.30) film Aljaska v plamenih. 15.6. (ob 20.30) drama Čas nedolžnosti.

ČRNOMELJ: 10.6. (ob 19. in 21. uri) ameriški film Prava stvar. 11.6. (ob 21. uri) in 12.6. (ob 19. in 21. uri) ameriška romantična komedija Fin gospod.

KRŠKO: 10.6. (ob 20. uri) in 12.6. (ob 18. uri) ameriška politična drama V imenu očeta.

METLIKA: 9.6. (ob 21. uri) in 10.6. (ob 19. in 21. uri) ameriška romantična drama Fin gospod. 12.6. (ob 19. in 21. uri) ameriški film Prava stvar.

Film so snemali iz otroške perspektive, ker so skušali prikazati izvirna otroška videnja in strahote. "Ko si otrok, je vse veliko in visoko. Ko se ponoči zbudiš, se sence spremenijo v pošasti. Ena največjih otrokovih težav je, da mu nihče ne verjame. V filmu je to težavo stopnjeval do vrhunca: Marc ve, kaj Henry načrtuje, vendar njegovim neverjetnim obtožbam nihče ne verjame," pravi režiser Ruben. - Vabljeni na ogled grozljivke, kjer je negativec (bad guy) ljubeč otrok!

• ČAROBNI VRT - Zgodba, ki je kot knjiga avtorice Frances Hodgson Burnett ogrela srca otrok in odraslih že na začetku stoletja, je postavljena v svet strogega angleškega posestva družine s temno skrivnostjo. Vendar se tu neke skrivne čudovit vrt, v katerem zacvetita ljubezen in prijateljstvo in ozdravita še tako ranjena duša, še tako bolno telo. Življenje treh osameljnih otrok: samosvoje in nepopolne Mary, razvajenega, sitnega in namišljenega bolnika Colina in dobrodrušnega podežanskega dečka Dickona, se za vedno spremenijo, ko se med njimi spletajo prijateljstvo in skupaj oživijo skrivni vrt, ki postane samo njihov zavetišče. The secret garden (izvirnik) je bila ena najljubših knjig režiserke Holland (kakor pred njo že njene matere) v otroških letih.

TOMAŽ BRATOŽ

KOSILNICO za traktor Ursus 35 prodam. (068)87-487. 5031
ZELKO ugodne cene kosilnic Roto 165, BCS Roto 404, britve disk 165, BCS 622, zgrabljajnik 310, puhalnikov Tajfun, nakladalka Durante, 12 m3, 15 m3 in 18 m3, ter škroplilnice. (064)622-311. 5044
NAKLADALCI GNOJA Tehnostroj in kiper priklovice ETK 453, Bernardi 2 in 2.5 t, rabljene traktorje Deutz 55 A, Store 404 prodam. (064)622-311. 5045
MLATILNICO s popolnim čiščenjem ugodno prodam. (068)43-862. 5066
MALO RABLJENO kosilnico BCS diesel, staro 5 let, in koruzo prodam. (068)43-247. 5086
PAJKA 340 prodam. Franc Grčman, Mačji Dol 16, Velika Loka. 5093
KOSILNICO BCS 127 prodam. 43-644. 5095
TRAKTOR TV 826, star 2 leti, prodam. (068)89-124. 5098
KOSILNICO na laks Stihl, ugodno, 30.700 SIT, žage, škroplilnice, ortopedske vzmetnice 90 x 190, soft, samo 13.500 SIT, prodam. (068)65-636. 5103
KIPER PRIKOLICO, 6 t, trosilec umetnega gnojia iz sejalnico za pšenico ugodno prodam. 65-377, Jože Cizelj. 5108
STAR lahke kmetičke voz, primeren za razstavo na vrtu, prodam. Dovjak, Medvedje selo 7, Trebnje. 5122
ČELNI traktorski nakladalec Riko prodam. Alojz Stefanič, Gor. Pirošica 25, Cerklje ob Krki. 5145
ČELNI hidravlični nakladalec za traktor in prašiča, težkega 80 kg, za zakol ali nadaljnjo, rejo prodam. Anton Miklavčič, Malence 19, Kostanjevica. 5147

motorna vozila

AX 11, letnik 1991, prevoženih 34.500 km, rdeče barve, registriran do 30.4.1995, dobro ohranjen, manjam za golfa, letnik 1990, z doplačilom. Špelič, Gubčeva c. 1, Mokronog. 4946
R 18, letnik 1983, registriran do 2/94, prodam ali menjam za golf D. Bahor, Jerneja vas 5, Črnomelj. 4947

R4 TL, letnik 1981, reg. do 29. 7. 1994, prodam. 23-882 (popoldan).

PIANINA AVTOHIŠA

Servisno prodajni center
Ločna 48,
68000 Novo mesto

RENAULT

- prodaja celotnega programa vozil RENAULT
- ugodni kreditni pogoji, leasing
- odkup in prodaja rabljenih vozil

NAJCENEJŠI CLIO V SLOVENIJI

CLIO RN 1,2/5V kat.
Možnost testne vožnje!
Tel.: 068/324-533

UNO 45, italijanski, letnik 1989, prvi lastnik, ugodno prodam. 21-457. 4950
R 4 TL, letnik 1980, registriran do 20. 3.1995, prodam. Cesdar, Rdeči Kal 8, Dobrič. 4951
JUGO 45 A, letnik 1987, prevoženih 58.200 km, poškodovan pokrov motorja, prodam za 2.400 DEM. (068)27-319. 4952
Z 101, letnik 1989, zelo ohranjen, prodam. 78-258. 4956
Z 750, letnik 1984, prevoženih 31.000 km, prva lastnica, ugodno prodam. Marija Uhan, Rodine 24, Trebnje. 4958
ALFA 75 2.0 TD, z dodatno opremo, in mlade kozličke, prodam. 65-329. 4960
Z 128, letnik 3/90, 34.500 km, rdeče barve, prodam. 86-114. 4962
JUGO 45, letnik 1989, dobro ohranjen, prodam. 23-784. 4969
R 5 CAMPUS, letnik 1992, rdeč, prvi lastnik, 31.000, registriran za eno leto, prodam. (068)43-748. 4970
PEUGEOT 309 D, letnik 1988, in Fiat Tipo 1.7 D, letnik 1989, prodam. (068)27-564. 4971
GOLF JGL D, letnik 1984, registriran do 3/95, prodam. Cekuta, Mihovica 21, Sentjerne. 4973
Z JUGO SKALA 55, letnik 1989, registriran do 26.2.1995, prodam za 3.500 DEM. (068)26-839. 4975
Z 101, rdeče barve, letnik 1981, poro-dam. 49-022. 4976
126 P, letnik 1985, prodam za 1.100 DEM. Darko Rajk, Portoroška 4, Gabrje, Brusnice. 4978
TOJOTO COROLLO 1300 XL Sedan, 53.000 km, zelo dobro ohranjen, prodam. (068)78-374. 4983
SKODO, letnik 1991, prevoženih 23.000 km, prodam. 28-643, zvečer. 4993
JUGO 45, letnik 1989, prodam. 40-739. 4995
GOLF 3, 1.9 D, prodam. 76-014. 5003
KADETT 1.3 I s katalizatorjem, letnik 1990, svetlo zelene barve, malo vožen, 34.000 km, prodam. 78-324. 5004
R 5 CAMPUS, letnik 1991, registriran do 3/95, prodam. 28-716, po 17. uri. 5005
GOLF JX D, letnik 25.12.1987, model 1988, bel, 98.000 km, prodam. (068)51-708. 5007
JUGO 45, letnik 1989, registriran do 10.3.1995, lepo ohranjen, krem barve, prodam za 3500 DEM. (068)73-258. 5011
RENAULT CLIO RT 1.4, tonirana stekla, 10/91, prodam. 20-510, zvečer. 5013

Avtohiša Berus
servisno prodajni center

Velika Cikava 23,
Novo mesto
tel.: 068/25-098,
fax: 068/25-641

● Pooblaščen prodaja vozil Volkswagen — Audi
● Posebna ponudba: možnost nakupa testnih vozil po zelo ugodnih cenah
AUDI 80 1.6E (101 KS)
Že od 34.400 DEM dalje.

Naročilnica za brezplačni mali oglaš v Dolenjskem listu (za naročnike, samo enkrat mesečno)

v s e b i n a o g l a s a (do 15 besed)

Ime in priimek:
Ulica in kraj:
Pošta:
Naročniška številka:
Podpis:
Datum:

VOLVO 740 GLE diesel, letnik 1985, zelo lepo ohranjen, ugodno prodam. (068)67-041. 5019
Z 101, letnik 1987, ohranjen, registriran do 4/95, prodam. (068)27-732, od 14. do 21. ure. 5022
AX 11 RE, letnik 1988, 5V, dobro ohranjen, prodam za 6.800 DEM. (068)48-573. 5023
LADO RIVO, letnik 1988, lepo ohranjen, bele barve, prodam. 53-381. 5036
JUGO 45, letnik 1990, rdeč, registriran do 2/95, 25.000 km, ugodno prodam. 40-124. 5038
BMW 316 I, letnik 1989, 81.000 km, kovinske črne barve, prodam ali menjam. (068)58-229, dopoldan ali 60-222, zvečer. 5049
VW KOMBI 8 in 1, letnik 1972, popolnoma obnovljen, nujno prodam. (068)23-135, zvečer. 5052
R 5 CAMPUS, 5V, 5P, rdeče barve, letnik 1990, prodam. 43-790. 5053
126 PGL, letnik 1988, prevoženih 31.000 km, lepo ohranjen, prodam. (068)20-248. 5058
126 P, letnik 1987, prodam. doma 43-888, služba 342-044, Gazvoda. 5060
OLDTIMER Zavista, tip AR 55, letnik 1963, rdeče barve, registriran do 29.9.1994, prodam. 33-381. 5064
MOTORNO KOLO Tomos Puch 175, letnik 1960, prodam. Janez Tramte, Sv. Vodal 25, Trzin. 5069
AUDI 100 S E, letnik 1979, registriran do aprila, prodam ali menjam za golf D. Strajnar, Pavia vas 10, Trzin. 5070
MOPED Avtomat, skoraj nov, in krov za zakol prodam. Sinko, Gor. Brezovica 7, Sentjerne. 5071
JUGO 45, letnik 1987, registriran za eno leto, bel, dobro ohranjen, prodam. (068)85-826. 5074
GOLF JX D, letnik 12/88, bel, nekaramboliran, ugodno prodam. (068)28-926. 5075
LADO SAMARO 1300, letnik 1987, prodam za 3700 DEM. (068)615-928. 5081
R 5 GT TURBO, letnik 11/90, prevoženih 50.000 km, lepo ohranjen, prodam. (068)73-373 ali 73-421, po 20. uri. 5082
R 4 prodam. 73-355. 5083
JUGO 45, letnik 11/89, lepo ohranjen, prodam. (068)85-412. 5085
FIAT UNO 45, letnik 1990, moder, prodam. 87-504. 5088
KAWASAKI GPX 600 R, letnik 1989, kompresorja CO2 in avtojenovarilni aparat, več jaklen in stroj za pranje pod pritiskom ugodno prodam. 25-894. 5091
OPEL VECTRO 20 i s katalizatorjem, letnik 1988/89, temno sive kovinske barve, prodam za 15.900 DEM. 27-802. 5092
JUGO 55, letnik 1989, ugodno prodam. 85-314. 5094
TRAFFIC FURGON, letnik 1988, rdeč, registriran do 1/95, prodam. (068)89-124. 5099
SKODO 105 L, letnik 1987, rdeč, 48.500 km, vlečna ključa, obraboterm, porodom. Slak, Prapreče 7, Trebnje. 44-497. 5104
R 4 GTL, letnik 6/89, registriran do 27.5.1995, lepe čokoladne barve, prodam. (068)25-635. 5106
LADO SAMARO 1300, 5V, 5P, letnik 1989, prodam. Premelj, Slavka Gruma 34, Novo mesto. 28-746. 5107
SUZUKI MARUTI, star 1 leto, prodam. 21-615. 5110
JUGO 45, letnik 1988, karamboliran desni prednji blatnik, motor nepoškodovan, bel, ugodno prodam. (068)79-774. 5112
R 5 CAMPUS, letnik 1991, 5V, prva lastnica, prodam za 10.000 DEM. (068)20-448, zvečer. 5113
GOLF JX D, letnik 1989, kovinsko zelen, zanesljivih 57.000 km, nikoli karamboliran, kot nov, prodam za 13.200 DEM. 60-252. 5128
126 P, prva registracija 1/88, prodajal malo karamboliran, vozen, prodam. (068)22-269. 5129
Z 101, letnik 1980, registriran do 27.5.1995, rdeče - bele barve, nove gume, prodam. Vesna Kramer, Zadrzna c. 4, Črnomelj. 5132
Z 101 GTL 55, letnik 1985, registriran do 5/95, prodam za 1600 DEM. (068)56-501. 5135
Z 101, letnik 1990, registriran do 25.11.1994, 52.000 km, garažiran, rdeč, prodam za 4100 DEM. (068)79-817. 5136
FORD SIERRA 2.0 i LX avtomatik, letnik 1988, 43.000 km, registriran do 4/95, z vso opremo, primeren za invalide, prodam. (061)777-479. 5138
Z 101, letnik 1984, registriran do 26.10.94, temno modre barve, ima sončno streho, prodam. (068)75-200, popoldne. Avto je vreden ogleda. Ciril Oberč, Kržišče 6, Raka. 5140
JUGO KORAL 45, letnik 1988, registriran do 5/95, prodam. Anton Jordan, Vel. Vodenice 11, Kostanjevica. 5146
R 4 TL, letnik 1983, registriran do 5/95, prodam. (068)21-835. 5148
R 4 TL, letnik 1980, registriran do oktobra, poceni prodam. 85-777. 5149
FAVORIT L 135, letnik 1991, na novo registriran, opremljen, kot nov, prodam. (068)61-083. 5150
126 P, letnik 1990, registriran do 4/95, prevoženih 28.000 km, prodam. 20-258. 5159
R 5 SAGA, 39.000 km, rdeč, sončna streha, prodam. (068)21-798, popoldne.

Z 101 GTL, letnik 1984, registriran do 5/95, ugodno prodam. 28-777. 5160

kupim

50 LITROV rdečega vina, nežveplanega, dobrega za stekleničenje, kupim. Cvetko Tramte, Breška vas 3, Sentjerne. 5067
PAJKA Sip 340 kupim. 25-083. 5116
HIŠO oz. posestvo ob vodi v Beli krajini kupimo. (068)64-333. 5144

obvestila

NESNICE, mlade jarkice, 4 mesece stare, rjave, opravljena vsa cepljenja, prodajamo po zelo ugodni ceni. Naročila sprejemajo od 13. ure dalje vsak dan in dajejo vse informacije: Jože Zupančič, Otocev 12, Črnomelj. (068)52-806, Gostilna Cetin, Mostec, Dobova. (068)67-578, in Anita Jančič, Slepšek 9, Mokronog. (068)49-567. 4236
GOSTI, stare 5 tednov, in bele težke koke prodajamo na farmi na Gor. Lazah. 324-496. 5006
FRIZERSKI SALON Marija Kulovec obvešča ceneje stranke, da ima od 10. 6. salona nov delovni čas: ponedeljek, četrtek in petek od 7. do 20. ure, torek, sredo od 13. do 20. ure, sobota od 7. do 12. ure. Se priporočamo za obisk. 5016
BELE PIŠČANCE za dopitjanje prodajamo. Zupančič, Hudeje 3, Trebnje. 45-240. 5042
ŽALUZIJE, rolete in lamelne zavese izdelujemo in montiramo po konkurenčnih cenah. 44-662. 5152
SPREJEMAMO NAROČILA za vse vrste piščancev, enodnevnih in večjih. Valinica Senovo, Mio Gunjilac. (068)79-375. 5153

preklci

OPOZARJAM Ano Cimermančič in Ano Kovačič iz Koroške vasi, naj preklčeta vse neresnične besede o meni in o moji družini, sicer ju bom sodno preganjal. Mihaela Muhič, Koroška vas 11. 4981

posest

VIKEND, dvoetažni, v Venušah pri Leskovcu, opremljen za bivanje, prodam skupaj z vinogradom. (068)21-457. 4429
NA VELIKEM DOLU pri Koprivnici prodam kmetijo, 27 a. Malči Ferlan, Raztez 19 pri Brestanici. 4954
VINOGRAD na Straški gori, z zidanico in vso opremo, prodam. 24-211. 4984
V BLIZINI Cerklje ob Krki prodamo enodružinsko hišo z vrtom. 21-941 ali 44-589, popoldan. 4994
PARCELO v gradbenem okolišu v Trebnjem ugodno prodam. 20-514. 4996
GOSTINSTVO, turizem, elektrarna, ribogojništvo - izjemna lokacija 2 km iz Novega mesta, 5 poslopij, 3000 m2, star mlin, prodam. (061)325-700. 5002
V TRIBUČAN prodam njive, gozd ter hišo, primerno za vikend. 60-158. 5033
HIŠO z gospodarskim poslopjem in telefonom v Trebnjem prodam. (064)328-502, po 19. uri. 5037
V NOVEM MESTU ali okolici kupim zazidljivo parcelo, velikosti od 500 do 800 m2, najraje na ravni. 43-705. 5055
NA TREBELNEM prodam nedokončano hišo z 24 a zemlje. 73-383. 5077
1.8 HA gozda, 3 km iz Dolenjskih Toplic, in zazidljivo parcelo v Gor. Straži prodam. (061)1408-323. 5105
HIŠO v Loški vasi 15 pri Dolenjskih Toplicah nujno prodam. Možen ogled po 16. uri na naslovu: Zdenka Kregulj, Pod vinograd 5, Straža. 5117
NA DEBENCU pri Mirni prodamo starejši vinograd s hramom. (068)47-590. 5118
GRADBENO PARCELO, 10 a, v Mokronogu prodam. 49-441. 5120
NOV VINOGRAD, trte stare 1 leto, 130 trt, in nov sadovnjak prodam. (068)40-338. 5126
METLIKA - RADOVICA Prodamo hišo z vinogradom 1000 m2, telefonom, centralnim ogrevanjem. Cena po dogovoru. Ponudbe na (068)59-357. 5151
NA GORNJIH SUŠICAH prodam njivo, 43 a, 23-529. 5157
HIŠO in delavnico v Novem mestu prodam. V račun vzamem stanovanje v Novem mestu. 23-529. 5159

prodam

PIANINA BELARUS, tip B 7 in B 14, samo 140.000 SIT, tip B 17 samo 142.000 SIT. V ceno ni vračunan prometni davek. Velika izbira barv. Cene veljajo do razprodaje zaloga. Kovintrade Celje, partner znanja in zaupanja, Mariborska 7, Celje. (063)411-256, (063)441-245. 4839
3600 KG premoga in pisalni stroj prodam. (068)42-169. 4944
CERTIFIKATE v vrednosti 900.000 SIT ugodno prodam. (068)48-526. 4948
ZAMRZOVALNO OMARO, 240 l, ohranjen, prodam. 56-740, zvečer. 4949
ZAMRZOVALNO OMARO, rabljeno, prodam po ugodni ceni. 23-020. 4959
ODOJKE prodam. 85-753. 4964
PLETILNI STROJ Standart, šivalni stroj Privileg overlock, več starih stvari, kolovrat, slike in omare prodam. 78-312. 4964
PRODAM 2 m3 rabljenih plohov za opaž. 24-489. 4967
DVA nova soda, 200 in 300 litrov, prodam. Jože Rapuš, Gorenja vas 31, Šmarješke Toplice. 4967
TELICO sivko, brejo 7 mesecev, prodam. Jože Krevs, Češence 32, Mirna Peč. 4972
PUJSKE in odojke, stare 10 tednov, prodam. 42-702. 4991
BELO KOZO, dobro mlekarico, prodam. 65-309. 4998
KRUŠNO PEČ, malo rabljeno, komplet z dvojnimi vrati, šamotno opeko, vezi in ploščice, prodam. (068)42-259. 4999
ŠKARJE za striženje tlakovcev in betonskih plošč prodam. (061)816-126. 5000
MIZARŠKE STROJE, debelino in poravnalko, 2 poravnalki s cirkularnim in z dvodvajenjem, 2 brusilki za les in rezkarje "folc" glave, ugodno prodam. Jože Majer, Deševa vas 25, Žužemberk. 5009
BUKOVA DRVA, 20 m, na dvorišču prodam. 42-473. 5018
LIKALNI in pralni stroj ugodno prodam. (068)62-495. 5021

HARMONIKO frajtonarico, potrebno manjšega popravila ugodno prodam. Lavrič, Stare Žage 15, Dolenjske Toplice. 5025

PRAŠICE, težke do 30 kg, prodam. Zupančič, Šmarjeta. 73-272. 5026
PRTILJAZNIK za streho za škodo favorit, nov, nerabljen, prodam za 8.500 SIT. (068)67-545. 5032
RDEČE VINO prodam po ugodni ceni. 22-398, zvečer. 5035
DRVA prodam. Dostava na dom. 50-297. 5039
KOZO z mladičema (6 tednov) prodam za 300 DEM. (068)42-298. 5040
KORUZO za krmo prodam. 73-666. 5046

NERABLJENO PEČ Ferrotherm, 30.000 KW, z boilerjem prodam 30% ceneje od nove. (068)79-344. 5047
CERTIFIKATE v skupni vrednosti 1.050.000 SIT prodam po polovični ceni. Šifra: "CERTIFIKAT" 5054
NOVO, še zapakirano spalnico Silva Meblo, bele barve, zelo ugodno prodam. (068)85-107, po 16. uri. 5056
SAT SISTEM SEG, nov, 100 kanalov, grafika, ant. 70 cm, z montažo, samo 389 DEM! (068)25-390. 5057
DVA PRAŠICA, težka po 100 kg, prodam. (068)43-355. 5059
KOZE z mladiči prodam. 52-615. 5061

BELO VINO, šmarnico, ugodno prodam. 59-068. 5063
POČITNIŠKO PRIKOLICO Adria 500a comfort, letnik 1983, prodam. 65-431. 5068
NEMŠKE OVČARJE, stare 7 tednov, prodam. (068)52-490. 5073
STROJ za izdelovanje lesenih žlic in tržno brusilko z odsevalnikom poceni prodam. (061)867-077. 5076
CERTIFIKATE v vrednosti 800.000 SIT prodam po polovični ceni. 86-289. 5078

KLUBSKO MIZICO, dimenzije 113 x 65 cm, v kombinaciji les - steklo, prodam. 65-753. 5079
SPALNICO prodam. 85-483, popoldan. 5084
TELIČKO, črno - belo, staro 3 tedne, in kravo sivko prodam. (068)76-528. 5090
LESNOBDELOVALNO kombinirko, širina 30 cm, prodam. 44-383. 5097
STEDILNIK, namenjen za etažno centralno gretje vode, kuhinjo in peko, ugodno prodam. (068)8

AVTO CENTER RENAULT
BOGDAN KRAŠNA
ŠKOCJAN 22
Tel./fax. (068) 76-270

RENAULT

CLIO faza II.

R 5 1,4; 60 KM, CAT.
R — TVINGO
R — 19
Dobava takoj
• Celoten RENAULT program
• Kvaliteten in zanesljiv servis
• Staro za novo
• Krediti

Pridite v Škocjan,
testirajte CLIO,
čaka vas nagradno
žrebanje.

Varčni kupujejo avto
do 1. julija 1994.
Zato se oglasite, ob nakupu
vas čaka darilo.

Pokličite nas!
Veseli bomo vašega obiska.

stanovanja

V NOvem MESTU oddam za eno leto
dvosobno stanovanje. ☎ 50-014. 4957
DVOSOBNO STANOVANJE na Ul.
Slavka Gruma 8 v Novem mestu prodam.
☎ 26-691. 4988
TRISOBNO STANOVANJE, opremljeno,
s telefonom in centralno, oddam. ☎ 27-134. 4989
V NOvem MESTU prodam komfortno
trisosobno stanovanje, 83 m², z možnostjo
razširitve. ☎ 24-929, po 17. uri. 5014
V BREŽICAH prodam stanovanje, 45
m². ☎ (0608)62-324, po 20. uri. 5027
DVOINPOLSOBNO STANOVANJE v
Krškem takoj prodam. Naslov v oglasnem
oddelku. 5080

TELEVIZIJA NOVO MESTO

vaš kanal

s Trdinovega vrha
na kanalu 41

vsak dan
ob 19. in ob 21. uri
NOVICE,

vsak torek ob 20. uri
CELOVEČERNI FILM
in NOVICE ob 21.30

vsako soboto tedenski pregled
OD SOBOTE DO SOBOTE
in
mladinska oddaja MKC TV
vsak ponedeljek po NOVICAH
ŠPORTNI PREGLED

TRISOBNO STANOVANJE na Kandij-
ski v Novem mestu oddam. ☎ 21-056. 5089
V ŽUŽEMBERKU prodam novejšo eno-
sobno stanovanje s centralno kurjavo in te-
lefonom, velikosti 40 m². Cena 40.000 SIT.
Možno na kredit. Jerše, Boračeva 41, Ra-
denci. 5134

službo dobi

V OKOLICI Črnomlja redno zaposlimo
mlado dekle za delo v strežbi. Nudimo tudi
stanovanje. ☎ 52-529. 4966

HONORARNO zaposlimo dva komer-
cialista za veleprodajo tekstila. ☎ (068)321-501. 4968

HONORARNO ZAPOSLIMO delavca.
Kasneje možnost redne zaposlitve. ☎ (068)45-564, zvečer. 4980

SODELAVCE za direktno prodajo na
terenu dobro prodajnega artikla, ki ga po-
trebuje vsak v gospodinjstvu, iščem. Provi-
zija odlična. Pogoji: želja po dodatnem za-
služku, vztrajnost, prijaznost, osebni avto
ter prosti čas. Kličite jutraj do 9. ure in zve-
čer po 18. uri na ☎ (068)28-634. 4982

STAREJŠA ZAKONCA iščeta žensko za
pomoč v gospodinjstvu in za nego. Nudita
hrano, stanovanje in dobro plačilo. ☎ (068)50-134. 4986

KAVA BAR Pri slonu takoj zaposli dekle.
☎ 332-901, dopoldan in 22-748, popoldan
ali osebno v lokalu. 4987

VEČ simpatičnih deklet za delo za šan-
kom iščem. Možno stanovanje. ☎ (065)28-363, od 10. do 17. ure. 5001

AVTOLIČAR dobi redno ali honorarno
delo. Avtoličarstvo Muren, Trebnje, ☎ (068)44-532. 5008

HONORARNO DELO na Dolenjskem v
juniju in juliju nudimo. Potreben avto, tele-
fon in čas. Dober zaslužek. ☎ (0602)42-477, v petek od 16. do 18. ure. 5012

GOSTILNA sprejme v delovno razmerje
dve dekleti za strežbo. Delovni čas 8 ur, 2
dneva v tednu prosta, OD po dogovoru. ☎ (068)57-154. 5015

DELAVCA z večletno prakso zaposlim.
Avtoličarstvo Janežič, Skrovnik, Tržišče, ☎ (068)49-231. 5020

GOSTILNA sprejme v delovno razmerje
dve dekleti za strežbo. Delovni čas 8 ur, 2
dneva v tednu prosta, OD po dogovoru. ☎ (068)57-154. 5050

ŠOFERJA iščem. ☎ 73-042. 5051

IZPOLNJEVANJE ANKET Dober za-
služek! Pošljite vaš naslov za brezplačen
prospekt na naslov: Data bank, Ragovska
16, Novo mesto. 5065

ŽENSKO brez obveznosti, ki bi pomaga-
la invalidki, iščemo. Nudimo hrano in sta-
novanje, ostalo po dogovoru. ☎ (068)41-070. 5072

NATAKARJE za novo diskoteko v cen-
tru Novega mesta iščemo. ☎ (068)22-366
ali (0609)613-167. 5158

NOVOTEHNA AVTOMOBIL

UGODEN NAKUP VOZIL
DO 1. 7. '94
IZ PROGRAMOV

CITROEN
ŠKODA
LADA

ugodni kreditni pogoji

*
leasing

*
odkup in prodaja rabljenih
vozil

INFORMACIJE:

Novo mesto: 322-066
322-006
Trebnje: 44-025
Krško: 0608 22-485
Metlika: 58-197

SALON RENATA

Nega
in podaljševanje nohtov
žensko frizerstvo
RENATA ŠTIH
tel. 068/28-138
Jedinišča 18, Novo mesto

ODPRAVITE plešavost
za vedno! Lipohair - svetovni
hit. ☎(061) 57-18-75.

Naročila na telefon
(068) 324-377

ART GRUDEN d.o.o.

Turjak, Laporje 14

• Prodaja traktorjev UNI-
VERSALE
• Servis UNIVERSALE
• Rezervni deli UNIVER-
SALE
• Gume za traktorje
• Kosilnice BCS

Ugodni krediti, 40% polog,
možnost menjave staro za
novo!
Pokličite nas: tel.
061/781-336

»QUICK«
Vavta vas 20,
68351 Straža

Izposojamo poročne obleke,
oblačila za krst, nudimo tudi
konfete.
Tel.: 068/85-425

»FARMER« d.o.o.

Šentvid pri Stični 3 a

Oprema za strojno molžo
krav firme ALFA LAVAL
AGRI

— molzni stroji, mlekovodi,
izmolzišča
— hladilni bazeni mleka,
pralni avtomati
— čistila, razkužila, čistilni
pribor
— rezervni deli

Se priporoča »FARMER«
tel./fax: 061/785074

AVTOŠOLA

DABA

Avtošola DABA obvešča vse,
ki želijo opraviti vozniški izpit
iz CPP, da se predavanja za-
čnejo na gimnaziji v poned-
eljek, 13. 6. 94, ob 14. in 16.
uri.
Informacije in prijave na tel.
321-602.
Predavanja se lahko udeleži-
te tudi brez predhodne pri-
jave.

LERAN, d.o.o.

Novo mesto, Lebanova 24

Prodamo:
hiše: v Novem mestu, na Otoč-
cu, v Rumanji vasi, Soteski,
Dvoru, Žužemberku, Dol. To-
plichah, Trebnjem, Gazici, Šen-
tjerneju, Telčah — Križu, Za-
plazu pri Čatežu, Škocjanu,
Smolenji vasi, Hrastju pri Šen-
tjerneju, Gorenju pri Kočevju,
Dol. Boštanju in Vel. Lipovcu
stanovanja: v Novem mestu,
Trebnjem, Brežicah in Žužem-
berku
lokale: bife, gostilno in trgovino
v obratovanju v Novem mestu
poslovno trgovsko stavbo v Ko-
stanjcevi

poslovne prostore: v Novem
mestu — na Trdinovi ulici,
primerne za pisarne
stavbe za poslovno dejavnost: v
Škocjanu z bifejem v obrato-
vanju, v Novem mestu in ob
Temenici v Vrhpeči
vikende: v Semiču, Osojniku,
Soteski, Tanči gori, Gabrju,
Zaplazu, Smavru in Brezovici
parcele za gradnjo: v Dol. Ma-
harovcu, Žužemberku, Semi-
ču, Trški gori, Novem mestu,
Miševici in Gor. Laknicah
kmetijska zemljišča, gozdove in
kmetije na Dolenjskem
v najem oddamo gostilno, po-
slovne prostore in stanovanja
Tel./fax: 068/322-282, od 8.
do 19. ure

OVERLOCKE IN ŠIVALNE
stroje švicarske znamke

+elna

bomo predstavili v trgovinah:

Sreda, 15. junija
v KOČEVJU:
NAMA, odd. pohištva
9.30 — 13. ure

v RIBNICI:
KOVINAR TRGOVINA
Opekarska 41a
15.30 — 18. ure

Petek, 17. junija

v NOvem MESTU:
ELEKTROTEHNA
8.30 — 11.30

v IVANČNI GORICI:
abc TABOR
pohištvo 12.30 — 17. ure

Sreda, 22. junija

ČRNOMELJ:
ELEKTROTEHNA
9. — 12. ure

Skupaj s trgovinami
organizira
LANGO, d.o.o., LJUBLJANA

OLJNI GORILNIKI

obnovljeni
300 DEM

Weishaupt, Kloekner, Abic.
»SARA«, d.o.o., Vinica 68344,
tel. 068/64-008

MARUTI

Prodaja:

EMINENT, d.o.o.,

Dol. Kamence 25/a, Novo mesto, tel. (068) 323-902
Partizanska 21, Novo mesto, tel. (068) 28-950
Belokranjska 16, Črnomelj, tel. (068) 51-379

Pooblaščen servis in prodaja rezervnih delov

AVTOSERVIS MURN

Resljeva 4, Novo mesto

tel.: (068) 24-791

LASTNIKI KOSTANJEVIH GOZDOV!

S prihodom pomladi se sezona za posek pravega kostanja ni
končala. TANIN SEVNICA tak les odkupuje vse leto. Les je
lahko tudi suh, grčav ali kriv. Po potrebi vam opravimo tudi
posek.

Rok plačila je 15 dni po dobavi.
Pokličite nas na telefonsko številko: 0608/41-349 ali 41-044 in o vsem se bomo dogovorili.

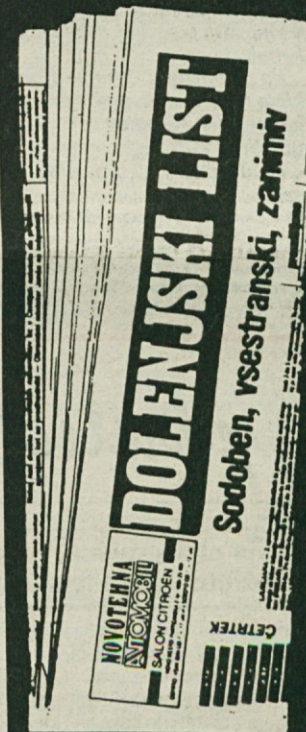
InterMarketing

PODIJETJE ZA GRAFIČNO IN MARKETINŠKO DEJAVNOST, LJUBLJANA
61117 Ljubljana, Stegne 19, p.p. 10, tel. 061/15-91-318, faks. 061/15-91-634

Iščemo

Več terenskih komercialistov za delo
s pravnimi osebami na območju Dolenjske in Zasavja.
Delo je honorarno.
Za uspešne nudimo možnost redne zaposlitve.
Provizija je stimulativna.

... pokrajinski tednik, ki poroča

- o vsem, kar se zgodi zani-
mivega na Dolenjskem, Be-
li krajini, Posavju, na Ko-
čevskem in drugod.
- piše preprosto, razumljivo
in kratko.
- daje vsem svojim bralcem
možnost, da v njem sode-
lujejo.
- nudi nešteto možnosti za
oglaševanje.

68000 Novo mesto
Glavni trg 24
tel.: 068/323-606
fax: 068/322-898
oglasno trženje:
068/323-610

Majhno mesto velikih nakupov

BLAGOVNO
TRGOVINSKI CENTER

NOVO MESTO

Ljubljanska 27 — v Bršljinu, Novo mesto
Tel.: 068/322-337

SEZNAM
izžrebanih kupcev
v trgovinah BTC
dne 6. 6. 1994

Zap. št.	Ime in priimek	Naslov
1.	Kolesar Fani	Drška 46, Novo mesto
2.	Gider Stelka	Kettajev drevored 5, Novo mesto
3.	Cimermančič Darinka	Ivana Roba 66, Novo mesto

ALPSPORT d.o.o.
tel.: 068/322-337

trgovina za bodoče
mamice in dojenčke
tel.: 068/321-956

BENEFIT
INTERNATIONAL
tel./fax. 068/323-558

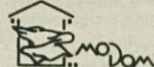
BIROPO d.o.o.
tel.: 068/323-560

disk Data
DVOJKA
tel.: 068/65-316

DANEKS ART
trg. darilni boutique
tel.: 068/322-337

Dove
Trgovina in zastopstvo
pohištvo - novo stanovanje
tel.: 068/321-970

BZS tel.: 068/322-690

FORTUNA d.o.o.
tel.: 068/322-024, int. 224

tel.: 068/321-956/213
OKREPČEVALNICA
MARI POTOČAR

PCP PUREBER d.o.o.
tel.: 068/322-337, int. 220

PODGORJE

tel.: 068/322-337, int. 215

RVR
trgovina, storitve in gostinstvo
tel.: 068/322-337, int. 242

tel.: 068/321-034

PRODAJALNA

GORENJE

tel.: 068/25-210

trgovina elved in emonka
tel.: 068/321-076
tel./fax. 068/324-071

TEOL

NAGRADNA IGRA BTC

Obiskovalci trgovin blagovno trgovinskega centra BTC z iz-
polnjenim kuponom sodelujejo v nagradnem žrebanju, ki bo
vsak prvi ponedeljek v mesecu. Podeljenih bo 20 vrednostnih
bonov po 5.000 SIT.

Izpolnite kupon in ga oddajte na blagajni katerekoli našete trgovine.

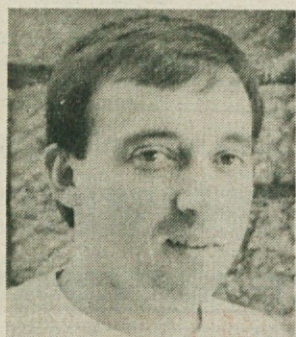
Imena nagrajencev bodo objavljena vsak prvi četrtek v Do-
lenjskem listu.

Ime in priimek:

Naslov:

14. Bukovec Anica	Drška 31, Novo mesto	19. Aš Alojz	Prisojna pot 18, Novo mesto
15. Sekoranja Vekoslav	Nad mlini 64, Novo mesto	20. Sever Izток	Velika Cikava 22, Novo mesto
16. Perko Mateja	Dolenjske Toplice		
17. Seničar Renata	Smolenja vas 13, Novo mesto		
18. Radovan Mojca	Skalna ulica 22, Otočec		

Andrej Hudoklin

glasni. Premalo pa je tako imenovanih nevladnih organizacij, ki so v razvitem svetu zelo močne in vplivne in stalno pritiskajo na politične strukture. Vendar se take težnje in pobude krepijo tudi pri nas.

Andrej je zanesljiv in predan človek. Vesel je, da so se njegovi kolegi, veseli in zanimanja na lep in ploden način povezali s službenimi stvarmi. Konservator za naravno dediščino pri novomeškem Zavodu za varstvo naravne in kulturne dediščine Andrej Hudoklin je po študiju biolog, od gimnazijskih časov vnet in zagnan jamar, dejaven član Društva za opazovanje in proučevanje ptic Slovenije, od malega ga privablja skrivnostni in prostorni Kočevski Rog, v zvezi katerega, v Dolenjskih Toplicah živi; je dober fotograf, dober strokovni in poljudni pisec. "Če bi na kratko označil sklope, ki me kot ljubitelja narave najbolj privlačijo, bi rekel: podzemlje, Rog, Gorjanci in Krka." In tu je lepota, veselja pa tudi dela in skrbi za več kot eno življenje. "Že vsak pravi ljubitelj narave kar naprej spoznava, kako je v naravi vse med sabo povezano, če pa se z varstvom narave ukvarjaš poklicno, pa še toliko bolj. Eno nasilno ali nepremišljeno dejanje v naravi lahko povzroči celo vrsto slabih posledic. Predvsem bi se morali zavedati, da narava ni vredna samo toliko, kolikor lahko človek od nje neposredno iztrži, kolikor ji lahko vzame, ampak da je narava vrednota sama po sebi in da je vrednota tudi močvirje, ne samo njiva, tudi poplavni gozd, ne samo travnik, in da ne smemo primerjati neprimerljivo ter potem tehtati, ali čim večji hektarski donos ali milozvočno ptičje petje. Tako razmišljanje je seveda pravilno, na strani koruze. In zaradi tega iz vjugavih potočkov delajo ravne kanale."

"V Sloveniji v besedah veliko damo na varstvo narave, imamo zakone, predpise, odloke, uredbe, vendar stvar kljub temu ne deluje dobro. Varovanje je na nek način omejevanje; če zavaruješ na primer neko žival, moraš zavarovati tudi njen življenjski prostor, to zahteva ustrezen nadzor in primerne kaznovane politike. To pa pri nas še ni urejeno. Poleg bi moralisti, ki nekaj zavaruje in s tem nekoga omeji pri njegovi dejavnosti, temu to nadomestiti. To tudi ne deluje. Imamo zakone o varovanju narave, če ostanemo pri tem področju, varstvo pa je težko, če ne že skoraj nemogoče izvajati," razmišlja Andrej Hudoklin. Kljub temu je Andrej, če že ne optimist, pa vsaj konstruktivni pesimist.

"Opažam, da se tudi pri nas, tako kot v razvitem svetu sploh, krepi volja do varstva narave, da je vse več naravovarstveno osveščenih ljudi in da so vse bolj odločni in

Pokopali najstarejšo Slovenko

Marija Jančar umrla v 108. letu starosti

ZAGRADEC - Na tukajšnjem pokopališču so te dni položili k večnemu počitku domaćinko Marijo Jančar. Na njenem spomeniku bodo vklesali letnice, kakršnih ne bomo našli na nobenem drugem slovenskem nagrobniku: med letnico rojstva in smrti je namreč kar 107 let razlike. Pokojna Marija Jančar je bila najstarejša Slovenka, dlje od nje dokumentirano ni živel še noben prebivalec Slovenije.

Jančarjeva se je rodila 12. decembra 1886 na Lekanovi kmetiji v Česnjicah pri Zagradcu na Dolenjskem kot deseti otrok v družini. Življenje jo je že zgodaj trdo skušalo, saj je komaj desetletna izgubila očeta, osem let kasneje pa še mater, zato jo je od mladih nog naprej spremljalo trdo delo in skrb za kmetijo. Leta 1908 se je poročila s Francem Jančarjem in mu rodila osem otrok: šest hčera in dva sina. Druga svetovna vojna ji je vzela oba sina, kar ji je vsekal najbolj pekočo rano v srce. Po vojni je kot vdova sama obdelovala kmetijo vse do šestdesetih let, ko se je preselila v Ljubljano, kjer je poslej živela pri hčerki. V pozna leta starosti je ohranila vedrost in skromnost. Ko je praznovala svoj stoti rojstni dan, je še rada prebrala kakšno lepo slovensko povest, in to brez očal. Tako trdnega zdravja je bila, kot vedo povedati njeni najbližji, ker je še v pozno starost z veseljem opravljala kmečka opravila, še najraje na prostem, in ker je živela le domačo, kmečko hrano. Življenje sta ji kljub nesrečam in tegobam, ki se je niso ognile, ves čas presvetljevali slovenska pesem, ki jo je imela zelo rada, in globoka vera v Boga.

Njeno potomstvo šteje poleg preživelih petih hčera še 42 vnukov, 26 pravnukov in 7 prapravnukov. MiM

"MESEC PIVA" NA LOKI

NOVO MESTO - Gostišče Loka pripravlja v sodelovanju s Pivovarno Union "mesec piva", ki bo trajal od petka, 10. junija, do 10. julija. Na jutrišnji otvoritvi bodo po začetnem delu koncerta novomeške pihalne godbe nastopili plesalci Vovkove plesne šole, predvidenih je nekaj pozdravnih govorov, sledil bo sklepni del koncerta godbenikov, nakar bo za ples igral ansambel Metro. V času otvoritve bodo s posebnega voza iz hrastovega sode zastoj točili pivo.

Gramy in zlata harmonika za Slaka

Ansambel Lojzeta Slaka je v Cankarjevem domu v soboto proslavil 30-letnico - Diamantna plošča za 3 milijone prodanih plošč - Največja "frajtonarica"

LJUBLJANA - To, kar doslej ni uspelo nobenemu od narodnozabavnih ansamblov, se je posrečilo ansamblu Lojzeta Slaka. Jubilejni koncert ob 30-letnici delovanja je v soboto popoldan in zvečer do zadnjega kotička napolnil veliko Gallusovo dvorano Cankarjevega doma in tako kot prvi narodnozabavni ansambel s to zvrstjo glasbe krstil ta slovenski kulturni hram.

Med nekaj tisoč tistih, ki so prišli zaploskat temu svetovno znanemu ambasadorju slovenske pesmi, je bilo videti kar precej obrazov tudi z Dolenjskega, še posebej so prišli Lojzetu

in njegovim fantom nazdraviti Mirnopečani, Trebanjci in Novomeščani. V dvorani je sedela tudi Fanika Požek, prva pesnica Slakovih viž, iz Črnomlja. Del dve uri in pol trajajočega koncerta je v nedeljo popoldan prenašala tudi slovenska televizija.

Pričelo se je s pesmijo "Srečno, mlada Slovenija!" in na odru, okinčanem s stotine nagljev, cvetočih šopov trav in drugih rož so si ob soju reflektorjev nadeli instrumente in zapeli. Obiskovalci so ploskali tudi med igranjem. Kdo ne bi udaril z dlanmi,

Največja je bila gotovo glasbeni oskar Grammy, ki mu ga je dodelila ameriška Glasbena akademija. Zlato plaketo mu je podelila tudi Slovenska izseljenska matica, zaigral je ameriški kralj polke Walter Ostanek. Vrhunec podeljevanja nagrad je bila prav gotovo velika diamantna plošča za 3 milijone prodanih plošč, ki mu jo je izročila Založba Obzorja Helidon iz Ljubljane, kateri je Slakov ansambel zvest od leta 1970.

Ljudem v dvorani je zastal dih, ko je nagrado prinesel predstavnik Me-

V enem dnevu do Aljaževega stolpa in nazaj

NOVO MESTO - Sandi Bayer, 24-letni rekreativni kolesar iz Žabje vasi, se je že pred tremi leti zaobljubil, da bo ob prvem dnevu slovenske državnosti izpeljal svojo noro zamisel: v enem dnevu s kolesom na Triglav in še isti dan nazaj v Novo mesto. Natanko opolnoči je 17. julija 1992 zavrtel pedale proti Žužemberku in naprej proti Ljubljani, se pripeljal do Vrat, stekel do Aljaževega stolpa na vrhu Triglava in se po 16 urah in pol že veselil s prijatelji na cilju. Naslednje leto je za 320 kilometrov dolgo pot potreboval uro in trinaest minut manj.

Kako bo letos? Sandi že od zgodnje pomladi vrti pedale, trdno odločen, da bo 25. junija na dan državnosti izboljšal svoj dosedajni rekord, ki znaša 15 ur in 17 minut. Na lanskem podvigu je Sandi do Vrat potreboval 5 ur in 15 minut, za tek na vrh Triglava 2 uri in 58 minut, za spust pa uro in tri četrt. Pot na Dolenjsko mu je zaradi vetra vzela

• Generalno pokroviteljstvo nad prireditvijo je prevzelo podjetje Avtogalanterija iz Gotne vasi, ki bo prav ta dan ob 12. uri pri Pionirjevi betonarni odprlo svojo novo tovarno za izdelavo izpušnih cevi in loncev.

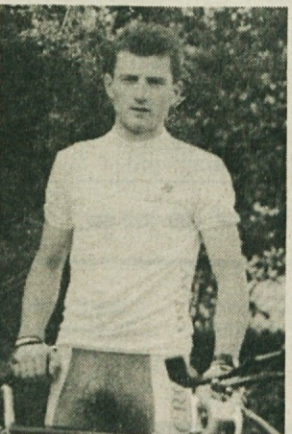
kar 6 ur in 9 minut. "Tukaj je še ura rezerve," pravi Sandi pred odločilnim podvigom in vabi vse rekreativne kolesarje, da se mu 25. junija pridružijo.

Krajevna skupnost Žabja vas za ta dan skupaj s pokroviteljem in izvajalcem gostinskega dela Mercator, KZ Krka pripravlja pred Agroservisom veliko slavlje. Pričelo naj bi se z veselico pred odhodom Sandija proti Triglavu

in se nadaljevalo s prihodom na cilj, še posebej, če bo Sandi izboljšal rekord. Potem bo veselica do poznih sobotnih jutranjih ur. Organizirali bodo tudi stave o času, ki naj bi ga dosegel najboljši kolesar, srečelov, licitacijsko zmagovalčevega dresa, izdali pa bodo tudi bilten o podvigu. Glavno pokroviteljstvo nad pogumnim dejanjem "S kolesom na Triglav" sta prevzela časopisa Slovenske novice in Dolenjski list, veliko pomoč pa so obljubili tudi Jože Majes iz kolesarskega kluba Krka, Roletarstvo Medle, kjer je Sandi zaposlen, pa Zdravilišča Šmarješke Toplice in mnogi drugi.

J. P.

Sandi Bayer

DIAMANTNI SLAK - Ob 30-letnici ansambla Lojzeta Slaka je na slavnostnem koncertu v Cankarjevem domu direktor Helidona izročil slavljencu diamantno ploščo za 3 milijone prodanih plošč. (Foto: J. Pavlin)

ko zasliši zvoke melodije "Kadar pa mim hišce grem" pa polke, ki ji daje takt bariton! Potem je Slaku zapel rojak pesnik Tone Pavček.

Sredi koncerta so prišle na vrsto čestitke in darila. Voditelj Vinko Šimek je najprej prebral čestitko predsednika Milana Kučana, zatem so se na odru zvrstili mnogi, ki so se Slaku in njegovim fantom želeli zahvaliti za vse, kar so storili za slovensko ime v svetu, za izseljence na vseh kontinentih. Zato ni čudno, da je za to priložnost priletela iz Kanade in Amerike velika družina prijateljev Slakove glasbe z bogatimi nagradami.

lodge iz Mengša. V Slakovih rokah je zasijala prava zlata harmonika. Na koncu se je Lojze zahvalil vsem ljubiteljem svoje glasbe, še posebej nekdanjemu zaslužnemu članu ansambla Niku Zlobku, ki je jubileju nazdravil s klarinetom. Velja omeniti še dolenjski del programa v Cankarjevem domu. Ves čas so na odru plesali člani folklornega društva Kres, Marjan Lukšič z Vrha pri Ljubnu pa je prav za to priložnost za sceno na odru pripravil več kot 4 metre visoko harmoniko, ki je gotovo doslej največja frajtonarica na svetu.

J. PAVLIN

Halo, tukaj je bralec Dolenjskega lista!

Ulice niso asfaltirane, kanalizacija ni dograjena, v središču mesta je prometni kaos, križišče na Uršnih selih ni pregledno: o vsem tem je bil govor na dežurnem telefonu

Minuli četrtek so se na dežurni telefon najbolj vneto oglašali Novomeščani, ki jih tišči marsikatera drobnarija, ki je taka videti le v višjih zornih kotov, v življenju pa lahko pomeni kar veliko.

Prvi se je oglasil Ignac Golob iz Novega mesta in odločno komentiral izid nedavnega referenduma takole: "Nič me ne čudi, da v krajevni skupnosti Regrača vsa referenda za samoprispevek ni uspel, ko pa predsednik krajevnega združenja Aldo Sinkovec prikazuje, kot da je bilo opravljeno asfaltiranje vseh vaških ulic, v resnici pa ni bilo. Enako je trdil že dvakrat v biltnu Naše mesto, kjer je celo prikazal, koliko je to stalo."

Franc G. iz Novega mesta ni zadovoljen z novimi hišnimi številkami. Pravi, da so bile rdeče bolj opazne, kot so sedanje. Poleg tega se jezi, ker v njihovem delu mesta, to je v Gotni vasi, še ni označeno, kje se začneja in končuje Ulica Ivana Roba. In kot mnoge Novomeščane tudi njega je zelo

moti avtomobilska zmeda v središču mesta. Pravi, da se mnogi vozijo na Glavni trg le delat gnečo. "Gospodje z Grma se tistih nekaj sto metrov peljejo z avtom do kavarne, kjer pijejo kavico in berejo časopise, Podgorec, ki pride od daleč nakupovati v trgovino, pa nima kje parkirati za pet minut. In če avto postavi bolj po svoje, ga takoj kaznujejo. Meščani, hodite več peš!" Klicu upokojenega šoferja Franca G. najbrž velja prisluhniti.

Oglasil se je še en Gotenčan, in sicer iz Naselja Ivana Roba, ter nadrobil vrsto težav, s katerimi se srečujejo v tej soseski. Najbolj ga zanima, kdaj se bo začela gradnja kanalizacije v tem delu Gotne vasi. Krajanji morajo še vedno skrbeti za praznjenje greznice in odvajanje, kar seveda nekaj stane, čeprav so že leta 1986 dali po 1200 nemških mark za izgradnjo. Krajana tudi zelo moti, ker se po Ulici Ivana Roba, katere asfaltiranje so prav tako plačali krajanji, zdaj vozijo vsi po vrsti in za nameček še tovornjaki, ki delajo škodo na asfaltu. In še to, vozniki preveč dirkajo po tej ulici, kjer je vedno polno otrok. Meni, da bi bi bila omejitev hitrosti na največ 40 km/h najbolj primeren ukrep.

Povprašali smo Toneta Pirca, predsednika KS Gotna vas, ki je povedal, da je ta krajevna skupnost edina v Novem mestu, ki še nima dokončane kanalizacije, vendar so ves denar, ki so ga zbrali potrošili samo za gradnjo kanalizacije, žal ga ni bilo dovolj. Upali so, da bodo z novim samoprispevkom in ob solidarnosti pomoči ostalih zbrali potreben denar, vendar so ljudje na referendumu glasovali zoper samoprispevek. Tako je zdaj nemogoče reči, kdaj bo kanalizacija do konca zgrajena; zanesljivo pa brez pomoči občine to ne bo možno.

AKCIJA DOLENJSKEGA LISTA

Avto za Zofko

Prispevke za nabavo avtomobila za parapleginjo Zofko lahko nakažete na hranilno knjižico št. 52100-620-107-977-6616/51 s pripisom ZA ZOFKO. O poteku akcije bomo bralce sproti obveščali.

Halo, tukaj DOLENJSKI LIST!

Novinarji Dolenjskega lista si želimo še več sodelovanja z bralci. Vemo, da je težko pisati, zato pa je lažje telefonirati. Če vas kaj žuli, če bi radi kaj spremenili, morda koga pohvaliti, ali pa le opozoriti na zanimiv dogodek iz domačih krajev, pokličite nas! Pristihnilni vam bomo, zapisali, morda dali kakšen nasvet, poiskali odgovor na vaše vprašanje ali kaj podobnega. Na voljo smo vam vsak četrtek zvečer, med 20. in 21. uro na telefon (068)323-606. Dežurni novinar vam bo rad prisluhnul.

studio
BEST NAJBOLEŠJI

Lestvica narodnozabavne glasbe
Studia D in Dolenjskega lista

Žreb je za sodelovanje pri oblikovanju lestvice Studia D in Dolenjskega lista dodelil nagrado BERTI JAZBEC iz Sevnice. Nagradjenki čestitamo!

- Lestvica je ta teden takšna:
- (2) Stari zvonik - BISTRIŠKI ODMEV
 - (1) Pesem slavčica - SLAVČEK
 - (3) Maši mami - BLEGŠOŠ
 - (6) Voščilo Francetu - NAGELJ
 - (9) Divji lovec - ANS. NIKA ZAJCA
 - (7) Na morje - ANS. TONIJA VERDERBERJA
 - (4) Slovenec je faca - SLAPOVI
 - (-) V vinu so vse skrivnosti - PLANIKA
 - (5) Veselo zaigraj in zapoj - MELOS
 - (8) Očku za praznik - ANS. PETRA FINKA

Predlog za prihodnji teden: Dan pri mami - ŠTIRJE KOVAČI

KUPON ŠT. 23

Glasujem za _____
Moj naslov _____

Kupone pošljite na naslov: Studio D, p.p. 103, 68000 Novo mesto

Z obeh strani Gorjancev

ANEKDATE IN PRIKODE ZAPISAL JOŽE DULAR

Golaž in fižol

V stari Jugoslaviji so v času splošne krize slabo jedli. Pa so ljudje svojo revščino vseeno skušali prikriti. Tako so se fantje in Stipaničevi delavnici pogovarjali, kaj so opoldne jedli.

"Jaz sem jedel župo, govedino s hrenom in tenstan krompir," se je pohvalil Rudi.

"Jaz pa rižoto in solato," je rekel Stane.

"Jaz pa segedin golaž," je povedal Guštinov fant.

Takrat pa je odprl vrata stari Guštin, pogledal v delavnico in zaklical sinu:

"Franci, na njivo gremo! Fižol in zelje imaš v roru!"

Povečana tlaka

Novomeški amaterski igravec Polde se je včasih lotil tudi pisanja oziroma dramatizacije preprostejših tekstov. Ko je nekoč pisal igro o kmečkih puntarjih, je v nji neusmiljeni graščak s pestjo tolkel po mizi in surovo vpil nad tlačani:

"Moj oče vas je tepel z biči, jaz pa vas bom s škorpioni (biči, ki so imeli na koncu svinčene kroglice oziroma železne kaveljce). Moj oče je od vas zahteval desetino, jaz pa bom zahteval več. Zahteval bom dvajsetino... tridesetino!"

Stokrat bolje

Mož je tamal sosedu ob krsti svoje žene.

"Glej, Tone, pa je ni več, moje Nuze! Ali ne bi bilo bolje, da bi jaz umrl?"

"Bolje, stokrat bolje, Jože!" mu je prepričljivo zatrdil sosed.